

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Decretum Gratiani (Abbrevatio) - Kl. L. 102

Gratianus <de Clusio>

[Herrenalb(?)], [13. Jahrh.]

urn:nbn:de:bsz:31-94416

In regina poli duplex tibi gloria soli Veni sancte sps et
emite celi luns tue radium

Incor. munde veni luns opidum

B48

fini de ceci de solato prima velti
ge nevri mortis urul avpalato redudant posteris sed
merore de licentio corrupre le nevri hui
nam cum pecca ro vbar non fide
ris. evovae.

Ex decretis gregiani q̄dā excerpta h̄i subsecunt̄ b̄n̄i descripta

16.91

Omnibus q̄ in terra claustra monasterii consistunt q̄b̄
ipsi a dregendum n̄ mittit̄. querit̄ utri
decimas dare debeant ut accipe. In q̄b̄ discretio
hec seruanda ē. ut de agris & uineis que ad p̄u
stipendiū colunt̄. decimas s̄ retineant. Si eni
decime a p̄lo filius leui reddebant̄. p̄ ministerio
qui d̄no seruebant̄ in tabernaculo. offerendo sa
crificia. & holocausta p̄ p̄lo. patet qd̄ mona

chi de p̄ris p̄ d̄ni n̄ magis quā alii
sacerdotes decimas soluere cogunt̄.
S; dicit̄. Predia monachoy siue sunt

p̄cio empta. siue p̄ salute animay oblata. au
te quā in uis eoy uenirent. baptismalib̄ eccl̄i
siue quib̄libet aliis. p̄micias & decimas p̄solue
bant. Huc aut̄ eccl̄ie suo iure p̄uari n̄ possunt.
Vnde in magontiensis eccl̄io statutū inuenit̄.

**Qui res suas alicui delegauit. decimationū p̄uentū
p̄ari eccl̄ie auferre non poterit.**

16.91

Si quis laic̄ ut cleric̄. seu ut q̄; seruis p̄sona
p̄petatis siue loca ut res. alicui dare delegauit
rit. decimationū p̄uentū priori eccl̄ie legitime
assignatū. in de abstrahere. nullā habet potestate.

Quod si facere temptauerit. talis edicio irrita p̄s
ducatur. & ipse ad emendationē ecclesiastica coherce
at censura. Decimas aut baptismalib' ecclesi' p̄ soluen
dal. leo p̄ affirmat. dicens. **Baptismalib' ecclesi' dari**

De decimis iusto ordine **debent decime** 16.9.1
non tantū nob. Etiam maiorib' iustū est ple
bib'. tantū & sacro sc̄i baptismā dari. debere dicitur.

Si q̄ nulli licet decimationū p̄uentū ap̄os
Secesia cui assignat fuerat abstrahere. si ius 16.9.1
antiquioris ecclesie nouis t̄buendū n̄ ē. si decime
tantū baptismalib' ecclesi' dande sunt. patet
q̄ monachi ex p̄p̄is p̄dū decimas dare cogunt.
Si auctoritas illa magontiensis sc̄li. de uenditore
& donatore loquit̄. definient q̄ ille qui uendit. aut
donat. n̄ pot̄ p̄uentū decimationū illi ecclesie de t̄he
em p̄ fuerat legitime assignat. Monachi aut̄ deci
mas & p̄ncipias. non auctore uenditoris aut donanti
s. auctoritate eidem sc̄li & paschalis pape detinent.
A quib' diffinitū ē ut monachi de p̄p̄is p̄dū de m
ctimas n̄ soluant. Sic enī in magontiensis sc̄lio
statutū ē. **De p̄p̄is p̄dū abbat' & ep̄i decimas n̄**

Questi sunt p̄terea q̄cū fr̄es q̄cū p̄soluant. 16.9.1

11
aliq̄ epi. ⁊ abbes q̄ decimas n̄ sinerent dari ad eccl̄ia
⁊ eoz̄ coloni nullam audiunt. In de decreuit sa
cer iste uent. ut epi ⁊ abbes. de agris ⁊ uines
que ad suū ⁊ fr̄m̄ stipendū habent. ad eccl̄ias
suas deferri faciant. familie ⁊ ibi dent deci
mas suas. ⁊ eoz̄ in sanctel baptizant. ⁊ n̄ p̄ totum
anni circulum nullas audiunt.

**De p̄s̄ laborib̄ seu nutrimentis monachi in
nime decimas soluere cogant**

16. q. 1
Decimas ap̄to sacerdotib̄ ac leuitis eē reddē
das. diuine legis sanxit auctoritas. Veterū
a monachis ⁊ munit̄ uuentib̄ nulla ratio fuit ut
milites. aut epi. aut p̄sone quelibet decimas de la
borib̄ seu nutrimentis suis p̄p̄ris extorquere debe
ant. Unde beatus gregorius sic ait. Communis
uita uiuentib̄ iam defaciendis portionib̄ ut ex
hibenda hospitalitate. ⁊ ad implenda misericordia
nobis qd̄ erit loquendum. cum omne qd̄ sup̄ e
in causis p̄s̄. ⁊ religiosis erogandum sit. di
cente d̄no. qd̄ sup̄ est date elemosinā. ⁊ ecce
omnia munda sunt uobis. **Beatus 66 p̄.**
De uulandis defunctis sic loquit. & fin.

dici offert. p̄naturus qđ intendit. *Cham sol' uidit pu - defici*
denda pass' & idō p̄ eum intelligunt. qđ cū soli sint con
sēi c̄mni suoy p̄latoy. atq; idō non possunt eos accu
sare. utā tam̄ eoy in famando aliis ridendam offert.

Ques que suo pastoy cōmisse sunt. eum *Item*
nec rephendē nisi a fide ex orbitauerit. nec ulla
tenus accusare possunt. qđ facta pastoy oris gla
dio a subditis ferienda n̄ sunt. q̄uis rephendenda
recte uideant. *Calixtus papa. Item.*

His auctoritatibus p̄bat. qđ subditi siue sint cleri
ci. siue laici. p̄latos suos accusare n̄ possunt. Ve
rū de criminosis. & de in famibus hoc intelligen
dum ē. qui utā suoy p̄latoy parati sunt rephēn
dere. non imitari. *Nō om̄s subditi. s; c̄mnoſi tan
tum phibent accusare p̄latos suos.*

Putant p̄lati non debere se rephēndi. ul' accu
sari p̄ eo qđ canones n̄ eos passim cōstituunt accu
sandos qđ tantū negat solis c̄mnoſis. cū derephēn
dendo ueritas ipsa ostendat. Simale locut' sum.
testimoniū phibe. de malo. Oponit hunc distine
tionem. Ipsi sacri canones distinguunt in quo casu
pastores sint accusandi a subditis dicentes. Ouel

pastores suos n̄ accusent. nec reprehendant. n̄ a fide exco-
 bitauerit. *Ecce* in q̄ casu sunt accusandi a subditis. in
 alijs aut̄ minime. Huic aut̄ opposicioni sic respon-
 det. *Distinctio* illa canonū. de c̄mnoſis q̄ in famib̄
 intelligit̄. Quos enī c̄mnoſe y in famel pastorem su-
 um accusare ut̄ reprehendere n̄ possunt. n̄ a fide exco-
 bitauerit. *De*terū si a fide exco bitauerit. tanta est
 labeſ illi c̄mnoſi. qd̄ ad ei' accusationē. q̄ serui ad
 illius dñm. y quibet c̄mnoſi y in famel admittunt̄
 ad us̄ quemlibet. Null' aut̄ in famitum. in accusan-
 one p̄latoy suoy admittendus ē. n̄ forte ut̄ p̄ dixim
 a fide exco bitauerit. Patet tam̄ qd̄ n̄ om̄i p̄lati p̄latiſ
 habent̄. Hom̄ enī n̄ facit̄ abbatē. s; ut̄a. vnde gregori-
 ianuario sēbit̄ ep̄o. *Quē etas n̄ ita fac̄ ualde in*

seniore

Paulus dicit. Senocem ne crepandus est.
 Crepaueris. s; hec ei' reglā tunc obseruanda est.
 cum culpa senocis suo ex emplo n̄ trahit̄ ad in termi-
 corda iunioy. *S* aut̄ senoc̄ iuuenib̄ exemplum ad in-
 teritum p̄bet. ibi districta in crepatione ferrendis
 ē. Nam scriptum ē. Laque' iuuenim. om̄i uos. Et rurs-
 sum. *Maledictus* puer centum annoy. *Item.*
Quia q̄ non om̄i ep̄i sunt ep̄i. p̄bri ad ametele puero

dicant. G
 p̄y no b̄len
 patet qd̄ non
 colatione et
 om̄iſ p̄len
 am capite m
 ferus est pecc
Qant' p̄ter
 p̄ter hoc r
 p̄terare ut̄
 in p̄terus in
Quam q̄
 no abula que
 angustimil te
 fuerit meri
Sed argu
 si quis nos
 quare uoluerit
 deo nem. ar ad si
 uere p̄ter meri
 ueritiam inflex
 boni possunt reph

judicant. **66.** Sal in fatuatum apocis sculeat. q̄ dicit
p̄ x̄ nobiscum plerumq; n̄ columba s; coruus reputat.
putet qd̄ non semp̄ p̄ officio ul' auctoritate p̄sone ab ac
cusatione cessandum ē. s; ut̄ prauos agendum ē. cum
omnis p̄sona c̄minalit̄ peccans at̄eret. q̄ ut̄ ita di
cam capite minor legib; censeat. Qui enī facit peccatū
seruus est peccati. tam in pena quam in culpa. **Item**

Paul' petrū reprehendit. qd̄ n̄ auderet. n̄ se n̄ imparē
sciret. hoc non de officio dignitatis eccl̄iasticę. s; de
p̄ritate uite. s; c̄e c̄sulationis intelligendū ē. Solus
enī petrus in t̄ ap̄los p̄matū gerebat. **Non ep̄i nom̄**

Quam qm̄ scdm̄ **l̄uita maiorē facit.**
nocabula que ul' optinuit ep̄atus sit p̄bro maior.
augustinus tam̄ iheronimo minor ē. vnde equales
fuerunt meritis. licet q̄dā differentes petrus & paul'.

Redarguendi sē licentia beat' gregorius alius

Si quis nos sup̄ his redar̄ prestat
guere noluerit. ut̄ ext̄ auctoritatem nos ostenderit
facē. nemat ad sedem ap̄licam ut̄ ibi ante c̄fessione
beati pet' in c̄u iuste deceret. quatin' ibi un' ex nob̄
sententiam suscipiat suam. Ex his om̄ib; colligit̄. qd̄ sub
diti possunt reprehendere & accusare p̄latos suos. s; sic

de xpo dictū ē. quando iudei dixit. si male locutū sū.
 & cetera. ita de istis intelligendum est. qd' suo exemplo
 plaris dederunt facultatem recipiendi subditos in ac-
 culationem sui s; n̄ coegerunt. **Item Gregorius.**

Ammoneudi sunt subditi. ne plus quam expedit
 sint subiecti. ne cum student plus qm̄ necesse est
 hominib; subici. cōpellant̄ eoz uicia uenerari. **Item.**

Monachi ex p̄sumptione. ep̄os aut abbates accusa-
 re non possunt. ex carnate. & possunt. vnde
 in canonibus p̄cipit. ut cubicularii ep̄i sint electi
 monachi. ut de ei' uita testimoniū dicere possint.

8. 32. **N**on audiat nulla p̄bri cōcubinā habēs. **Alex**
Precipiēdo mandauimus. ut nullus **ander sedis**
 nullam audiat p̄bri quē scit in dubitant̄ & cubi-
 nam habere. u; sub introductam mulierem. vnde
 s̄ scā synodus hec accepit. sub ex cōmunicatione
 statuit dicens. Qui cumq; sacerdotum. diaconoz. sub
 diaconoz. p̄ cōstitutum beate memorie p̄decessoris
 nr̄i. sc̄i leonis pape. aut nicholai. de castitate cle-
 ricoz cōcubinam palā dixerit. u; ductā n̄ rehq̄-
 rit. ex parte om̄p̄is dei. & auctoritate ap̄loy pet̄ &
 pauli p̄cipimus. & idō q̄t̄ dicim̄. ut nullam non

canter. nec euglm legat. neq; eplam ad missam. neq;
in pbrio cum his ad diuina officia q̄ p̄fate 9̄stitioni
obedientes fuerint. maneat. neq; partem ab ecclia sus-
cipiat. **H**ibent etiā de manib; talium sac̄dotum sacra 8. 32
menta suscipi. non quia sint uera. quantū ad formam
9̄ effectum. s; q̄ dum huiusmodi sac̄dotes ap̄lo se 9̄
temptos uiderunt. rubore uerecundie facili ad peniten-
ciam renocant. **Nulli clericorū aut cōtinentiū ta-**

bernas licet intrare.

Non op̄aret clericos seruientes dō. ap̄briū usq; ad
diaconos. deinceps ordinis eccliaſtici om̄s usq; ad missi-
stros. aut lectores. aut exorcistas. aut hostiarios. aut
psalmistas. aut 9̄ eos qui inposito stinencie. s̄ taber-
nas intrare. **Deponat clericus q̄ tabernas. aut**

ergasteriū habere uult

Nulli licet clerico tabernas intrare. aut ergaste-
rium habere. Si enī huiusmodi tabernam in greū in hibeat.
quantomagis alius ministrare in ea. Si quis 9̄ tale qd
fecerit. aut cesserit. aut deponat. **h̄c de eodem.**

Clerici edendi ut bibendi causa tabernas n̄ in gre-
diant. n̄ p̄ egrinationis necessitate compulsi. **Ex con-**
municent laici q̄ morientū clericorū iudent

bona impere.

Delaicis questio facta ē. qui morientibz ep̄s sine aliis clericis res defunctorū in uasas ecclie paup̄ibzq; subripunt. Cont̄ quos cōmune totius sc̄li an̄ athema placuit. ipso papa huiusmodi sententiā p̄mulgante. Si quis p̄ in terdicti p̄sentis cogmitionē ep̄oy. seu p̄broy. aut alioy clericoy res in uaserit. usq; ad satis factionem excommunicet. Ep̄oy & deficientium res p̄ archi p̄broy. seu archidiaconoy manus. aut sc̄dm̄ mortuoy iudicium p̄ ipsoy salute melemosinas dispensent. aut successor q̄ futurus est reseruent. Id ipsū de p̄broy seu clericoy alioy rebz. p̄ ep̄m̄ ul̄ sup̄ dietas p̄sonas. aut cum deficientes cōmiserint fiat. Si quis aut̄ ad ista p̄sumpserit. anathema sit. **Soli p̄destinati ad uitam**

Csaluant. qd̄ tam̄ postulando electi suo labore optineri nequa q̄ possunt. que p̄destinata n̄ fuerint. s; ea que uiri sc̄i orando efficiunt. ita p̄destinata sunt ut p̄cibz optineant. Nam ipsa quoq; p̄ hennis regni p̄destinatio ita est ab omnipotente d̄o disposita. ut ad hoc electi ex labore p̄ueniant. quatinus postulando mereant accipere. qd̄ eis om̄ps deus ante sc̄la disposuit donare.

S...
 in qui
 felix ē
 p̄ digno
 ab d̄o
 v̄m̄ta
A...
 itari
 cathedra
 et cōsum
 licario f
 uclant
 v̄m̄ta
 felix p̄s
 d̄o sc̄l̄m̄
S...
 in die
 v̄m̄ta
 nullam f
 et p̄cibz
 v̄m̄ta de die

Deponat sacerdos q̄ peccā penitentis publice

sacerdos ante omnia caueat ne de **p̄sumit**.

hil qui confitent ei peccata sua aliam recitet. q̄ ei cōfessus ē. n̄ propinquus. n̄ ex t̄ueis. neq; qd̄ absit p̄ aliquo scandalo. Nam si hec fecerit. deponat. & om̄ib; dieb; uite sue ignominiosus p̄ egrinando p̄gat. **vestimenta sacra & uasa p̄uerustate cōsumpta incendant.**

Ascineres eorū in loca oculta p̄iciant.

Altaris palla & cetera queq; ad altare p̄tinentia. & cathedra. & candelabrum. & uelū. si fuerint uerustate cōsumpta. in cendio dent. qm̄ non licet ea que ī sacario fuerint male tractari. s; in cendio uniuersa tradant. Cineres quoq; eorū in baptisterio in ferant. & nullus transitum habeat. aut in pariete. aut in fossis pauperū iactent. ne in troicum pe-dib; & culcent. **Quod missas ī die sacerdotib; liceat**

Sufficit sacerdoti unā missam celebrare.

in die celebrare. quia semel x̄p̄e passus est. & totum mundū redemit. Non modica res ē unam missam facere. & ualde felix q̄ unā digne celebra-re potest. Quidam tam̄ p̄ defunctis unā faciunt. & alterā de die. si necesse sit. Iur̄ & p̄ pecuniis aut

adulationib' seculariū una die p̄ sumunt plures facē
missas. n̄ estimo euadere dampnationē **Pentencia ei**

S cui negligentia aliqd̄ de sanguine stillat.

S i negligentiam aliqd̄ de sanguine

stillauerit in terrā linguabit. tabula radet. si n̄ fuerit
tabula ut n̄ oculocetur. loc' radet. y igne consumet. y ei
nis in t̄ altare condes. y sacerdos xl. dieb' peniteat. Si sup
altare stillauerit calix. sorbeat ministr' stillam. y tribus
dieb' peniteat. Si sup linteū altaris y ad aliud stilla p
uenerit. iiii. dieb' peniteat. si usq; ad terciū. nouem
dieb' peniteat. Si usq; ad iiii. xx. dieb' peniteat. y in
teamina que tetigerint stillam trib' uicib' minister
abluat. calice sub' posito. y aqua ablucioni sumat.
y iuxta altare recondat. **Que sit impēda peniten**

S i quis ebrietatem uel **cia ei q̄sacriū euomit.**

Si ebrietatem eucharistiam euouerit. xl. dieb'
peniteat. clerici uel monachi seu diaconi. p̄sbr̄i lxx.
dieb' peniteant. ep̄i. xcc. Si p̄ in firmitatis causa euo
muerit. vii. dieb' peniteat. **Sacerdos n̄ n̄ p̄ se diuina**

sacramenta ministret.

Peruenit ad noticiam m̄am qd̄ quidā paru
pendunt diuina mysteria. ut laico uel femine sa

crum corp' dñi tradant ad deferendū in firmis. qd
phibet ne sacrariū in grediant. ne ad altare appro-
pinqnent. illis sancta scōy committunt. qd qm sit
horribile qm q; detestabile omnū religiosoy animad-
uertit prudentia. Igit' in t' dicit p' oia synodus ne
talit' temeraria p'sumptio ulterius fiat. s; omnimo-
dis pbr' p' semetipsum in firmū cōmunicet. Quod
si alit' fecerit. gradus sui p'iculo subiacebit.

Sine uxoris cōsensu religionis p'positū vir
si quis cōiugat' uult uiti adsumere n̄ ualet.
monasteriū. n̄ est recipiend'. n̄ p' aconūque castimo-
niā p'fiteute fuerit absolut'. Hā si illo uiuente. illa
p' in continenciam alit' nupsert. p'cul dubio adul-
tera erit. nec recipit' apud dñm eide uiri uisio. cui
sequit' uingalis federis p'stitucio. Tales q' tunc sine
culpa secunt' xpm derelicto sclo si habent ex pari
uoluntate castitatis uotum. **Quibus ex causis**

Crib' ex causis loca loca scōy mutanda sunt.
scōy transmutanda sūt. Prima cum necessitas
p'secutoroy loca eoy grauauerit. Secda cū difficultas
locoy fuerit. Tercia cum maloy societate g'uant'.
Pentencia illi q' uxore suā causa adultri. siue alia

264.
Causa in t̄ fecerit Stephanus p̄ v.

causa 7 ad ulteriu nemini liceat iugē suā occidē.
Non mult̄ d̄s mortē peccatoris s; ut d̄ntat̄ iurat̄. Ideo
placēt t̄ 7 filiū nr̄m q̄ cumq; hoc scel̄ 7 misisti 7 faciā
hoc q̄ meli t̄ 7 leuī uideri pot̄. Misere anime tue: ut
n̄ sis tuus t̄ metipsi homicida. Relinque q̄ p̄t̄ te ro
gam̄ hoc solum malum. q̄ te traxit ad tam inmanis
simū peccati facinus. In grecē monasteriū. humilia
re sub manu abbis multoz p̄tib̄ ad ut̄. observa
cuncta simplici animo que t̄ fuerint impata. si
facere ignoscat in finita d̄i bonitas peccatis tuis. 7
refrigeret animā tuā. p̄ qm̄ crucieris p̄teris flam
mis. Hoc t̄ leuī 7 melī certissime scias. Si aut̄ pen
tenciā publicā p̄manēs in domo tua ut̄ in hoc mun
do uis agē. qd̄ penus t̄ 7 durus. Quī eē n̄ dubites. ita
ut agē debeat̄ exhortam̄. Om̄ib; dieb; qb; penitere
debet̄ unum 7 omnē sicerā n̄ bibas. carnē ullā nunq̄
ullo tempe comedas. p̄t̄ qm̄ in pascha. 7 i die natali
d̄ni. In pane. 7 aqua. 7 sale. penitentiā agē. in ui
giliis 7 ieiuniis 7 orationib; elemosinis om̄i tempe
p̄seuera. armis nunq̄ cinge. nec in loco quolibet
litigare p̄sumas. Vxorem nūq̄ ducē. cōcubnam

26

nūq̄ habe. nec ad ulterium cōmittē audeas. In blanneo
nūq̄ laneris. in ouino letaneum te n̄ omisceas. in
ecclia segregat̄ ab aliis x̄anis post ostiū ⁊ postes
humilit̄ te reponē. in gredientium ⁊ egdien
tium supplicat̄ orationib̄ cōmendare. cōmuni
one corp̄is ⁊ sanguis d̄ni cunctis dieb̄ uite tue
in dignū te existimes. in ultimo tam̄ exit̄ uite tue
die. si merueris. p̄uatico sicut qui s̄bu at t̄ tantū
m̄ ueniat̄ in accipiat̄ ⁊ ced̄ in. Sunt ⁊ alia mul
ta que t̄ duri ⁊ satis acris erant iuxta magnū
pondus peccati in felix adicienda. S; si hec omnia
que t̄ misericordit̄ sup̄ dicta sunt. p̄fecto corde
d̄no auxiliante feceris. ⁊ custodieris. fidem̄ de dei
in mensa clementia remissionē te tuor̄ habiturū
peccator̄ ⁊ scdm̄ dictum iusti boniq; pastores. resol
uet te sc̄a ecclia ab hoc unculo peccati in terris.
ut p̄ ipsī grām q̄ eam sanguine suo acq̄siuit. solut̄
Vis in celo **Nicholaus** p̄ **Rudolfo** ep̄o h̄c penitentiā ⁊
matricidam eē imponenda q̄ mat̄rē occiderit.
matricidam eē cognouim̄. cui p̄cipim̄ ut sub peni
tencie iugo p̄maneat. ita ut p̄ annū in regnum
eccliam non i grediat̄. s; ante fores basilice stans

orant & deprecans dñm p seueret. qualiter tanto eripiat
 piaculo. Completo s̄ anni circulo. in troeundi in
 ecclesiam licentiam habeat. tantū in f̄ audientes stet
 vñ dñm o muneet. **Completo aut̄ triū annoꝝ**
 curriculū sacre cōmunionis illi gr̄a cōcedat. **Ob**
 laciones s̄ n̄ offerat. n̄ p̄ alioꝝ. vii. annoꝝ curri-
 la expleant. **In his omib⁹ aut̄ annis atq; tempib⁹**
 carnē non manducet. nec unū bibere p̄sumat.
 exceptis festis dieb⁹ atq; dñicis. & pascha usq; ad
 pentecosten. & quo cumq; ire uoluerit. nullo ue-
 hiculo ducat s; pedib⁹ p̄ficiscat. arma n̄ sumat.
 n̄ oꝝ paganos. **Ieiunet aut̄ trib⁹ dieb⁹ p̄ ebdoma-**
dam usq; ad uespam. app̄a & legitima conuige-
 n̄ separet. ne in fornicationis uoragine cōrruat.
 qd̄ ne fiat optamus. **Si aut̄ ante annoꝝ trium**
 cursum finis uite illi appropinquauerit. cor-
 p̄eū & sanguis dñi nr̄i ihu xp̄i particeps fiat. **Sit**
 aut̄. ut supra statui efficiat. **Tam̄ si illi ouersionē**
 & fontē lacrimarum in omnib⁹ uiderit. floecul ac-
 tiomb⁹. & optamū opib⁹ pullulare. humanū cura
 eum sollicitudo p̄uigil appareat. mitiq; omnib⁹
 demonstret. **Modus recōciliationis ex cōmunicam̄.**

Cum aliquis ex cōmunicat' ut anathematizat' penitencia duct' ueniam postulat. et emendationem p mittit. ep̄c. qui ex cōmunicauit eū ant' ianuas ecclie uenire debet. et duo decī p̄bri cū eo q̄ eum hinc et in de cōmunicare debent. Et si ille p̄stratus in t̄ram ueniā postulat. et defuturis cautelam spondet. tunc ep̄c. apphensa manu ei' dextera in eccliam illū in t̄ro ducat. et munitioni x̄ane reddat. et vii. psalmos penitentiales decantet. cum istis p̄cibus. *Kiriei x̄p̄t pat̄ n̄r. Saluū fac seruū t. Oremus.* iā q̄s dñe huic famulo tuo dignū penitencie fructum. ut ecclie tue sc̄e a eui' in reprobitate deuarrat peccando. admissorū ueniam consequendo. innoxius reddat. *Abbi ut monacho cōmatres*

Non licet abbati uel monachis n̄ licet habere de baptismo suscipere filios. nec cōmatres habere. nec osculentur feminas. *In meeno oculo*

Quāritū ē. ut deiciant' a cetero t̄pia lucē sectantes. *In multi clerici auaricie causa turpia iura sectantes. obliuī sunt diuini p̄cepti qd̄ dictum ē. q̄ pecuniā non dedit ad uisuram.*

statuit hoc sc̄m̄ octuū. ut si quis in uent' fuerit p̄
hanc diffinicionē usuram accipe. ut ex quolibet
tali negotio turpia luera sectari. & specie frum̄
torū ad sextuplum dare. Om̄s qui tale cōques
tus fuerit. ad questū deiciat a clero. & alienus
habeat. ab ecclesiastico gradu. *Julius pp̄. De eo q̄*

Qurpe lucrū sequit. & q̄ min' em̄t. ut plu
rum cumq; tempore messis ul' ris uendat.
uindemie. n̄ necessitate s; p̄t cupiditate & parat
annonā ul' uinū. ubi gr̄a de duob' denariis &
parat modū unū. & seruat usq; dū denariis
iii. aut ampli'. hoc turpe lucrū dicitur. Itē am
brosius in libro de bono mortis. *Rapinā facit
q̄ usuram accipit. Si quis usurā accipit. ra
pinā facit. uita non uiuit. Aug. De eo q̄ min'*

ē sc̄dm̄ naturā cor̄e. q̄ cor̄ naturā d̄ h̄que
Sunt in fornicatione gradus. ut sic grauius
peccat ad ut̄r̄ qm̄ fornicator. sic grauius delinquit
qui nec sua dimissa aliā duc̄. eo q̄ suā dimittēs
aliā cognoscit. Graui quoq; ē q̄ uxore habens
ad coniugē parui sui accedit. qm̄ q̄ sine uxore
thorū alteri uiolat. ut uxoret a d̄ solutam ac

cedat. Sed hos omnes in cestuosi transcendunt. quos un-
cunt ut naturam delinquentes. Namque adulterium malu-
munt fornicatione. unct aut ab in cestu. Penus est enim
cum matre. Quomodo aliena uxore concubere. Sed omnium horum
peffimum est quod contra naturam fit. ut si vir in membro mulieri
non ad hoc accessu voluerit uti. Quis enim naturalis. si ultra
modum plabit. in uxorem quidem veniale est. in meretricem
dampnabile. Ille qui est contra naturam execrabiliter fit in
meretricem. sed execrabiliter in uxorem. Tantum valet ordinatio
carum. et modo carum. ut in rebus ad intendendum accessus.
Cum modum excedit. longe sit tolerabili quam in his que
cessa non sunt. ut unus ut rarum excessus. *Item de eodem.*

Querebat se loth filius pudorem. Namque si illa que flagi-
tiosa in puritas erit. tam minus erit secundum naturam corpe.
Quod illius naturam delinquere. Querebat domus sue vere-
cundie hospitalem gratiam. et apud barbaras gentes in mo-

labilem. Item Augustinus.

Uis naturalis et licet est. sic in iugio. et illicitus sicut
in adulterio. et semper illicitus. et perculdubio flagicio-
sior atque turpior. quem seculi apostoli. et in feminis. et in mas-
culis arguebat. dampnabiliores volens intelligi quam
si in usu naturali. ut ad ulterando ut fornicando pecca-

rent. **Item ysidorus. Omnis in munda pollutio**

N **foenicatio ē. licet uaria sint peccā foenicatio**

on solum de omilla foenicatione peccatū regnat
in homine. s; si ad huc delectat atq; animū teneat. peul
dubio regnat foenicatio carnis. ad ulterum ē. foenicatio
animi. seruit y doloꝝ. Est autē & spiritalis foenicatio.
de qua dñs dicit. Qui uiderit mulierem ad concupis
cendū eam. iam mechatus ē eam in corde suo. Omis
in munda pollutio foenicatio dī. q̄ uis quisq; diuisa
turpitudinis uoluptate p̄struat. Ex delectacione
enī foenicandi uaria gignunt. flagitia. q̄b regnū
dī claudt. ut homo adeo separet. In t̄ cetera uic
cia foenicatio maximū ē sceleris q̄ p̄ carnis unmun
dicia. dī templū uiolat. Sunt autē quidā q̄ h̄c anima
ua libidini seruiunt in desinent & absq; ulla dis
cretione. q̄s ego nec mital pecculib; cōparauerim.
Peccoca enī cum oeperunt. ut n̄ in digent marib;
copiam sui; **Que penitencia sit in ponenda**

P **sacerdoti q̄ de foenicatione uincit ī gaugreli**
br̄ si foenicationē fecerit. qm̄ qm̄ scdm̄ canone
aploꝝ deponi debeant. tam̄ iuxta auctoritatem
beati siluestri. si in uicio n̄ p̄durauerit. si sua spon

te ocellus ad iect ut resurgeret. decē annis in hunc
 modū peniteat. Trib' siquē mensib' a cetis remotus
 pane & aqua a uespa ad uespa māt. Dieb; autē do-
 minicis. & p̄cipuis festis modico uino & pisciculis
 atq; legumimb; recreet. sine carne & sanguē ouis.
 & caseo. saeco in dur' humis adherat. die noctuq;
 iugit' miam dī omip̄tis implexet. finit' t̄b' ori
 nuus m̄sib; exeat. tam̄ in publicū n̄ p̄cedat. ne
 grex fidelis in eo scandalum paciāt. Hec enī debet
 sacerdos in publico penitere. sic laic'. Postea aliquan-
 tisp̄ resumptis uirib; unū annū & dimidiū in pane
 & aqua expleat. exceptis d̄n̄is dieb; & p̄cipuis festi-
 unitatib; in quib; & sanguē uino. ouis & caseo. iuxta
 canonicā mensurā uti potit. finito p̄mo anno & di-
 midio. exceptis & sanguis d̄m̄ ne in dureseat particeps
 fiat. & ad pacē ueniat. psalmos cū fratrib; in choro ultri-
 m' canat. ad cornu altaris n̄ accedat. iuxta beati de-
 mentis uocem inuocā gerat officia. Deinde & usq; ad
 explecionem septimi anni omī q̄dem tempe excep-
 tis paschalib; dieb; tres legitimas ferias in una q̄q;
 ebdomada in pane & aqua ieiunet. Expleto septimi
 anni circulo. si fies apud quos penituerit ei dignam

pollino
 tā hēmano
 n̄ regat
 tenet. p̄
 f. firmatio
 formatio
 ad p̄cipu
 suo. d̄m̄
 m̄sib; d̄m̄
 edacōne
 a q̄b; regni
 ceta. ut in
 q̄m̄
 q̄ h̄c. amō
 q̄; ulla ad
 uauitrem.
 igitur man
 u p̄uenda
 at. q̄m̄
 sedm̄ canonic
 uentatem
 si h̄a spon

penitentiā laudauerunt. ep̄s in p̄stinū honore iuxta
beati calixti pape auctoritatem eū reuocare potit. Sa
ne sciendum ē. q̄ scd̄a feria. unū psalterium canendo.
aut unū denarium paupib; dando. si oparius ē redi
mere potit. finitū vii. annis. deinde usq; ad finē de
cimi anni sextam feriā nulla inueniente redemp
tione. obseruet in pane & aqua. Eadē quoq; peniten
tia erit sacerdoti de omib; aliis peccatis & cōmib; que
eū in dispositionē ad ducunt. Neq; hoc quilibet videat
onerosum. si sacerdos post lapsū. digne ut sup̄ dictū
ē penitens. ad p̄stinū redeat. honores. *Suspendat ep̄e.*

S ab officio. Clericorū suorū foeminationē olemēt. *66*
Si q̄s ep̄e foeminationē p̄broy. diaconoy. ut cōmen in vii
cessus in sua parrochia p̄cio. ut p̄ cib; inueniente
cōsenserit. ut cōmissū auctoritate sui officii. n̄ in pug
nauerit. ab officio suspendat. *Item 66 Maxime eccliam*

R destruit. sub nomine sc̄itatis delinquens.
Nemo quippe in ecclia amplī nocet. qm̄ q̄ p̄sule agit.
nom̄ ut ordmē sc̄itatis & sacerdotis habet. Delinquentem
nāq; hunc redarguere null' p̄sumit. & in exemplū
culpa uehēm̄t ex tendit. quando p̄ reuerentia ordinis
peccator honorat. Ep̄e itaq; q̄ talium cōmna n̄ coerigit.

magis dicendus ē canis impudic⁹ qm ep⁹. **Item innocenti⁹.**

Qui n̄ resistit. erroi consentit.
Error cui n̄ resistit. approbat. & ueritas cū mutue de-
 fendat opprimt. Neglige quippe cū possit p̄bare p̄suf.
 nichil ē aliud q̄ fouere. Nec caret scrupulo societatis oc-
 culte. qui manifesto facinore ^{uoluerit} obuiat. **Item pi⁹ pp̄.**
Non p̄dest suo erroi n̄ pollui q̄ cōsentit alieno. Itē Gō.
 Consentire uidet̄ erranti. qui ad resecanda que cōrigere
 debet n̄ occurrit. Sic aut̄ alioy uicia palpare n̄ debet.
 ita nec maloꝝ laudibz delectari. Vñ anaclētis cunctis
 fidelibus. **Disserim⁹ ē passioe. q̄ maloꝝ laudibz delectat⁹.**

Nichil illo passioe miserius. q̄ lupoy gloriat̄
 laudibz quibz si placē uoluerit. atq; ab his amari
 delegerit. erit hinc ouibz magna p̄uicet. Null⁹ q̄ passioꝝ
 placere lupis & gregibz; ouū pot̄. P̄dit enī laboꝝ me-
 moriā. mens t̄renis obligata carceribz; Sic aut̄ arcuū
 in suo quoq; ope in uenit̄ mat̄ in staueria. ita nouerca
 erudicionis ē negligentia. Im̄ q̄ sacerdotem tam asinus
 quā ab alienis cūmibz; oporteat eē in munē. tam si
 alioesum se se habuerit. n̄ idō ūba sue p̄dicationis debet
 cōtempri. Sic enī iheronim⁹ ait. ut lexina p̄cinerem hu-
 midū fluens lauat. si n̄ lauat. ita doct̄na bona p̄ma
 tum

doctorem animal edentium lauat a sordibus peccatorum.

Adeo quod missae celebrari mortui sepeliri in monasteriis
auctoritas tamen non prohibeantur.

illa meene synodi prohibet monachos de monasterio exire & per capellas sepultas celebrare mortuorum & fluere videlicet more clericorum ad cuiuslibet exequias celebrandas. Ceterum si apud monasterium aliquis semetipsum tumulari uoluerit non est prohibendus. Unde Gregorius scribit Iohanni episcopo de urbe ueteri.

Agapitius abbas monasterium sancti gregorii in sinua ait nobis plurimas se auctoritate gratiana sustinere quod in eodem monasterio missas prohibeas celebrari mortuos etiam sepeliri in ecclesiis. A qua inhumanitate uos hortamur suspendi & sepeliri ibidem mortuos missas celebrari nulla uterius habita contradictione permittat. Idem carolitanus episcopus uenerio Comonere te uolumus ne pie defunctorum uoluntates tua quod absit remissione cassent. *Itē gelati. Testatur arbitrium serua*

Consideratio ecclesiae utilitatis hoc oportet postulat ex iusta dispensatione testatur seruandum arbitrium. Item ex concilio turrensi. Vbi cuiusque facultas rerum & oportunitas temporum suppetit & cetera sic in eodem

capitulo sup legi in causa eoz q̄ de diocesi ad diocesim
transierunt **C**ecē his auctoritatib; patet qđ si qđ
apud monasteriū sepultū s̄ causa religionis da
ri uoluerit. libē a monachis pot̄ sepeliri. Vñ uq̄de
colligit p̄hibitionē illam incene synodi p̄t imp
bitatē eē u agantū factā eē **Stephan' p̄. Null' debet**

Debent dū suis reb; fuerit
expoliat' debet accusari p̄ qm̄ ei om̄ia que ablata s̄t
q̄cūq; in gemo legib; redintegrent. ita ut om̄s posses
siones atq; om̄s fruct' ante inceptā accusationē de
quo agit fundit' restituant. **Itē eusebi'. Nec uocari**

Nad synodū. nec ī aliq' debet iudicari expoliatus.
Null' pot̄ uocari aut iudicari. ante q̄ om̄ia s̄ ab
lata & om̄ia iura ei in integrū restituant. q̄ n̄ h̄t
p̄uilegiū q̄ possit ex uia iudicari.

Preceptū ē in antiq̄s statutis electos atq; suis reb;
expoliatos. ecclias p̄p̄as recipe. et p̄mo oīa sua eis red
di. demū si qđ eos iuste accusare uoluerit. equo picu
to facē. Iudices eē decernentes. ep̄os recte sapientes &
in ecclia cōuenientes ū testes essent singulorū q̄ op̄ssi
uidebant. nec p̄ eos responde q̄ sua om̄ia eis & ecclis

ex legib' in tegeterrime restituant. **Damas' pp'** Si quis

Catum' accusauit. & ipse i' accusatione defecerit.

atumpnate si in accusatione talione recipiat. defecerit. talione recipiat. Item adrian' papa. Qui n' pbane rit qd' obiecerit. pena q' ipse i' tulerit. paciatur. **De his q'**

Salsis c'mmibus aliquem in petunt.

Si q's ep'm. aut pbr'm. aut diaconis falsis c'mmibus apperierit. & plare n' potuerit. nec i' fide clauda ei cōmunitio nē censēmus. **Urban' pp'** In capitulo sc'i rufi. In mo

Que sunt leges. una publica altera p'ua. **piend' e'**

Publica lex e' que a sc'is pat'ib; sc'ptis e' confirmata. ut lex e' canonū. que q'de pp' transgressionē e' tradita. Verbi grā. Decretum e' in canonib; clericū debet de suo ep'isco patu ad aliū transire. n' cōmendatiū. Intis sui ep'i. Id pp' c'mmosos cōstitutū est. ne uidelicet in famel. ab aliquo ep'o suscipiant' p'sone. Solebāt enī officia sua eū n' poterant in suo ep'atu in alio celebrare. Qd' iure sc'ptis p'ceptis decretatū e'. Lex o' p'ua e'. que in sanctu sc'i sp'e in corde sc'bit'. sic de quib; dam die ap'ls. An b'm legē di sc'ptam in cordib; suis. Et alibi. Cū gentes legem n' habeant. s; naturalit' ea que sunt faciūt. ipsi s' sunt lex.

Si quis hęc in ecclia sua sub epō retinet p̄lm̄. & sc̄larit̄
 unnt. si afflat spū scō in aliquo monasterio p̄ regula
 ri canoinea saluare se noluerit. qđ enī a lege p̄nata
 ducit. nulla ratio exigit. ut a publica lege cōstrin
 gat. Dignior enī p̄nata lex ē qm̄ publica. Sp̄c̄ qđem
 di lex ē. qđ spū dī ducunt. lege dī agunt. & qđ ē qui
 possit spū scō digne resistere? Quis qđ qđ spū hoc
 ducit. eat liber nr̄a auctatē. Iusto enī non ē lex po
 sita. s; qđ sp̄c̄ dñi. ibi libertas. & si spū dī ducimur.
 n̄ estis sub lege. **Urban. ii. sc̄bit̄ abbi sc̄i rufi. ¶**

Regularis canonici patris sui cōcessione

Statimūsi ne p̄fectionis monachi fiat. alit̄ n̄.
 canoicoe quispiā p̄ qm̄ dī uice sup̄ caput s̄ homi
 nē in posuit alicui leuitatis in timetis. ut dūstro
 hōis religionis obrentu. ex eodē clauistro audeat
 sine pat̄is cōgregatiōis p̄missione recedē. Dilce
 dentē & nullus abbatū ut epōy. & nullus mona
 choy sine cōmuni litteray cautionē suscipiat.

Beatus p̄nt̄ ap̄ls n̄ idō qđ absit fefellisse edendus

Beatus p̄nt̄ ap̄ls n̄ idō qđ absit fefellisse edendus
 ē aut̄ s̄ extitisse cōtrarius qm̄ cū ad hispanias se
 p̄misisset riturū. dispoitionē diuina maioreib; occupat̄

ex causis implere n̄ potuit qđ p̄misit. Quantū enī ip-
sius uoluntatis int̄ fuit. hoc p̄nunciauit qđ reuera
uoluisset efficere. Quantū enī aut̄ ad diuini secreta
osily que ut homo omnia n̄ potuit licet spū di-
plen. agnosce. supra p̄misit dispositione p̄uentis.
Hec quia beat' petrus ap̄ls p̄ affectu diuine reue-
rentie ipsi dño respondit. n̄ lauabis m̄ pedes me ē
nū. fefellisse qđ absit. aut̄ in sua putabit̄ mini-
me cōstitisse sententia quia mox eidem diuine
uoluntati cesserint. qđ se dixerat n̄ ē factu-
rum causis astricturus humane salutis pass-
pna uoluntate faciendum. Ine qđ falsum in-
uando mentit̄. qui scit falsum ēē qđ iurat.
Est enī m̄ datum. ut augustin' ait falsa sig-
nificatio uocis cū uoluntate fallendi. S; cum
fallere sit uoluntatis. falli aut̄ ul' i'firmatū
ul' remeritatis. q̄ia aut̄ sit qđ ex uoluntate. qđ
qđ ex temeritate ul' in firmitate p̄cedit. Auqñ
cōtingit falli ul' nullū ul' minimū ēē peccatū.
Aliqñ ex ipsa rerū uaria cōsideratione min' etiā
ēē fallere qm̄ falli. Non ē enī mentiri dicere falsū
qđ putas uerum. **Aug. Ad uiam d̄s p̄ueat̄ cū**

peccata puniri differunt.

Si eadem quib; uehent; ds offendit in seq; ulesci dif-
ferim ad nascendū utiq; diuinitatis pacientiam puocam.

Nonne achar fili; zare p̄terit mandati dñi. sup; pplm omne
dit dñi ua di in cubuit. Et ille erat un; homo. atq; utq; am
solus pisset in scelere suo. **Si plures cōt unū rixati**

fuert. qua pena quisq; eor; feriat.

Si quatuor homines aut u. aut etiā plures o; unū
hominē rixati fuerint. & ab his uulnerat; mortuus fu-
erit. q; cumq; eor; plagam ei in posuerit. sedm; statuta
canonū ut homicida iudicet. Reliqui aut; q; eū impug-
nant uolentes eū in r̄ficere. similiter peniteant. Qui eū
nec in pugnant. nec uulnerabant. nec cōsilio. nec
auxilio cooptores fuerunt. s; tantū affuerunt. extra
noxam sunt. **Eusebi; pp̄. Desponsata puelli n̄ phibe**
at; monasterium eligere.

Desponsatā puella n̄ licet parentib; alū uiro r̄dere.
tam; licet monasteriū sibi eligere. **66. Rebaptihent.**

de quib; ignoat. an baptizati sunt.

Paruiolos q; parentib; subtrahati sunt. & in baptiza-
ti sint auñ ignoat. ut hos baptizare debeat sedm; patriū
iudiciones sui fuerit qui testificent ratio poposert.

(n̄ p̄sumat.)

Hoc q̄; st̄m̄t̄ ē. ut nulli p̄b̄r̄oy missay sollempna celebra-
re p̄sumat. n̄ duob; p̄sentib; s̄q; respondentib; ipse t̄c̄us
habeat. q̄ cū pluralit̄ ab eo dr̄ dñs uobiscum. & illd̄ in se-
cretis. uate p̄me; aptissime ouenit. ut ipsi respondeat̄ sa-
lutacioni. *Aug. n̄ solū q̄ manib; occidit. s; 7 quoy cō-*

Periculoſe decipiunt̄ q̄ existimant eos *bantur.*
tantū homicid̄is eē q̄ manib; hominē occidunt. & n̄
poti' eos p̄ quoy cōsiliū & fraude & exhortacionem
homines extinguunt̄. Nā uidei dñm̄ nequaquā ip̄s ma-
nib; interfecerunt. sic s̄pt̄ū ē. nob̄ n̄ licet interficere quē
qm̄. S; tantū illis moēs dñi imputat̄. q̄ ipsi lingua in t̄
fecerunt. dicentes crucifige eum. Vñ unus euangl̄ista
diē dñm̄ cr̄i x̄p̄ū eē hora t̄cia lingua. multes hora
sexta manib; Qui ḡ hominē t̄didit. ille interfecit eum.
dñs dicente. Manus peccatū h̄t. q̄ me t̄didit t̄. Vnde
psal̄m̄ista filiū hominū. dentes eoy arma & s̄. et. e. ḡ.
& subiciant ḡ se penitencie. quoy cōsilio sanguis fun-
dit̄. si uenā p̄mereri noluerint. *Item i epla clem̄-*
tis. In t̄factores s̄m̄ detractores eoy. eosq; ochen-
tes homicide habent̄.

Homicidiorum v̄ tria genera eē dicebat beatus petrus.
 v̄ pena eorū paritē fore dicebat. Sic enī homicidas in-
 factores fir̄m̄ ita detrahentes eorū eosq; odientes. ho-
 micidas eē manifestabat. quia v̄ qui occidit v̄ qui
 occit fir̄m̄ suū. v̄ qui ei detrahit. pares eē manifes-
 tant. *Item Augustin⁹ homicida eē q̄ fr̄i suo mala*

Noli putare te n̄ eē homicidam *suadet.*
 q̄ fr̄i tuo mala psuades. occidis. Et ut scias. Si fr̄i tuo
 qd occidis. audi psalmū. Filii hominū dentes e. a. mala psua-
 det. v̄ let. le. machera acuta. Item Homicidū lege ue-
 ritū putabat n̄ aliud eē n̄ corporis pemptio. Apunt
 q̄ dñs omnē iniquū motū ad nocendū fr̄i in ho-
 micidū genere deputari. *Itē. aug. fr̄i reus e q̄ solo*

Si propterea n̄ facis fur̄tū q̄a times ne *timeat n̄ furat.*
 videaris int̄ in corde fecisti. q̄a n̄ opis s; uolum
 tatis in spectat e dñs. *Non idō min⁹ delinqt. cui sola*

Si cui etiā n̄ contingat facultas *de e facultas.*
 cōcumbendi cū cōiuge. aliena. planū tam̄ ali-
 quū sit eū cupere. et si oportet det̄. eē facturum.
 n̄ min⁹ reus e qm̄ si in ipso facto deprehenderet.

*Isidorus sup exodū. Mechat q̄
 alienū p̄t̄ m̄rimoniū. fedus ad miscetur*

Non mechaberis. idē ne q̄sqm̄ p̄ter mat̄monū federa
alīū feminil̄ admisceat. ad explēdam libidinē. Nā ad
ulteriū fac. q̄ p̄ter uxorem suā ad alteram accedit.
*Item aug. de adulterinis cōiugiis. Qui inuente uxore
sua alteram cognoscit. adultriū cōmittit.*

Puto xpianū neminem reluctari aduteriū eē
qui ul' diu languente. ul' diu absente. ut cōtinent
iuere cucipiente uxore sua. alteri cōmixt' est
femine. Cum enī iudei quererent. x̄p̄ utriū liceret
homini dimitte uxorem suā qua cūq; ex causa.
respondit eis. Non legitis q̄a qui fec' eos. ab inicio.
masculū & feminā cōiungit. q̄d d̄s cōiungit. homo
n̄ separet. De inde sermonē suū ita conclusit ut dice
ret. neminē posse. dimitte uxorem suā. ex cepta for
mationis causa. Hinc ap̄ls ait in eplā ad corinthios.
Hic q̄ mat̄imonio sunt iuncti. p̄cipio n̄ ego s; d̄ns. uxore
aiuro n̄ discedē. Vñ dat̄ intelligi. qd̄ talis cūq; fuerit
uir & uxor ex quo cōiugali affectu s; adheserint. ubi
ri ab inuicem discedere n̄ ualent. Vñ ambrosius ait.
haerendus et in cult' ē uir qui semel placuit. Nūq̄d
uir alius eligendus ē. Comparē suū equus diligit. &
si immutetur ali'. trahere uigū nescit cōpar. alterius.

se si putat totū. Tu in galem repudia tuū. & sepe pita
 mutandum. nūta & si si una defecerit die sup duc ri
 ualem. & statū in cognita causa q̄si cognitam pudens
 ex equeris in iuriam. Item Augustinus. Si uxorem q̄s
 habeat sterile. siue coepore defemē. siue debile m̄bris.
 ut cecam. ut surda. & clauda. & si qd̄ aliud siue m̄bris
 siue laborib; dolorib; q̄ cōfectam. & qd̄ qd̄ excepta foem
 catione ex cogitari pot̄. uehement̄ horribile. p̄societa
 te fideq; sustineat. Item Iheronim̄. Non licet uiro

uxorē dimitte. n̄ causa fornicationis.

Preceptū dñs. uxorē n̄ dimitte. ex cepta causa
 fornicationis. si dimissa fuerit. manē in nuptam.
 Quicqd̄ uir. p̄cipit. hoc cōsequēt̄ redundat ad
 feminas. Neq; ad uirera uxore dimittenda ē. q̄ uir me
 chus t̄. nendus ē. Item apud nos. qd̄ n̄ licet feminis.
 equē n̄ licet uiris. & tade ferunt. pari cōdicione censēt̄.

*Item ex cōditio tolletur cōmuniō. p̄uet̄ q̄ ex
 fornicationis causa uxorē suā dimittit.*

Preceptum dñi ē. ut ex cepta causa fornicationis
 uxore uiro dimitti n̄ debeat. Et idō qui cuiq; extra
 culpā c̄m̄is sup̄ dicti uxorē suā quacūq; occasione
 reliquerit. q̄a qd̄ dñs coniunxit. ille sepeiare disposuit.

tandem ab ecclesiastica communione p̄uat. & acetu om-
nium x̄anoy maneat alien. quādiu societate rehedē
cōiugis sincerit̄ amplectat̄ & foueat. Itaq; q̄ iam
ammoniti a sacerdote semel & bis & ter. ut corrigant̄
t̄ ad sue cōiugis redire noluerint cōsœciū ipse
se suis meritis ab ecclia sep̄nabunt. **Qui fornicat̄**

N **fornicationis causa uxore suā non potest**
nihil iniquius ē. dimittere.

qm̄ causa fornicationis dimitte uxorem. si & ipse
cōuenit̄ fornicari. Occurrit enī illd̄ in q̄ alterū
iudicat̄. te ipsū cōdēpnat. Eadē enī agit̄. q̄
iudicat̄. Quā p̄t̄ q̄s q̄s fornicationis causa uult
ab icere uxorem suā. p̄ debet. ifort̄. catione eē
purgat. Qd̄ similit̄ etiā de femina dixit̄. r̄. vi.
ri enī graui sunt̄ puniendi de adulterio. q̄ mulie-

H **res. Ipsi enī debent eas uirtute uincē. & exemplo regē.**

H **ob infirmitate ul̄ dāpna corporis coniugia**
n̄ q̄ matrimonū sanū cōtraxerit̄. & unū ex duobus
amentia an furor aut aliqua alia infirmitas accesserit.
ob q̄ hanc infirmitate cōiugia talium solui n̄ possunt.
Similit̄ ē sciendum de his q̄ ab aduersariis excecant̄.
aut m̄bris truncant̄. aut ab barbaris exsati fuerunt.

Filia dī spālis n̄ solū ei q̄ accipit. s; & ei qui t̄ me mer-
sionis uocabulo eam sacro baptismate tingit. It̄ enā
spālis filia sacerdotis que ei peccata sua confitē. Om̄s
quos in penitencia suscipimus. ita n̄rī spāles sunt filii.
ut & ipsi quos ut nobis suscipientib; ut sub t̄ me mer-
sionis uocabulo mergentib; unda sacri baptismatis
regenerauit. Siquēst quoq; docens ammonet unū que
& sacerdotem ut null' causa fornicationis ad suā pen-
tenciam accedat. & scriptū ē. Om̄s quos in penitencia
accipim; ita n̄rī filii sunt. ut baptismate suscepti.
Qua p̄t̄ si q̄ hoc scelus p̄penauerit. n̄ solū dignitatē
honorem amittat. uerū etiā usq; ad exitum iugi
penitencie se subdat.

Si q̄s sacerdos cū filia spāli fornicat fuerit. sciat se q̄
ne ad uterū cōmississe. Idēo si femina laica ē. om̄a
derelinquat. & res suas paupib; dāt. & cōiūsa in
monasterio. dō usq; ad mortē seruiat. Sacerdos autē
& malū exemplū dedit hominib; ab omni officio
deponat. & p̄egrimando xv. annis peniteat. p̄tea
ad monasterium uadat. ibiq; cunctis dieb; uite
sue. dō seruiat. **Item leo pp. In conthendo cōiugio**
Qualis debeat eē ista sunt obseruanda.

uxore que habenda est secundum legem. uero casta et desponsata in
uirginitate. et dotata legitime. et a parentibus tradita spon-
si. et a parentibus accipienda. et ita secundum legem. et iustum
publicis nuptiis in coniugium huiusmodi sumenda. et omnibus
diebus uite sue. nisi ex consensu. et causa uacandi detur
quoniam pro homine separanda. et si fuerint fuerit duntaxat
renda. si illa uiuente alia non ducenda. quia ad alteri reg-
num dei non possidebunt. et penitentia illi prescriptura reci-
pienda. *Urbanus papa. Excommunicet quosdam presbiteros uel ecclesias*

et quosdam bonas et personas ibidem seruientes in fel-
icitate. Dat. in curia. die 10. mensis Aprilis. anno 1213.

Patnarum iudiciorum tunc presumit.
Ex emptis communitatis pastore officii debitu pro soluen-
tes ecclesias cum bonis suis tam personis quam possessionibus
clericos uidelicet ac non aebat. et quos conuersos. et ratio-
nes quoque cum suis nichilominus rebus; quas fuerunt
tutos. et sine molestia esse statutum. Si quis autem contra
hoc facere presumpserit. et postquam factum suum recog-
nouerit. in fine dierum. xxx. spatium competentem non
emendauerit. alumnibus ecclesie. arceat. et anathema
nisi gladio feriat. *Inter nicholaus papa. In excommunicatis*

pauperibus non arma ferentibus; in malum obuium exo-
lli qui peregrinos. ut excommunicatos. cuiuslibet scilicet. sine
merito

clericos. siue monachos. ul' feminas. aut merces pau
pes dep'dati fuerint. uel bona eoy rapuerint. l' in ma
lum eis obuiauit. anathamatis unculo feriant.

In digne emendauerit. **Ne p'faciones i' missa sint.**
H uenim' has nouem p'faciones in sacro **cananda.**
cathalogo tantum recipiendas. id est in albis pas
chalib;. alia in die ascensionis dñi. terciã. die pen
tocoften. quartã in die natalis dñi. v. in die appa
ritions dñi. vi. de aplis. vii. de scã trinitate. viii.
de scã cruce. nonã de ieiunio. in quadragesima tan
tum dicendam. **Vemtriplici genè. Illusionis.**

Testamentum ueris legis hunc pollutum
dixit. n' aqua lot' fuerit. eiq; usq; ad uesperam in
tiare eccliam n' cõcedit. **Q**uãtã alit' p'is spãlis in
telligent. quasi p'somniũ eũ illud reputat. q' temp
tatis in mundicia. ueris in imaginib;. in cogitatione
in quinat. **S**; lauandus e' aqua. ut culpam cogita
tionis lacrimis abluat. & n' p' ignis temptationis re
cessert. reũ se quasi usq; ad uesperũ cognoscat.
S; e' in eadem illusionẽ necessaria ualde discretio.
qua subtilit' pensari debet. ex qua re accidat in
ti dormientis. Inquando enĩ ex crapula. aliquando

ex nature supfluitate ul' infirmitate euenerit pollitio.
aliquando ex cogitacione. Equidem cū ex nature supflui-
tate ul' infirmitate euenerit. omnium hec illusio n̄ est
timenda. q̄a hanc anim' nesciens p̄tulisse. magis dolen-
dus est. qm̄ fecisse. Cū ḡ appetit' gule ultra modū
insumendis alim̄tis rapit'. atq; idēco humor' recep-
taeilla grauant'. habet exinde anim' aliquē reatum.
n̄ tam usq; ad p̄hibitionē sacri misterii p̄cipiendi
& missay sollempnia celebrandi. cum festasse. aut fest'
dies exigit. aut exhibere ministeriū. p̄ eo qd' sacerdos
ali' de ē. ipsa necessitas cōpellit. Nā si ad sunt alii
qui implere ministeriū ualeant. illusio p̄ capulam
facta. ap̄ceptione sacri misterii p̄hiberi n̄ pot'. s; ab
immolatione sacri misterii ut arbitroe abstinere de-
bet humilit'. si tam̄ doctente turpi imaginatione.
n̄ cōcesserit. Nam sunt q̄dam qb' ita plerumq; illusio
nascit'. ut eorū anim' etiam in somno corpore positus.
turpib; imaginationib; n̄ sedet. Quā in re unū osten-
dit. ipsa mens rea. n̄ tunc peccatā in suo iudicio libera.
cū se. & si doctente corpore. nichil meminit uidisse.
tam̄ in uigiliis corporeis meminit se in igne ceci-
disse. Sin ḡ ex turpi cogitacione uigilantiis. aut illu-

sio in mente dormientis . patet animo reat' suis in det
ent aqua radice in quinnatio . illa pcellit . q' qd cogitavit
scient' hoc pstat nescient' . **Item ysidorus . Qu' sit pec**

ccatum nocturnis imaginib; illudi .
Non est peccatū qm̄ nolentes imaginib; nocturnis
illudim; . s; tunc peccatū . si ante q̄ illudam̄ cogitacia .
nū affectib; puenim; . Luxurie q̄pe imagines qual in
ueritate gessim; sepe dormientib; in animo apparent .
s; in noxte . si n̄ cōcupiscendo occurrunt . Item Qui
nocturna illusione polluit' . quā uis ext' memoria
cogitacionū turpiū sese p̄sentiat in quinnatum .
tam̄ hoc ut temptaret' culpe sue t̄buit . in mun
diciamq; suā statim fletib; tergat' . **Venustapher**

S genere **symoniacorum .**
Sunt n̄ nulli qui quidē nūmq; p̄mia ex cedi
natione n̄ accipiunt . q' tam̄ sacros cōdines p̄huma
na grā largiunt' . atq; de ipsa largitate laudis
solūm retibucionē querūt . hū nimirū qd̄ gratis ac
cipiunt . gratis n̄ t̄buit . q' de impensō officio sc̄ta
tis . expectunt minimum fauorē . Vn̄ bene cū uirū
uistū p̄pha desēberet . ait . Qui excutit man' suas ab
omni munere . Nō enī dixit solū . amunē . s; ab omī

munere. q̄a aliud ē mun' ab obsequio. aliud amanu. ali
ud a lingua. Mun' ab obsequio. ē seint' in debite impen
sa. Munus amanu. pecunia ē. Mun' a lingua. fauor. In
g' sacros ordines t̄bit. tunc ab omī munē man' exeu
rit. qm̄ in diuinis reb; n̄ solum nullā pecuniā. s; nec
etiā humanā grām requirit. **Eternā dāpnatio**

Sinem t̄uenit q̄ quolibet munere. ad sacriū
Si quis neq; seīs ordinē accedit.

in orb; pollens. ut neq; a clero p̄p̄o q; uocat' ut pul
satione coactus impudent' x' sacerdotū iam quoli
bet facinore pollit' in iusto coedis amore. ut sedi
dis p̄eib; ois. siue cōmitatu. siue manuali serui
cio. siue fraudulentō munusculo. ep̄alem. seu sac
dotalem. n̄ lucro animay s; inanis gl̄e auaricia
fuit' dignitatem accepit. s; in uita sua n̄ sponte
reliquerit. eūq; in aspa moes penitencia n̄ in ue
nerit. p̄cul dubio in et̄num p̄bit. **In decretis eun
ciam. Membra de truncandis. domos in eedens.**

Sabiq; iudiciali auctoritate. ex cōmunicent'
Si quis membra truncationes ut domoy in
tendia fecerit. siue face uislerit. aut facienti cō
senserit. quo usq; de his uneniq; legalit' ut amica

bilit̄ coram ep̄o ciuitatis a l̄isq; ciuib; n̄ emendauerit.
tamq̄ ethicus & publicanus ab om̄i x̄anoy collegio separet̄

S In canomb; apl̄ix legit̄. **Qui semetipsum absci-**
dit non ordinet̄.

semetipsum .i. si q̄s amputauit s̄ uirḡa. n̄ fiat clericus.
& sui homicida ē. dei cōdit̄ is ē inimic̄. Si q̄s cū clerico
fuerit abscidit semetipsum omnino dampnet̄. quia sui
homicida ē. dei cōditionis ē inimic̄. **Item innoentius.**

Q n̄ ē ordinand; q̄ partē digiti uolens abscidit.

Qui partē cuiuslibet digiti uolens abscidit sibi
ipsi. hinc ad clerum canones n̄ admittunt. Cui s̄ cau-
su aliquo cōtingerit. dum aut op̄i rusticano curam
impendit. aut aliqd̄ faciens n̄ sponte penitit. hos ca-
nones p̄cipunt & clericos fieri. & si in clero fuerint
n̄ ab scidi. In illis enī uoluntas ē iudicata que sibi
fuit ferrū iniecere. in istis s̄ casus ueniam meruit. Simi-
lit̄ intelligendum ē de his qui p̄ languorem a medi-
cis secant̄. aut a barbaris abscidunt̄. aut a dñis cast-
rant̄. Neq; enī p̄hibent̄ a clero qui digitū sibi uolens
abscidit. Et hoc enī de om̄ib; m̄bris intelligendū ē.

Si q̄ oculū casu amiserit. licet desit uoluntas. tam̄
sacerdotium adipisci n̄ pot̄.

X tanto facili exaudiuntur sacerdotes quanto apud dominum sunt digniores.
priores sacerdotes propter iniquitatem et peccata populi comedunt.
quia suis precibus ea delectantur atque consumunt. quod quanto magis
mores fuerint. tanto facilius in necessitatibus pro quibus cla-
mant exaudiuntur. Ad romanam sectam quasi ad matrem ab

A omnibus appellatur.
Ad romanam sectam ab omnibus maxime tamen ab opprobriis
et appellandam. et eorum tendam quasi ad matrem. ut ei uberibus
nutriantur. auctoritate defendantur. a suis opprobriis
releuantur. quia non potest. nec debet mater obliuisci filium
suum. Item iulii papae. Quotiens aliquis appellauerit.

Placuit audientia sua non negetur.
a quibusdam ecclesiasticis iudicibus ad alios iudices
ecclesiasticos et maiore auctoritate provocatum fuerit. au-
dientia non negetur. Item Sixtus papa.

Si quis unum pulsatum fuerit in aliqua aduersitate.
necesse hanc seam et apostolicam sectam appellat. et ad eam
quasi ad caput suffragium habeat. ne innocens dampnetur
et aut ecclesia sua detrimentum patiat. Cyprianus papa.

Consanguinei accusatores ad usum extraneos testimo-
nium non dicant. nec familiares nisi de domo pro de-
umet. sed si noluerint. et in uice consenserint. in se ipso

Quoniam sacerdos mundum non facit leprosum. sic episcopus vel presbiter non alligat eum in somnibus sed. nec solunt innoxios sed pro officio suo cum peccatorum uarietates audierit. scit qui ligandus sit uel soluendus. *Item aug. Desumo bono.*

Secundum catholicam fidem nec diabolus nocere quosquam potest. nec natura dei iniuste nocere cuiquam potest. nec noceri iniuste potest quemquam. Qui enim nocet ut ait apostolus reciperet hec que nocuit. *Item augustinus.*

Cepisti habere firrem tuum publicanum. Ligas illum in terra sed ut iniuste alliges inde. Nam in iusta uincula dirumpit. iusticia. Item Temerarium iudicium plerumque nichil nocet ei. de quo temere iudicatur. si autem qui temere iudicat. ipsa temeritas necesse est ut noceat. Item. Quid obest homini quod ex illa tabula uult eum delere humana ignorantia. si delibro uiuentium non eum delere in iqua conscientia. *Item aug.*

Senti de augustino quod quod habet. sola me in oculis dei conscientia non accusat. *Item Gregorius.*

In cunctis que in hac uita adquisita ueniunt. sola est scilicet nostris omnipotentis dei districtio pensanda. atque ad eum semper recurrendum. ut nulli lingua ibi impleat. uel conscientia non accusat. Que enim conscientia defendit.

liber ē inter accusationes. ✓ liber siue accusatione cō
 n̄ pot. si sola que in teri punit cōscientia accuset. **De**
 uia q̄ sc̄itate absit. ✓ amoy iudicio ea que maledicoy
 hominū rumōib; cōficta cōdimus. in qualicūq; mo
 dulo suspicionis ad duci. q̄a ✓ sacri eloquiū testimo
 nium tenem. ut mala maiora. cum fœsitan dicunt.
 n̄ pb̄ ata credi n̄ debeant. si cicius pb̄ata uleisci. **Hec**
 q̄ dixi ut nimie leuitatis eē ostenderem. si q̄s mala
 grana credē studeat. que pb̄ari n̄ possunt. ✓ n̄ sc̄ital
 uia debet n̄tem suam a maledicoy rumōib; atq; ob
 tractacionib; disuungere. ✓ sola que in t̄ne uite s̄t
 ✓ ad utilitatem subditoy p̄ficiunt cogitare. **Aug.**

I frustra dampnari. ✓ ab hoīe que d̄s iustificat.

✓ si ad tempus dampnaris ab homine. ✓ si d̄p̄e
 ris sententiā p̄ cōsiliis. Aliud ē sella terrena. aliud
 ē t̄bu_ nal celeste. ab inferoee accepit sententiā.
 a sup̄ioei coronam. Item. Custodi int̄ in nocentiam
 tuam. ✓ nemo opp̄mat causam tuam. p̄ualebit in
 te falsum testimonii. ✓ apud homines. **Hū**quid
 apud ualebit ✓ causa tua dicenda ē. Quando d̄s
 erit iudex. ali' testis qm̄ cōscientia tua n̄ erit. In t̄
 iustū iudicē. ✓ cōscientiā tuā noli timere. n̄ causam tuā.

quod ex uobis est. cum omnibus hominibus pacem habentes. Dictu-
rum cum omnibus pacem habentes. hoc difficile esse perspi-
ciens. promisit si fieri poterat. et subiunxit quod fieri poterat. uide-
licet quod ex uobis est. quia si nos in mente caritatem erga
obdientes seruare cupimus. et si illa nobiscum pacem
non habuerint. nos tamen sine dubio cum illis habemus.

Quomodo penitentes ad penitentiam accedant.

Penitentes autem tempore quo penitentiam
petunt impositione manuum et cilicium super
capita a sacerdote. sic ubique statutum est consequantur.

Si autem comas non deposuerint. aut uestimenta non
mutauerint. abiciant. et non digne penituerint.
non recipiant. Iuuenibus etiam penitentiam non facili-
ter committenda est. propter etatis fragilitatem. Viti-
cum tamen omnibus in morte positus non est negan-
dum.

Que sint obseruanda in sollempni peni-

tencia.

In capite quadragesime omnes penitentes
qui publicam suscipiunt aut susce-
perunt penitentiam ante fores ecclesie representent se
episcopo ciuitatis. saccos induti nudis pedibus uultibus
in terra demissis. reos se esse ipso habitu et uultu
prostantes. Ibi ad eum debent de chano. et archi-

pbr̄i. parrochiaz. & pbr̄i penitenciu. q̄ eoz cōuerſa
tionē diligent̄ in ſpicere. debent. & ſcđm modum
culpe. penitenciā p̄ſatos gradus in iungē. Poſt
hec eos in eccliam in troducant. et cū omni clero
vñ penitenciales pſalmos in t̄ram p̄ſtrati cū la
cimis p̄ eoz abſolutione. decantēt. Tunc ep̄e
ſurgens ab oratione. iuxta qđ canones iubent
man⁹ eis in ponat. aquā benedictam ſup eoz
aſſegat. cinerē prius mittat. Deinde cultio ca
pita eoz opiat. & cū gemitu & crebris ſuſpiriis
denuntiet eis qđ ſicut adam p̄ iect⁹ eſt depa
radiso. ita & ipſi p̄ peccatis ab ecclia abiciunt.
Poſtea iubeat miniſtris ut eos ext̄ ianuā ecclie
expellant. Clerus v̄ ipſe quat̄ eos cū reſponſo
rio. In ſudore uult⁹ tui uelceris p. t. & ceta.
ut uidentes ſcđm eccliam p̄ facinorib; ſuis tre
meſactam atq; cōmotam. n̄ paruipendant
penitenciam. In ſacra autē dñi cena. rurs⁹ ab
eoz dechanis & eoz pbr̄i. ecclie humib; reſpen
tent. In maguntienſi cōcilio. Nō ē deleganda cō
Q munitio hiſ q̄ in patibulis ſuſpendunt.
Veſtitū eſt ab aliquibus

fr̄ib; de his qui in patibulis suspendunt̄ p̄ suis scelerib; post cōfessionē deo pactam. utrū cadauera eorū ad ecc̄lias deferenda sint. & oblationes p̄ eis offerende. & missae celebrande. an non. Quib; respondem. Si om̄ib; de peccatis suis puram cōfessionē agentib; & digne penitentib; cōmūno in fine scdm̄ p̄cepta canonū danda est. cur canones cōmunionē ut sepulturam eis in terdicunt. qui p̄ peccatis suis penā extremā p̄soluerunt. & cōfitent̄. ul' cōfiteri desiderant. Sēptim̄ ē enī. Non iudicat d̄s bis in. diplum.

S Aug. n̄ peccat. q̄ ex officio nocentē interficit. Si homicidiū ē hominē occidere. pot̄ aliquando sine peccato. Nam miles hostem. & iudex ul' minister ei nocentem. & cui forte in utro atq; imprudenti telum manu si git. n̄ in uident̄ peccare cum hominem occiderint. S; nec etiā isti homicide appellari solent. **Penitencia ei qui n̄ bene sacri**
Qui bene n̄ custodierit **ficium custodit.** sacrificium. et mus uel aliqd̄ aliud animal illd̄ comederit. xl. dies peniteat. Qui aut̄ pdiderit illd̄ in ecclesia. aut pars ei ceciderit. & n̄ in uenta fuerit. xxx. dies peniteat.

Ipsi missa n̄ celebretur in altari q̄ ep̄e eo die celebravit.
Et altari quo missam ep̄e cantavit. pbr̄ eo die aliam
celebrare n̄ p̄sumat. **¶** Baptizentur de q̄b; ignoat an

Parvulos qui parentib; baptizati sunt.
sub tracti sunt. q̄ an baptizati sint an n̄ ignoat.
ut eos baptizare debeat sedm̄ patrū tradicionel.
si n̄ fuerint qui testificent. racio poscit.

Ad baptizandi officium. q̄ ad uestimenta altaris tanam
da sacerdotes p̄pa debent habere uasa.

Om̄s pbr̄ qui fontem lapideū habet nequeat.
uas cōnemens ad baptizandi officium solum ha
beat. qd̄ extra ecclesiam n̄ deponeret. Similit̄ ad cor
porale lavandum. rad pallas altaris p̄pa habeant
uasa. in quib; nichil aliud fiat. **¶** ygn̄ p̄. **¶** Quando

Secclesia denuo ē cōsecranda. si salub; tantū ex aer
si motū fuerit altare. denuo cōsecretur ecclesia. Si rāda.
parietes mutant̄ q̄ n̄ altare. salub; tantū exorietur.
Si homicidio ut ad ultro ecclesia violata fuerit. dili
gentissime expurget̄ q̄ denuo cōsecretur. **¶** Itē ex incendio

Ecclia. Ecclesia semel cōsecrata. qm̄ sit in con
secratis semel dō cōsecratis. n̄ debet iterū secunda.
cōsecratio adhiberi. n̄ aut ab igne exuste. aut san

~ 1001 ~ 11 ~
guntis effusione. aut cuiquam semine pollute fuerit.
quia sic in fatis a qualicunq; sacerdote. in nomine
p. v. f. v. s. e. semel baptizatus. n̄ debet iterū bap-
tizari. ita nec locus dō dicatus it̄m cōsecrandus ē.
n̄ p̄t̄ eas causas quā sup̄ memorauim⁹. Si tam̄ fide
scē t̄ntatis tenuerunt. q̄ eum cōsecrauerunt.

Ex cōcilio t̄burienti. In om̄i ecclesia cōbusta missa

C **possit celebrari.**

Concedim⁹ etiā ut sicubi qd̄ peccatis n̄r̄s exigen-
tior; plurimū factū ē. a normannis ⁊ a selauis. ⁊
ab ungaris ⁊ a malis x̄anis seu aliquo q̄licūq; in eccle-
siae fuerint in cense ⁊ cōbuste. in capellis cū tabula con-
secrata missas it̄m celebrari p̄mittim⁹. donec eccle-
ipse restaurari queant. In t̄nē v̄ positas si ecclesia
desuerit. sub dno. seu in tentaculis. Item. Si tabu-
la altaris cōsecrata fuerit. eccl̄a; sacra mysteria
ad id officium p̄tinencia ibi affuerint. missarū
sollemnia celebrari cōcedimus. **In piculo cōf̄s-**

A **rticulis. penitencie. quantitas n̄ ē in ponenda. s̄**
Ab in firmis in piculo mortis. **in notescenda.**
positis. pura ē in querenda cōfessio peccatorū. n̄
tam illis in ponenda est quantitas penitencie.

ſ; in notefcenda. ⁊ cum amicorꝝ orationibꝫ ⁊ elemofinay
ſtudius pondus penitencie ſubleuandum. ſi forte
ingrauerint ne obligati ex cōmunicatione ⁊ cō
ſecio uenire ſiant alieni. A quo piculo ſi diuinitꝝ
electus ⁊ erectꝝ cōualuerit. penitencie modū aſa
ēdote ſibi impoſitum diligentꝝ obſeruet. Et idō
ſedm auctoritatem canonicam ne illis ianua pie
tatis cauſa uideatꝝ. orationibꝫ ⁊ cōſolationibus
eccliaſticis ſacra unctiōe olei in uncti ſedm
ſtatuta patrū ſecꝝ cōmunionē in aſci reſiciantꝝ.

Ex cōcilio carthagenſi. Aliqꝝ teſtimonio mo

rturꝝ re cōſuetꝝ ſi obmutuit ꝫ ſi frenesim uſqꝝ

Is qui in in firmitate penitenciā petiit fuerit.
ſi caſu dum ad eum ſacēdoſ in unctꝝ uenit oppreſſis
in firmitate obmutuerit ul' in frenesim cōuerſꝝ
fuerit. dicunt teſtimonium. qui eū audierit ⁊
accipiat penitenciam. Et ſi cōtinuo ēditꝝ mortu
ruſ. reconſuetꝝ ꝫ manus impoſitionem. ⁊ in fundatꝝ
ori eiꝝ euchariftia. Si ſup uixerit. ammonēatꝝ aſu
ꝫ dictis teſtibꝫ ꝫ peccationi ſue ſatis facturū. ⁊ ſub
datꝝ ſtatutis penitencie legibꝫ. quandū ſacēdoſ
qui penitenciam dederit ꝫbauerit. Item. Peniten

tes. qui in infirmitate uaticum eucharistie accep-
unt n̄ se credant ab soluto sine manū impositione.
si sup uixerint **Decime alacis n̄ possideant. 66.**

Decimas quas in usu pietatis cōcessas. **v. an.**
et canonica auctoritas demonstrat. alacis posside-
re apostolica auctoritate prohibem. Sive enī ab ep̄is ut re-
gib; ut quib;libet p̄sonis eas accepit n̄ ecclie red-
diderunt sciunt se sacrilegū om̄i cōmittē. et ne-
clapnationis p̄iculum incurrē. Oportet autē
cōgruenti nos decimas et p̄micias quas iure sacdo-
tum et sanctorum ab om̄i p̄lo accipere. quas fide-
les dño p̄cipiente offerunt. iuxta illud uaticinium
malachie p̄phē. In fere omne decimationē in hoc
reū meum. ut sit eis in domo mea. **hal** v̄ decima
sub manu ep̄i fore censem. ut ille qui cunctis p̄ ē.
omnib; iuste distribuatur. ut ne quequā p̄sona ho-
norabilius exhibeat. unde alii scrupuloso coele-
mouent. s; sunt om̄ia cōmunia. q̄ in honestum
uident. ut alii sacerdotes habeant. alii v̄ detrimēti
pariant. **S;** sic est una fides catholica. ita necesse
est ut ille qui p̄uisce est loci quā uis mul-
te sunt ecclie. oib; tam fidelit̄ distribuatur.

ep̄oz

Peruenit ad nos fama sinistra qd̄ qd̄a *Itē de eodē.*
n̄ sacerdotib; p̄p̄e dioec̄sis decimas atq; x̄m̄oz oblationē
ofert; s; poti laicalib; p̄sonis multū indelicet sine serm
toz. I qd̄ qm̄ ē etiā sanḡneis. Vñ si q̄s amodo ep̄e in
uent̄ fuerit hui p̄cepti diuinū transgressōe. in t̄mari
mos herethicos. atq; xp̄e n̄ minū habeat. q̄ sic ne
eena synod̄ desimomaer̄ censuit. q̄ q̄ dat ep̄e q̄
recipiunt ab eo laici sine p̄cio sine beneficio. et
in in cendū ignib; deputent̄. *Pascal̄ p̄. Ex cōmu.*

Si q̄s cleric̄ abbas. n̄ uent̄ q̄ p̄ laicos eccl̄ias optinet
monachus. p̄ laicos eccl̄ias optinuerit. sc̄dm̄ aplōz
sc̄oz canones. antiocher̄ cōcilii cap̄lm̄. ex cōmu
erioni sub iaceat. *Itē alexander p̄. u. Null̄ cle.*

Per laicos nullom̄ r̄ic̄ eccl̄iam p̄ laicos optineat.
quibet cleric̄. aut p̄br̄ optineat eccl̄iam. nec
gr̄is nec p̄cio. Null̄ habitū monachi suscipiat.
sp̄e. aut p̄missionē habens ut abbas fiat. Null̄
p̄br̄ duas habeat eccl̄ias. *Urban̄ p̄. u. aut. Sine.*

Duoluntate ep̄oz decimas eccl̄ias alac̄is n̄
decimas eccl̄ias alac̄is suscipiant monachi.
monachi n̄ suscipiant. absq; cōsensu. uolunta
te ep̄oz. qd̄ si alit̄ p̄sups̄erit. canonice uic̄ioni
subiaceat.

**Itē ex decreto bonifacii p̄. Ep̄i & fr̄m cōsilio. mo-
nasteriū ad meliorandū in aliū locū ponē q̄sqm̄**

Si q̄s mult monasteriū suū ad n̄ phibet
meliorandū in aliū locū ponē. fiat cū cōsilio ep̄i &
fr̄m suoz. & dimittat p̄br̄m ī p̄ori loco administra
ecclie. **Itē ex cōcilio toletano. Sine uoluntate fr̄m.**
aliquē defus p̄pinqs abbas & ep̄e sibi substitu

re ut fr̄s sup ponē non ualeat.

Cōgregatio debet eligē sibi abbate p̄ suū abbatē
morte & eo uiuente si ip̄e discesserit & peccauerit. Ep̄e
enī n̄ debet abbate uolentē retinē ī locū suū. Ip̄e autē
n̄ pot̄ aliquē ordinare defus p̄pinqs ut amens. sine
uoluntate fr̄m. **Quid sit sacrilegium.**

Sacrilegiū ē. quotiens q̄s sacriū uiolat. & auferen
do sacriū de sacro & sacriū de n̄ sacro. & n̄ sacriū de sa
cro. **Itē sacrilegium cōmittē. q̄ uiolentat & impias**
man̄ in clericum ī necerit. Porro ipsū sacrilegiū du
plie cōmnet penā pecuniariā uidelicet. & ex cōmuni
catoms. Pecuniaria eis p̄soluenda ē ad quos querimo
na sacrilegiū ptinet. Vñ thobannes p̄ sēbit omib;
ep̄is. Demultiph pena sacrilegiū & genere.

Quis quis iuent fuerit reus sacrilegiū. ep̄is ut abbatib;

sive p' sonis ad quos querimonia saclegū iuste p'ruerit.
xxx. libras examinati argenti purissimi cōponat. Sacle-
gum cōmittit. si q's infregerit eccliam. ut. xxx. ecclesiasticos
passus. q' in circuitu ecclie sunt. ut que in fra p'dictos pas-
sus fuerint. aliqd in de diripiendo ul' auferendo. sen-
qui in iuria ut ablationē rerū in tulerit clericis arma
n' ferentibz ut monachis. sine dō denotis. omibzq;
ecclesiasticis p' sonis. Capelle que sunt in fra ambitum
muray castelloy n' ponunt in hac xxx. passuū obser-
uatione. Similit' saclegū cōmittit. auferendo sacrū
delacro. ut n' sacrū delacro sine sacrū deñ sacro. **Itē**

Si quis domū di inolauerit. aliqua sine licentia
im' cui cōmissa ē dinoscit' in de abstraheret. ut ecclesiasti-
cis p' sonis. i iuria fecerit. donec i cōuentu ammonit'
legittime satis faciat. sciat se cōmunionē. eē pua-
tum. Si v' p' sedam. v' tēiā cōventionē. eorū epō satis
face' detractauit. saclegū p'iculo ab omibz obnoxii'
teneat. ita ut sedm aplm nemini fidelium miscerit. **Itē**

Hū q' monasteria. v' loca dō dicata & ecclesias intringunt
et deposita ut alia quehbet ex in de abstrahunt. dāp-
nū noues cōponant. v' emunitate triplicet. et ue-
lit saclegū canonice sentencie subigant.

He alexander pp. u. p. graduu uarietate multent. q clericos occidit. Ex libro v. capitulox.

Qui subdiaconu occiderit. ccc. solidos coponat. q diaconu. cccc. q pbrm. vic. q epm. d. cccc. q monachu. cccc. Item ex eodẽ libro vi. Qui occiderit monachu aut clericu. arma relinquat. do in monasterio seruiat. cunctis dieb. uite sue. nuqm ad seclm reusur. et vii annos publicã penitencia agat. **Item innocenti**

Si quis suadente diabolo hui. pp. sedis. sacerlegu in cui incurrerit. qd in clericu t monachu uolentas iecerit man. anathematis uinculo subiaceat. null epox illu absolue psumat. n in actis urgente piculo. denec aplice cospectui pferret. uel manda ti suscipiat. **De monachox quiete. 66. omnib**

Quam sit necessariu monasterioy quieti epif. pspice. In edicim in nomine dñi nri ex aucto ritate beati pet aplox pncipis. cui incc hinc romane eccleie pfidemus. ut null epox. am. scilaz utt psumat. de redditib. ut car tis. monaste rioy ut de cellis ut nullis que ad capri nent. quocũq. in seu qualibet occa sione in minuere ut doles ut inmissiones aliquas facere.

Et tñm. Defuncto abbe cui cuq; cōgregationis n̄ extraneus
eligat. n̄ decadem cōgregatione que s̄ p̄a uoluntate
cōces firm̄ societate elegerit. Ad si aptā in t̄ se p̄sonā in ue-
nire nequiverit. sollet s̄ de aliis monasteriis eligant
ordinandū. Et tñm. Parit̄ aut̄ custodiendū ut in ui-
to abbe ad ordinandū alia monasteria aut ad ordi-
nes sacros ut clericat' officiū tolli ex inde monachi
n̄ debeant. Et tñm. Nullus monachū sine testimonio
q̄ cōcessione abbe in ecclia aliqua teneat. ut ad a-
lique honore p̄moueat. Hinc septim' n̄r̄ paginā
om̄i futuro in tempore ab om̄ib; ep̄is firmā sta-
tutiū. illibitāq; seruari. ut q̄ sue ecclie inuante
dño tantūm sint iure cōtenti. q̄ monasteria ecclia-
sticis cōdicionib; seu angariis ut quib;libet obse-
quis seclariis; nullom̄ subiaceant. nullis canonicis
iuris; deseruiant. s; remotis uexationib; q̄ cum
tis q̄uamlib; diuinū opus cū sūma animi deuo-
cione p̄ficiant. *P̄ q̄ art. In punare cō-
pellit. q̄ q̄ pellit. p̄ iuris n̄r̄;
cōpuls' ad dño sciens habet.*
*Q*ui p̄ iuris n̄r̄; utriq; sunt p̄ iuris dñi. miles dñi
quia p̄cepit. miles q̄ plus dñm q̄ animā dilexit. S;

liber ē. xl. dies in pane & aqua peniteat. ⁊ vii. sequen-
tes annos. Si seruus eide. tres quadragesimas ⁊ legi-
timas ferias peniteat. **Qua pena sit ferendus.**

S qui necessitate coactus p̄iurat.

Si q̄s coact⁹ p̄iura redimenda. ut p̄ qualibet cari-
sa ut necessitate p̄iurat. q̄ plus corp⁹ q̄ animā di-
lexit. tres quadragesimas peniteat. alii iudicant
iii. annos. unū ex his in pane & aqua. **Itē gelasius**

S p̄. Qui p̄iurat ⁊ alios p̄iurare fac̄. qua pena
⁊ alios sciens in p̄iurium duxerit. xl. dies penite-
at in pane & aqua ⁊ vii. sequentes annos. ⁊ nūq̄
sit sine penitencia. ⁊ alii si cōsen fuerint. similiter
peniteant. **Itē aug⁹ in sermone de collatione sc̄i**

Iobis baptiste. homicida uincit. q̄ sciens ad pu-
ne qui hominē puocat rui aliquē cōpellit.
ad iuracionē ⁊ sc̄it eū falsū eē iuraturū. iuncto ho-
micida. quia homicida corp⁹ occisus ē. ille ani-
mā. immo duas animas. ⁊ ei quē iurare puocant
⁊ suā. Sc̄is uerū eē qd̄ dicit. ⁊ falsū qd̄ ille dicit ⁊ iu-
rare cōpellit. Ecce iurat. ecce p̄iurat. Tu qd̄ iue-
nisti. Immo ⁊ tu p̄isti. q̄ de illi morte. sc̄iar i uolunsti.

**hē. n̄ peccat. q̄ iuramentū exigit ab eo quē nescit
falsum iurare.**

Qui exigit iuramentū. multū in t̄ est si nescit illū iuraturū
falsū an scit. Si enī nescit & idō dicit iura in. ut fides ei sit.
n̄ ē peccatū. tam̄ humana temptatio ē. Si autē scit eum
fecisse. & cogit eū iurare. homicida ē. Ille enī se suo pu-
rio in t̄ emittit. s; iste manū in t̄cientis & in p̄ssit. & p̄ssit.
Item ex cōcilio maguntienti. vsq; ad exitū uite.

Si q̄s cōmūct' fuerit alios ad falsa testimonia ut p̄iuria
attraxisse. ut quacūq; corruptione sollicitasse. ipse q̄dē
usq; ad exitū uite n̄ cōmūcet. hū & qui ei in pu-
rio cōsensisse pbant. postea ab omī testimonio s̄ remo-
uendi. & sedm̄ in famiā notabunt. Item Qui au-
dit aliquē falsum iurare & tacet. delinqt.

De eo qui caliditate ūbō iurat. ysidorus.
Qua cūq; arte ūbō q̄s iuret. d̄s tam̄ q̄ cōscientie
testis ē. ita hoc accipit sic ille. cui iurat in t̄lligit.
Duplicit' autē reus fit. q̄ d̄i nom̄ in uanū accipit.
p̄ximū dolo caput. **Iurū ē qui sup lapidem**

Ecce dico caritati ur̄ falsum iurat.
& qui p̄ lapidē iurat falsū p̄ iurū ē. Vñ dico hoc q̄

multi in hoc fallunt. & putant quod nichil est per quod iurant nisi
se deum teneri per iuramentum. Profecto per iuramentum est. quod id quod scilicet non
putat. falsum iurat. Si tu illud scilicet non putas. scilicet putat
cui iurat. Non enim quando iurat tibi aut lapidi. sed primo
iurat homini iurat ante lapidem. sed non quod non ante deum.
Non te audit lapis loquens. sed punit te deus fallens.

Iheronimi. Nulla fiat pro illis oratio. quae se

Placuit ut huiusmodi qui ipsi voluntarie ipsos occidunt.
aut per ferrum. aut per uenenam. aut per precipitium. aut sus-
pendium. ut quolibet modo in ferunt morte. nulla pro illis
in oblatione commemoratio fiat. neque cum psalmis ad
sepulturam eorum cadavera deducantur. Multi enim sibi
hoc pro ignorantia usurpant. *Democentiarus*

in nocentius. u. uniuersali concilio generaliter

Pessimam quidem de populo constituit dicens.
laicam & uendam in cendiarum malicia auctori-
tate dei & beatorum apostolorum petri & pauli omnino detestamur.
interdicimus. Si quis ergo per huiusmodi prohibitionis promulgationem
malo studio sine proelio sine per uindicta ignem apposuerit.
ut apponi fecerit. ut appositoribus consilium & auxilium scienter
tribuerit. excommunicetur. & si mortuus fuerit. in cen-
diarius uentorum careat sepultura. nec absoluat. nisi per

dampno cui iussit sedm facultate sua resarcito & iuret
se uteri igne non appositurum. Penitencia aut ei detur
ut iherosolimis aut i hispania sin seruitio di p annu in
tegrum pmaneat. Si qd aut ep̄e ut archi ep̄e hoc relaxa
uerit dampnum restituat & p annu ab officio ep̄ali ab
stineat. Sane regib; & pncipib; faciente iusticie faculta
tem cōsultis ep̄is archi ep̄is n̄ negam'. **Aug' ad ualeri**

Antē omnia peto ut cogites **uincunt**.
religiosa prudentia tua michi eē in hac uita & maxime
hoc tempore. fieri? leui? & hominib; acceptabilis.
ep̄i aut pbr̄i. aut diaconi officio. si p̄fuctorie aut ad
ultrae: resagat. s; michi apud d̄m miserabili aut
tristis & dampnabilis. Item michi eē in hac uita &
maxime hoc tempore. difficili? laboriosus. piculosi?
ep̄i. aut pbr̄i. aut diaconi officio. s; apud d̄m michi be
atus. s; eo m̄ militet quo n̄ impare iubet. Quis
aut sit modus. nec apuericia. nec abodolecentia.
mea didici & eo tempore quo discere cepam. uti m̄
facta ē merito peccatorum meorum. Nam quid aliud est
mē nescio. ut sedis loc' tabernaculoy m̄ traderet. qui
remū tenere non noueram.

I Stephan' ylaro. Que yfone infames habeant.

Infames esse eafpſonal dicimus. que p aliqua culpa notant infamia. i. omnes qui xpiane legiſ normā abiciunt. & ſtatuta eccliaſtica cōtempnunt. Similit' fures & ſacilegof et omnib; capitalib; cōmibus irretitof. Sepulchroy quoq; uiolatoreſ & omſ qui ad uerſuſ patreſ in diſcrete armant. q̄ in oī mundo iſamia notant. Similit' iſteuoſof homicidaſ. puuroſ. maleficiſ. raptoreſ. ueneficoſ. aduſtoſ. de publiciſ bel luſ fugienteſ. & q̄ i digna petunt ſ loca tenē aut facul tateſ ecclē aufferē i uſte rō fr̄ſ calūpniant aut ac culant r̄ ūpbant. It̄ i nocenteſ p̄ncipū animū ad iracundiā puocat r̄ oſ anatematiſatoſ. I'pſuſ It̄ omſ in quā. nec ad ſacriſ ordiſeſ debent p̄ ue hy nec iſt. nec liberti. nec ſuſpecti nec rectā fidem uel dignā conuſationē n̄ habenteſ ſūmoſ ſac̄do teſ poſſunt accuſare. ¶ Item fabianuſ p̄

Quicūq; ſciēſ ſe puuauerit. xl dieſ in pane & aqua & ſeptem ſequentēſ annoſ peniteat. & nūq̄ ſit ſine penitencia & nūquā iuſteſtimoniū re cipiat communonē tam poſt hec accipiat.

deg. d. v. **N** unquam de manu aut oculis tuis liber psalterii
discedat. dicat ad uerbum oratio sine intermissione
ne. uigilet sensus. nec uaget cogitationibus patens
corp. partemq; animus tendatur ad dominum. Iam uince
patientia. ama sapientiam scripturarum. e uicia car
nis non amabis. Non uacet mens tua uariis per
bationibus. quasi in pectore in se derunt dominabun
tur tui. et te deducunt ad delictum maximum. facito
aliquid operis. ut semper diabolus te inueniat occu
patum. Si apostoli habentes de euglio potestatem uiuere.
laborabant manibus suis ne quem grauarent. et
aliis tribuebant refrigeria quorum spiritualibus debe
ant in ante carnalia. cur tu inuisus tuos success
sua non speras. Vel fuscilla terre uinceo. ut capul
trum lentis plecte uiminibus. Sicut humus are
ole. equo limite diuidat in quibus cum holerum
sunt iactata semina. ut plante per ordinem
positae aque ducant irrigue. hic pulcherri
mox uersuum spectator assistens. Ecce super
lio eliuosi tramitis unda. elicit illa cadens
raucum per deuia murmur. Saxa sciet scatebris

arantia temperantia. Inserant fructuose arbores uel
 gemmis & surculis. ut paruo p̄ tempe laboris tui dulcia
 poma. Apū fabricare aluearia ad quas remittunt sa
 lomoni puerbia. Monasterioy ordinē ac regiā disci
 plinā in paruis discere tempib. Texant & lina capiendis
 piscib. Scribant & libri ut & manus opet̄ cibos. & aīa
 lecture lectio. In desideris ē om̄is ociosus. Egyptioy
 monasteria hunc more tenent. ut nullū absq; ope et
 labore suscipiant. n̄ tam p̄t̄ uictus necessaria. quā
 p̄t̄ anime salute. ne uāgent̄ p̄nitiosus cogitatioib.
 & iuxta fornicantis seclm̄ om̄i transeunti diuareent
 pedes suos. Et in sequentib. Ued g. Fibunt om̄s qui
 in urbib. habitant. Ecce illi qui fruunt̄ suis rebus
 ministrant̄ eccl̄is. ad eunt balnea unguenta non
 sp̄nunt. & in om̄i flore uersant̄. Ad qd̄ an̄ respon
 di. & nunc breuit̄ respondeo me in presenti opus
 culo n̄ de clericis disputare. s; monasteriū iſtituē;

Placuit nob̄ con muni oculo. ut nullus mona .16. 1. 1
 choy p̄ lucio t̄reno demonasterio exire nefandissi
 mo ausu p̄sumat. neq; se qualib; eūq; negociis im
 plicet. s; sit claustris suo content̄ q̄a sic piscis ^{line} aqua
 canet uita. ita sine monasterio monachus. Sed et itaq;

Solitari & taceat: quia mundo mortuus ē. dō autē uiuit
non ē. Monas enī græce: unus. acos græce: tristis. Vnde
dicitur monachus. i. unus tristis. Sedeat ḡ tristis & officio
suo uacet.

Sunt non nulli nullo doctate fulti audacissimo
quidem zelo magis amaritudinis quā dilectionis in
flammati asserentes monachos quia mundo mortui
sunt & dō uiuunt sacerdotalis officij potencia in
dignos. neq; penitentiā ne xpianitate largiri. neq;
absolueri posse p sacerdotalis officij diuinitas sibi
inunctā potestate. sed omnino labunt. Neq; enim
beat⁹ benedict⁹ monachoy pceptor. almiticus huūmo
di rei aliquom fuit intductor. s; eos seculariū nego
roy eduxit exptes fore tantūmodo. Quod qd ē aplice
documtas. & omniū scōy patrū instruat n solum
monachis. s; etiā canonicis magnope impat. Hemo
enī militans dō implicans se negociis secularib⁹. Tan
toy ḡ patrū instrati exemplis qd piculostissimū
ē refragari credim⁹ a sacerdotib⁹ monachis ligandi
soluendiq; officij dō opante digne amministrari.
si eos digne rigerit hoc ministerio sublimari.
Decertantes ḡ māchice p fessione p brol sacerdotat

potentie auctore officio omnimodo precipim ut ab huicemodi ausibus repellantur in posterum quia quanto quisque est celsior tanto et illis erit potentior. His omnibus auctoritatibus perspicue monstrat monachos posse penitentiam dare baptizare et cetera sacerdotalia officia licite administrare. Quod uero populi electione episcoporum in institutione et abbatis consensu potestate sua ualeant exequi. Ieronimi Gregorii auctoritate probatur.

em

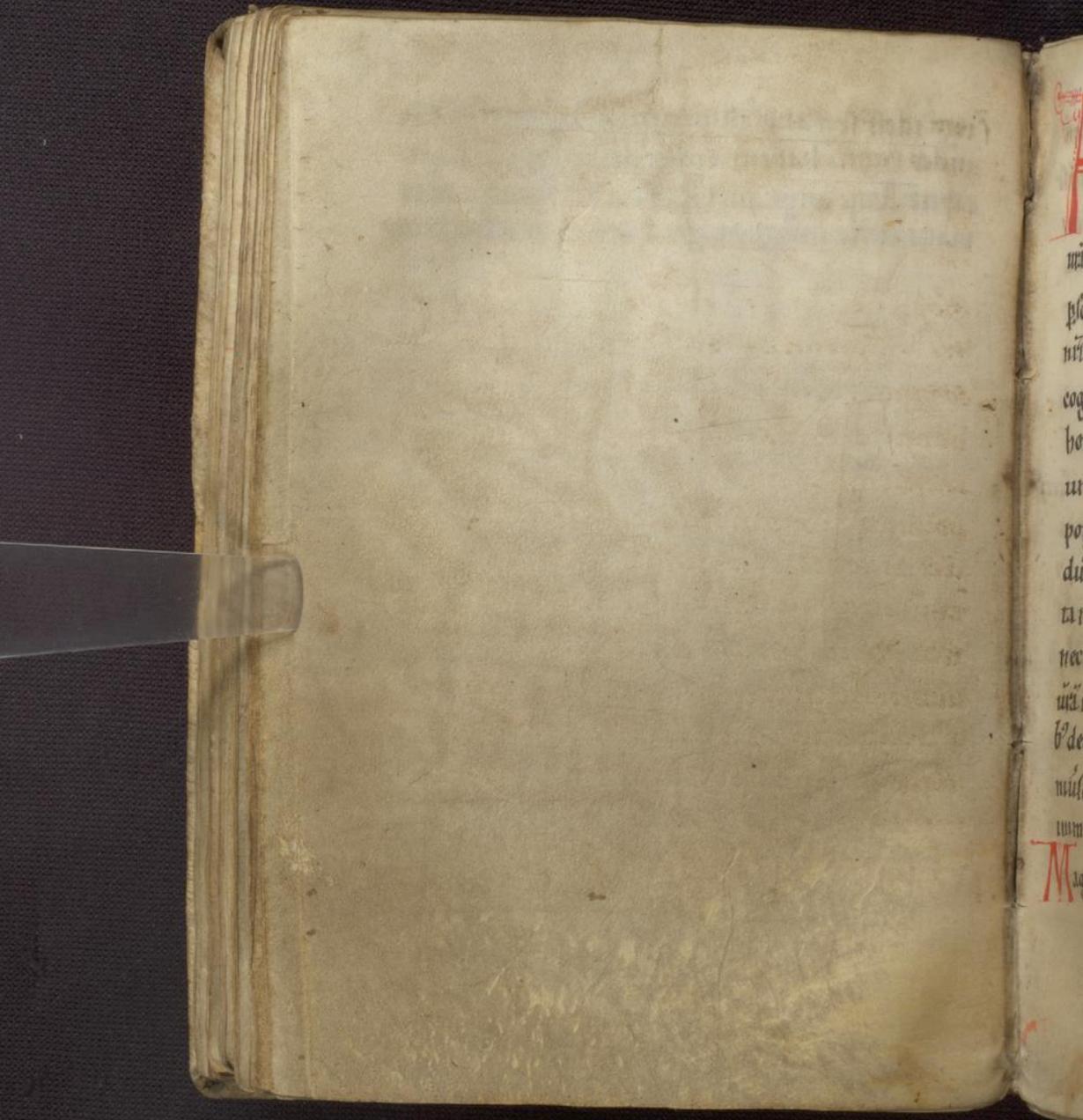
Communis uita est omnibus necessaria frater et maxime his qui deo irreprehensibiliter militari uolunt. Communis enim usus omnium que sunt in hoc mundo omnibus esse hominibus debet sed per quietatem alius hoc dicit esse suum et alius istud. Et sic inter mortales facta est diuisio. Denique Gregorius quidam sapientissimus hec ita esse sciens communia debere autem esse amicorum omnia. In omnibus autem sunt sine dubio coniuges. Et sic non potest in quod diuidi aer neque splendor solis ita nec reliqua que communiter omnibus data sunt ad habendum diuidi debere. Si habendum diuidi debere si habendum diuidi si habenda esse communia. Unde et dominus per prophetam loquitur dicens. Ecce quoniam bonum et quia iocundum et cetera. Istius consuetudinis

more recto etiā apti eorū; discipuli ut p̄dictū est
una nobiscum & uobiscū communē uitā duxerunt.
Ut enī nostris erat multitudinis eorū cor unū & ani-
ma una. nec quisquā eorū aut n̄m de his que pos-
sidebant aliquid esse suū dicebat. Sed omnia
illis & nobis erant communia. nec quisquam erat
agens inter nos. Omnes uero qui agros uel domos
possidebant uendebant eos & precia eorū et
cetera que habebant ponebant ante pedes
ap̄tōy. & diuidebatur singulis p̄ ut cuiq; op̄e

N Attinet hic Albe Lib. or̄. Cyst. Albag. sp̄re
Nulla edificia ualia in atrio construuntur ecclie
nisi tantum clericorum.

D Quisq; eorū tollat nullo se munē soluat
Duo sunt genera xp̄ianorū. Est autē unū genus
quod mancipatū diuino officio. & debitum contem-
plationi & orationi ab omni strepitu temporalū
cessare conuenit. ut sunt clerici & dō deuoti. ui-
delicet cōuersi. Cleros enī grece. latine interp̄-
tatur sortis. inde huiusmodi homines uocantur cleri-
ci id ē sorte electi. Hos enī d̄s in suos elegit. Itū nāq;

Reges id est se & alios in uirtutibus regentes. Et ita
 in deo regnū habent et hoc designat corona in
 capite. Hanc coronam habent ab institutione ro-
 mane ecclie insignio regni quod archiepo expectatur;

72
A Epistole bernhardi abbis clareuall.
Amantissimo pat̄ r̄ dñō in noc̄ fr̄. B. clareu
abbat̄ modicū id qđ ē. Memini me ad
ur̄am sc̄bendo sc̄ritatē nr̄i archiep̄i cōm̄dasse
p̄sonā nec penitet. Hā tot pene habeo
nr̄i testimonij approbatores qđ ille suis
cognitores. Qđ si y electionē factā de
homine y m̄dauit hoc qđq; eligencij
uniūsal̄ & unanimital̄ attestat. Si
populare fore añ iudiciū y tēpnen
dū uidebit̄ religiosoz si placet iux
ta manentij sententia req̄rat. Si
nec illi dissentiūt clarū eēt arbitroz
ur̄ā iudicialiā potestate qđ nā eduo
b̄ deceat appbare sc̄it̄ sententiā u
niūsoz. añ t̄dere hominē in animā
inimicoz eius.

Magistro. l. di gr̄a sedis aplice p̄bro

cardinali. homo q̄ multū eū diligit manē
in dilectioē dī. Q̄ p̄secunt̄ lugd̄ arch̄. suū se-
cunt̄ stomachū. n̄ iusticie obsecunt̄. Secu-
re uos illis opponite qm̄ uob̄ eū iusticia
ē. & n̄ p̄functorie s; in manu forti oportet
uos pugnare p̄ hoīe q̄ magnū uiri
b̄ impugnat̄. S; & n̄ amor zelo uro ali-
qd̄ addat. ad quē p̄s̄ arch̄ ep̄i i iurā

3 **O** n̄o & p̄cordialitami. **S**pectare cognoscenti
co. B. di grā p̄sano arch̄ ep̄o. s; B. habunda
re i spe & i tute spē sc̄. Sc̄i desiderū uirū
multe erga nos ur̄e deuocionis indicē sus-
cepi eplam. in q̄ n̄ plane fallit̄ ut affect̄ qm̄
desiderat̄ desiderat̄ uos. & diligēt̄ uos di-
ligat̄. S; q̄ tam̄ respensacio ē de nob̄ ad uos
libent̄ nos legim̄. libent̄ habem̄. Vanā nūq̄
ab eēn̄ uob̄. uerū id q̄ de des̄p̄tū. ut n̄ t̄ rati
ur̄am p̄sencia merem̄. S; & hoc ipsū i manu dī

27.
ē Serui unū dñi sum? cui abiq; nr̄m obedi
endū ē uoluntati n̄ quecūq; uolum? illa fa
ciam? Et uos q̄de posuit in luce generū. Silu
centi n̄ latet. Si n̄. nec hoc itaq; latet. Veniq; n̄
pot̄ abscondi ciuitas sup̄ montē posita. nec
lucerna sup̄ candelabrū. Totū in luce ē te
nebre ei? & lumī ei? Aut exultari ei ab oīb?
necesse ē. aut insultari. Quā sati ē latē
sub modio. qm̄ sup̄ candelabrū n̄ lucē.
Lucerna extincta n̄ in tenebras ingerit.
s. & fumū molestū spargit. Aut lucere q̄
illū q̄ ē sup̄ candelabrū. aut fetere ne
cesse ē. Paulus nequa q̄ ferebat. nec enī
erat sal infatuatū. Qm̄ ferebat q̄ ubiq;
honorabat ^{hic} ministriū suū. Et idō & bon?
odor erat in omī loco. Quā multas hodi
eq; & odor uite aduētā. D̄s cui d̄r i odore
uigentoy tuoy currim?. unū ē ac sidicat;

in lumine radioꝝ tuoy currim⁹ idq; n̄
aliud qm̄ in em̄plo morū actiū tuoy p̄fi
cim⁹. Sc̄i inde suaue olent. unde & lucet
Uitof sc̄s ioh̄s ex em̄plo suo currere fa
ciebat peccatores ad penitentiā luce
bat enī & suaue olebat. cui⁹ erat y fa
ma celebrima. & uita y timentissima. De
niq; ille erat lucerna ardens y lucens
posita in eminenti. **¶** Alto q̄da uir
tutū candelabro lucē om̄ib⁹ ministra
bat & q̄tū ubiq; diffundebat o dore.
Volo uos imitari eē ioh̄is. luceat lux
uīa corā hoīb⁹ ut tñ y corā dō ardeat. dica
tq; etiā deuob⁹ ille erat lucerna ardens &
lucens. **A**lt̄ uob. alt̄ uis̄ necessariū ē. De
ne lucet q̄ de pp̄o accendit̄ igne q̄nti n̄
suo lumine lucent. hypoct̄e lucē cupiūt.
ardere nolunt. **¶** Expedi aut̄ eduo b⁹ arde

219
sine lumine. qm̄ absq; igne lucē. Veniq;
qd̄ uolo inqt̄ n̄ ut ardeat. Lucet luna.
S; minime ardet. y ideo defectū patit̄
qm̄ n̄ lucet de ip̄o s; desolis ut auunt
lumine. p̄t̄ea fortassis scriptura dicit.
q̄ stultus ut luna mutat: sapiens
p̄manet ut sol. Pulchre soli cōparat
sapiens. qui se cū portat ignē q̄ luce-
at ut n̄ deficiat lux ei. Siquidē cari-
tal nūq̄m̄ excidit sine ^{p̄a}sapiens n̄ est.
Non curat alieno clarare p̄conio. ip̄o
y tentus testimonio y scientie. Qd̄ facio.
Sic ista loquor ac si putē necessaria
uob. S; ex habundancia cordis os
loquit̄. y nescio qm̄ inq̄eto amori
nichil ē satis t̄ctū unde y adhuc
addo aliqd̄ qd̄ occurrit. Auunt eē
uobeū q̄ diligunt munera ita

ut aliq̄s dedomo uia p̄mutando uilli
co pecuniã elam accepisse dicat. Istius
modi y si n̄ cõsencientis n̄ ledit̄ sci
enciã. q̄ famã tam̄ decolorare possit.
Oportet aut̄ p̄uidere bona n̄ tñ corã
dõ. s; etiã corã om̄ib; hominib;. Quãq̄
nescio quẽadmodũ possit excusari
s̄ sens; ei q̄ corrigẽ talia. cũ possit n̄
corrigit. P̄ eũ quẽad capitulũ dõ an
nuente mittit. matrem; si mandati
totã abbatia. Salutari; k̄m; s; m. y. cũ
tota domestica uia ecclia.

Tvoxi s; B. Sic depuiri me ineptã sic sũ
n̄ qd̄ min; ualuit exp̄mere man; ut affec
tus e; animi. H; est om̄ino qd̄ anob; oport
teat uos timere. S; nec u; qm̄ fuit. Et ego
si umq̄m forte auob; timuis; iã n̄c n̄
timeo. Cũ om̄i fiducia antiquũ meũ

ñ reposito utiq; si teneo. nec recipio. qñ a
 mihi. Stringo brachijs medullis infixum
 cordis. yñ est q̄ desinu meo possit erue
 Nouū exantiq̄ amplector amicu q̄a ueve a
 mictie ñ ueñescunt aut si ueñescunt ueve
 ñ fuerit. Tenebo eū nec dimittā donec in
 troducā illū in domū matris mee. y in cu
 biculū genitricis mee. Quē cū ociosus loq̄
 ñ inutile significo s̄ felice. Cui oia tam
 ñ sunt ociosa quā stat ea eē studiosa.
 bonoy fructuosa salutis. He miserū qui
 itantū sū intratus. exul animo. idign⁹
 scō ocio. seē ex sp̄s q̄ etis. Quñ tam dignami
 ni ūr sū e ero qñ diu ero. Sermones
 q̄s petitis ñ erāt parati parabunt y cito
Ditius fr̄ib⁹ suis omib⁹ q̄tē. **S**habebitis
 apud grām di. **B.** clarev uocat⁹ abbas.
 fortari indno y in potencia maiestatis

Ho

4

ei. Quis dabit in pennas sic et. v. ut uide-
am studia filiorum meorum et profectus eorum pacem.
ordinem et disciplinam. Cupio uidere in loco
nouello nouos in colas quoniam apud extraneos in-
luat quoniam cantat canticum domini in terra aliena.

Et in mente uolauit et spiritu uobiscum sicut iur-
ta uerbum domini spiritus promptus est caro autem in-
firma nec potest eum sequi nec sequetur autem
postea si unquam de manu domini pre-
sentat recepta uires. Vos interim dilige-
state in quo statis imo proficite in quo
cepistis. quia ibi quousque incipit sentire
defectum. uel se desinit extendere ad pro-

Quis in faciet iusticiam. Factum
de uobis. Si habem iudicem ad quem uos
trahere possent. iam nunc ostendem uobis
ut parturiens loquor quod meremini.
Exeat quod de tribunal christi sicut ab sit

^{ad} ut illud appellē uos q̄ illic si uob̄ necessa
 riuū & n̄ possibile eēt uellē totis uirib̄
 stare & respondē uob̄. Itaq; recuro ad eū
 cui in p̄senti datū est iudicare de uinū
 sis. & ad uos. appello ad uos. uos iudicete
 uirē me & uos. in q̄ queso puer uir tā male
 meruit de uirā pat̄nitate inuure. & in
 signure placent nota & nomine p̄ditōris.
 Hūq̄d n̄ me uirū uicariū dignatio uirā
 & stituit in recōculatione p̄t̄ p̄isanu si p̄
 me illū reuocare d̄s a fece scis mat̄is dig
 naret̄. Si negat̄ p̄babo tot testib̄ q̄t in
 curia tē temp̄is erat. hūq̄t n̄ deniq; p̄ hoc
 iuxta d̄m ubi mei ho in suo ordine & ho
 nore recept̄ ē. Quis nā q̄ & stancie uirē suo
 & silio. imo suo dolo subripuit indulta
 repetē & q̄ p̄cessere de labiis uirū face
 uirra & hoc ego n̄ ut aplicū rep̄hendā

rigore & in seclū igne dī succensū cōt scisma
ticos. qui in spū uehementi iterat naues tar
sis. & in star sinees & fodiat fornicantes iux
ta illū. Nonne q̄ o derit te dñe o. & s. in t
t. S; ū n̄ ē par culpa. par plane n̄ debet.
pcedē pena. nec uenit eadē in uolui sen
tencia. eū q̄ peccm cū his q̄s magis peccm
deseruit. Pp̄t eū q̄ ut peccatorib̄ parēt.
sibi ipsi n̄ pepercit. auferet obpbriū meū.
& restituendo quē statuisti uirē & tā sane
& integre opinioni & salute. Sup̄ h̄ iā alia u
ce sc̄p̄sa uob̄ s; n̄ ē responsū m̄. puto n̄
pueint ad uos hoc q̄d scripseram.

Cristus ē aīa mea usq; dū tedeā. & n̄ uult
& solari usq; ad uos. Que enī in & solatio
uirtē malo & i loco p̄gnationis mee.
n̄ ne uos i dño. Minime q̄de deserit me
q̄cūq; iero dulcis memoria uir̄ s; q̄nto

ad aliz.

memoria dulcior: tanto absentia molesti
 or: heu in q̄ incolat̄ m̄s̄ plonget̄ ē; et
 cumulat̄ v̄ reūa iuxta p̄pham sup̄ dolore
 uulnerū meoy addiderit. q̄ me auob̄ a-
 liquādo l̄ corpe separauerit ē y mune ex-
 diū ipsūq; molestū satis qd̄ qm̄ diu sum̄
 in hoc corpe p̄gnam̄ ad h̄o; huic accessit
 & speciale qd̄ pene impacientē me reddit
 dat̄ cogat̄ uiuē sine uob̄. **Longa molestia**
 y tediosa expectacio uanitati huic oc-
 cupanti om̄ia tādiu mane subiectum
 feculenti corpi horrido curcūdaricar-
 cere mortis uincul̄ funib⁹ peccatoroy nec
 diu absoluy tanto t̄p̄re eē n̄ cū x̄. **Cetū**
 adūsus hec oīa unū m̄ remediū q̄le-
 cūq; erat y uere datū desup̄ puuttu
 fidel̄ q̄le q̄ abscondit̄ ē usq; ad huc uide-
 interim tēplū dī sc̄m̄ qd̄ estis uos. **In hoc**

templo facilius in uidebat inuitus ad illud gla
sum ad qd ppha suspirat dicens. Vna pecu
adno hae regna. u. i. h. i. d. d. o. d. u. m. u. u. d.
u. d. u. u. t. e. r. Quid dicat qd dicit id solatu
in polatu e m. Ecce hoc ticio n fallor auilla
fr ame uiscera mea paruuli ablactati fr an
rep ipsos qs p euanglm genus n licet educat.
Ipa demq; desere & aliena curare cogor
dubito pene qd magis age ferat an sub h i l
lis. an uitar istis. Hanc bone ihu tota defi
ciet indolore uita mea. y. a. m. i. g. n. Bonu
m dñe mori magis q uiuere e. n. n. n. u. t. e. r.
frs. int domesticos. int kmof. Id sig de dul
cius. human. tuer ee stat. Immo u pu
est ut i hoc remittat m ut refrigeret yam
pl n ero. si placet dno meo ut oculi pat
qliscuq; q n su dign uocari pat claudan
t manib filioy ut extrema uideat exitu

156

solent spm suu desiderij leuent ad os forcu si
 dignu iudical beatoru corp paupis cu corpib pau
 pu sepeliat. h p r sus si ueni gram i oculis tuis
 p cib y meritis eoru de frim meoy obtine toto af
 fectu desideo. Veruntam n mea uoluntate tua
 fiat. Nec m uiue uolo nec mori. Si dignu e utiq
 dolore meū audistis consolatione n ignoretis
 si q e p mu qd in omi labore y calamitate q pa
 cioe solu arbitror ee icausa eu cui oia uiuunt
Velut noli necesse e me uiue illi q mea sibi ppe
 uite posicione acqsiuit. q y potes e si qd pati
 m p ipso respensare nob illa die misericors
 y iust iudex. Qd si uiuunt multatio ei dispen
 satio m edicta e. y ero seruus neqm. Si au uo
 lens gla m e. In hac q aliquittulu y sidatioe
 respuro. de in qd sepe in eis meritis supna gra
 honestaunt i laborib. istis y gra ulla i me uacua
 n fuit. sic in multis expt su. y uos ex parte

Ho

Ho ualde

ūlatut. **S**; & hac uice qm̄ necessaria ecclē di sūt
fuit p̄sentia paruitatis n̄re dicē ad solationem
ur̄am si n̄ gl̄am redolēt. **N**e aut̄ mel̄ ē ut h̄ peccie
ac p̄ncipū īstantissima ac postulatioe imp̄tori
ap̄licog; mandato nec n̄ ecclē ac p̄ncipū p̄tib;
flexi nolentes & dolentes. debiles atq; īfirmi.
ut uerū fatear pauide mortis pallidā cūte
rentes imaginē t̄hm̄ in ap̄ulā. **R**ogate quē
ad pacē ecclē. rogate q̄ ad salute s̄ nob̄ ut n̄m
uoluideam. uob̄cū uiuam̄ & moriam̄. sic
uiuete ut obtineatis. ī firm̄ in arto tēp̄s̄c̄te
cū lac̄m̄ul̄ & singulib; ista dicta in teste h̄mo
f̄rē ur̄o. **B**. q̄ stilo ea except̄ quē ecclia uocū
ob aliud officiū & aliā dignitate. **O**rate p̄ ip̄so
tā q̄ p̄ unico solatio meo. n̄ q̄ sp̄c̄ m̄s̄ pluri
mū req̄s̄c̄t. **O**rate p̄ d̄no papa q̄ me parit̄
atq; uniūsitate uiam̄ pat̄no fouet affectu
Orate p̄ d̄no cancellario q̄ in p̄matre ē &

.. **D**. Accinet. hic. Albe. lib. / **S**. or. ant. Albe. g. syne

p[ro]p[ri]is q[ui]b[us] ip[s]o f[aci]t d[omi]no luca 7 d[omi]no .6. magistro
 uone q[ui] se nob[is] exhibet s[ic] ut in os. Qui mecum f[aci]t
 s[ic] .B. 7 s[ic] .6. salutem uos supplicantes n[on] p[ro] se ma-
Tymuta i[n] firmitate corp[or]is 7 cordis anxie iriam
 tate d[omi]ni s[ic]t dictam ista ad uos ho[m]o miser ho[m]o nat[us]
 ad labore[m] s[ic] t[ame]n u[er]o utina[m] ne ip[s]i sp[iritu] i[n] q[ui]o g[ra]t[ia]
 t[ame]n m[er]e[m] h[ic] i[n]t[er]pellato[r]e[m] ad u[er]am unani-
 mitate[m] q[ui] ip[s]i p[er] peccato[r]ib[us] u[er]is calamitate[m] q[ui] pa-
 cior q[ui] magne[m] meri[t]e ac suplice[m] sic e[st] s[ic] i[n]t[er] af-
 fectib[us] rep[re]sentet. Non h[ab]eo ut creet i[n] uob[is] noua[m]
 m[er]itam q[ui] nou[us] ego q[ui] familiaris uniu[er]sitati u[er]e
 sit illa i[n]t[er] h[ab]eo ut i[n]t[er] uos s[ic] i[n]t[er] q[ui]o g[ra]t[ia]
 affectu op[or]teat misereri. Cert[us] s[ic] e[st] eni[m] q[ui] s[ic] i[n]t[er] u[er]o
 s[ic] i[n]t[er] u[er]o lac[ri]me de thesauro pietatis eru-
 pent singult[us] 7 gemit[us] 7 suspiria h[ic] i[n]t[er] q[ui]o
 pullab[un]t celos 7 audiet d[omi]n[us] 7 placabit i[n] 7 dicet
 redidi te s[ic] i[n]t[er] u[er]o n[on] morieris i[n]t[er] ex t[em]p[or]e s[ic] i[n]t[er]
 tuos. Tant[us] si q[ui]d dolorib[us] 7 laborib[us] affect[us] s[ic] i[n]t[er]
 ut sepe te deat q[ui] uiu[er]e. h[ic] i[n]t[er] u[er]o au[tem] dico p[ro]p[ri]e

īfirmatē mām. Desidero differri usq; dū reinar-
aduos ut n̄ moriar n̄ int̄ uos. Decetō fr̄s bo-
nas facite uias ur̄as ⁊ studia ur̄a q̄ recta que
honestā q̄ salubra s̄t ⁊ struētes ⁊ tenetes. An̄
oīa solliciti seruare unitatē sp̄s ī uinclo paci

Amantissimo dno ⁊ reue. S; d̄s pacis erit uobcū.
rentissimo pat̄. b. p̄ori cartusien̄i ⁊ sc̄is fr̄ib; ad b̄-
entib; ei fr̄. b. clarev. modicū id qd̄ ē. Pr̄mū q̄
accedens ad partes illas n̄ adieci puenire usq;
aduos. uide facies ur̄as rememorari ī iqtatē ⁊
necessitates meas. ⁊ si uob; forsitan satis facee pos-
sū m̄ fateor n̄ possū. Irascor ocupatioib; meis me
is q̄b; factū ē n̄ ut neglexerī s; ut nequerī hoc
freq̄nt̄ pacior ⁊ idō freq̄nt̄ nascor dignū ut nā
cui oīs sc̄s ⁊ doleat. Alioqn̄ duplicat̄ miser sū
si nec miserabilis sū. Ego ū fr̄uitati pietati lo-
cū īmo ostendo n̄ m̄tū. Misere mini mei n̄ q̄
dignū s; qm̄ īops ⁊ paupsū ego. Iusticia m̄tū

47
quero mīa miserā utruet. Vera mīa n̄ iudicat s̄
afflic. n̄ n̄tū discussio ē occasione ḡtenta. Non enī
expolat ratio ū affecto t̄h̄. lugebat samuel saul
miserans n̄ delibans. fundebat lac̄mal. d̄. filio
parricide. s̄ si n̄ p̄futura s̄ p̄as t̄n̄. Ita 7 uos mise
remini mei. n̄ q̄ merui s̄ q̄a ego. Misere mini
mei tāqm̄ mīam 9 secuti ad d̄no ut sine timo
re a mundi tumultib̄ libati seruatis ei, fe
licet q̄ abscondit i abscondito tabnaculi
sui i die maloy i ūbra alay ei s̄p̄antes donec
t̄n̄seat i iqtas. Cētm̄ ego i felix paup̄ 7 nud̄ ho
nat̄ ad labore i plumis auicula pene omny
t̄p̄r nudulo exulans. uento exposita n̄ bini
t̄bat̄ s̄i 7 mor̄ s̄i sic ebrī 7 om̄is 9 sciencia
mea deuorata ē. Misere mini me i p̄inde q̄
si nil merui. certe sic affecti.

R m̄o d̄no 7 pat̄ v. andegauensi ep̄o. B. clarev̄
dict̄ abbas. q̄d d̄no 7 pat̄ km̄o. Lac̄mal ma
gis q̄ literas libet dare. S; quō ad neutru

in op^o e^o karitas & has oportet dare: & illas n^o o-
m^{it}te. Has uob. illas m^o. & pusille multitudin^o.
mei similib^o q^o scandalizant. **D**icit^o forsitan
scandalu^o p^o uos n^o e^o nu^oq^o p^o uos e^o negab^ont.
facile cetera portare. t^om uos n^o e^ont i^o causa. Ha^o
i^o culpa dice^o n^o audeo. Non e^o me^o discite hoc.
e^o q^o querat & iudicet. **V**e au^o hori illi p^o q^o scandal^o
uen^o. **J**udiciu^o p^ofecto portab^o q^ocu^oq^o: e^o ille t^o illa.
Cet^om ad uos n^o e^o m^o sermo e^o. **S**ustinete modi-
cu^o q^od i^o sapientie mee. q^o semel cepi. loq^o ad d^onm
meu^o. facia^o ex parte satis t^o zelo & affectu q^o loq^o.
Non uerebor etate. dignitate n^o t^o rebor. Non cunc-
tabor ad nom^o g^onde magist^o u^ogeri. Ha^o q^o g^ond^o
nom^o. eo q^o u^o scandalu^o. **P**ro^opterea meipsu^o t^ongredi
ar^o. & ero i^o sapient^o. **S**enior e^o inc^opab^o v. ep^om argu-
am mag^o conabor doc^oe & o^o siliu^o dare sapienti.
Nullu^o p^ostitutionis gen^o p^oteat caritas & emulatio
q^o olim p^oscit^oate & q^ota no^ois u^ori^o cep^oa. **C**ur gl^oe disti-
su^o curcu^oq^o: splendore. i^o iudicia diaboli int^opolati

P^o

28
ēē t' modice in p' modico n' ē. s; neq; ecclie di que
ubiq; tā celebri gaudio i hoc meridiano lumie
erutare solebat. Verū uos q'ntū p' am glām cō
rēpnatū sans apparet. Laudo s; si n' usq; ad iu
di riā. Laudo q' stancia q' nec sūmis potestatib;
cedat de iure urō qd putat. Si n' p' h' ac' q'm
stancia id agi auob' uidet. q' g'losi' & certe sanc
tū uob' illatā iniuriā fortit' sustinetis. & famā
urām ad glām di custodiretis. q'm q' nescio q'
n' h' scienciā ututo ēē & fidet' sub h' scandalo.
Nec enī excusat uos etiā si in quēpiā aliū
iure culpā refundetis. Nō qd ali' mouerit
scandalū p'fecto uos & p'fēce potestis. Nolle &
p'fēce sine culpa erit. Aut il' & p'fēce sine glā
erit. Malū si & p' mal' nūū reputabit' t' ad p'ficiā.
si alienū ad glām. Quicūq; enī ē sit scandali
auob' omīn' exigit' tolli & in eo solo excusatū
dicim' si n' potestis. An n' deniq; ministeriū
anglōy tollē scandala de regno di. S' idixeritis

quod hic dicit uos arguet uos sententia illa labia
sacerdotis custodit scientiam et legem requirit
errore eius quod angelus domini exercituum est. **S**ignificat hoc
scandalum cum potestas non tollit plane non im-
plet ministerium uerum. Quod quidem annulla
sit culpa uos iudicabit ego uero ne hoc
sufficere dixerit si non et honorificatis. **Et** quod
quod ad huc addita non quod timidiore sunt fatore
quam promisi. **S**icut adduco magistrum qui
non uereat episcopo episcopo nuda dicit ueritate hoc
ingit ipsum delictum est in uobis. **I**ntenciones
habetis. Quare non fraude magister patimini.
Opposuit speculum reflexit iusticie sole
micuit ueritas neuus apparuit. **U**eritas est quod
nescio quod illa possessiuncula maledicta utri-
us possit aut obumbrare tam manifesta ue-
ritate aut impedita obtantam correptionem.
Inspiret uobis deus aegrescere consilio non dico meo
solum omnium quod emulant uos dei emulatio est reue

ad 30.
18

rende & om̄i gl̄a psequende pater:

Tim supplicationes. t̄m p̄ces. & decies repeti
 te. n̄ desinent. n̄ desistunt. q̄a n̄ diffidunt.
 Bonā causā habent. & equū iudicē q̄ n̄ cuncta
 br̄t̄ euacuare q̄d sc̄ptū ē. cū apparuerit q̄d
 uerū ē nec potunt. *Vide qui uolunt irride:*
 sicut sc̄ptū ē mentita ē in q̄tal sibi. *Hec solet*
 habē p̄cipuē ap̄lica sedes. ut n̄ p̄eat reuocare.
 q̄ase forte dephendit fraude elictū n̄ ue
 ritate p̄mitti. *Res plena eq̄tate. & laude digna.*
 n̄ de m̄datio nemo lucret. p̄sertim ap̄ sc̄am
 & sūmā sedē. *Hec sciens puer uir̄ secure sup*
 plicat. p̄treūensi. & sic instat n̄ q̄si in certū.
Ego q̄ppe ego hōis illi noui m̄cta causā in
 tencionē. p̄t̄ q̄d uolūt hoy eū monachi la
 pidare. *Ca male m̄uit. S; fidelit̄ astitit*
 & multū seruuit. *Obeaus ē in iusticiā. S; in*
 iustū nemo n̄ iust̄ causabit. *Qd̄ de manu*
 laica uendicauit immo recupauit sedi

aplice fortiori. **N**ā puritate intentionis. **S**; piū est
religione reformare ī monasterio qđ ille itendit.
Assit dñs cordi dñi mei. ne itē possit ei subripi
amonachis n̄ tā ut simulant appetentib' libra
tē quā fugiantib' ordinem.

11

S uerbis ueli itendē ad benefacta qđ me ob
ruitis idē erit ac si impetit' sagittis festiuus di
mice. n̄ qđ ioc' uidebit' illud dolus. **F**acta factis
opensare oportet uerū id qđ de multū ē ad
me. **N**ā ut eri sufficem paup' & modic'. **S**; reb'
paup' & uirib' n̄ uoluntate. **L**q̄bo beneficia. q̄
uotū q̄ factū n̄ possū. **D**esideriū diues sū affec
tib' habundo. **E**t certe uer' beneficū amplū
n̄ requirit. **N**ā qm̄ benefic' q̄ n̄ beniuolus sit.
Porro beniuol' n̄ sibi car' ipsa existimat be
niuolencia q̄ beniuol' uocat' & beneficū.
Deniq; beniuolencia fruct' ē beneficū. n̄
qđ forte beniuolencia p̄tetur q̄ inspe se uerit
aut timore dimiserit. **S**i qđ n̄ uideat hoc

relictū illud uenditū. neutrs datū. o portet
 aut̄ beniuolū in uere beniuol' sit. eē grūtū.
 Danti itaq; rependi q̄cqm̄ gēl' ab accipiente
 n̄ pot'. quā si grū habuerit q̄ gr̄s accepit.
 & hec beniuolencia ē c̄ta de bene dantis
 iāimo accipientis beneficio q̄dē int̄ueni
 entis. Hac me fateor locupletē. hāc deoꝝ
 de pleno dignā p̄fecto offero remuneratio
 nē. meoꝝ bñ factoy. hanc deuotiois in malo
 scilicet laudē factoy omnū p̄ salute mei

Domno uerābili & dignā benefactoris. 17.
 senonico ep̄o. fr̄. B. clarev. abbas salute in
 dno. Amultas uisus sū multa sc̄bē uob.
 que tū si bonū habeat̄ inspectore. magis fa
 ciunt p̄ uob. Et iā hac uice sc̄bē me fateor p̄p̄
 uos. eq̄dē statuēiā n̄ facē ob uiam odibilem
 diuiciā. s̄ caritas p̄ualebit. Volo uob̄ ami
 cos uros retine. n̄ indignamini. uolo rec̄cilia
 re īmicos n̄ patimini. Non uultis pacē

habē. manū ac pedib' accersitis uiam & tributio
nē. s; ofusione. s; deponicione. Multiplicatis uob
accusatores. defensores subtrahitis minutis.
erentatis t̄m in uos olim sopita discēma. p
uocatis ad uarios. pat̄nos offenditis. Vq;
ap̄ uos p̄ratione uoluntas. totū p̄impio. ni
chil extimore di. Qui de uob n̄ uident amici.
n̄ querunt inimici. Qm̄ de uob istis ho iem.
iudicio n̄ dico n̄ iuctū s; nec ūbo uentū. Quos
hoc ūbū scandalizabit. q̄ ora ad subliman
dū. q̄d corda ad succendū mouebit. **Ita**
putatis p̄isse iusticiā de toto orbe. sic de
uō corde. ut ho sic ablatū p̄
dat archidiaconatū. Si forsitā plus a
mat̄is reddē & p̄dē. q̄m grām de beneficio
retinē. Nolite queso nolite facē hanc rē. q̄
q̄ audierit om̄s mirabit̄ nemo laudabit
Hec uob sēpsi. & audaci. s; n̄ ad in sapientiā
uob si uelletis corrigere;

Dei grā magnifico romanoy regi. S. clarev.
 abbes siqd pot peccatoris oratio. Sc̄pta uia
 y salutaciones tā deuot accipio q̄ modicē
 sū ad illa. **H**odie sū dixerī dignitate s;
 n̄ deuocione. Querimone regis n̄rī fr̄. y
 maxime illa qm̄ dignant̄ ex p̄mit̄ de i
 uasione iperū. Regis dedec̄ regni dimi
 nutionē n̄ qm̄ uolui. uolentes odit aīa
 mea. **L**egi q̄ p̄ om̄s aīa potestati sublimi
 ori subdita sit. **E**t q̄ potestati resistit diō
 dinationi resistit. **Q**m̄ tñ sentenciā cupio
 uos y oī modis moneo c̄t adure. iēxhibenda
 reūentia sūme q̄ aplice sedi. y beati pet̄ uica
 rio. sic ipsā uob uultis ab uniūso seruari ip̄io.
Sc̄ que n̄ putauī sc̄benda. p̄sens ea fortassis
 oportunt̄ iūmare. **F**r̄m̄ andrea letū i colu
 mēq; recepim̄ y leta nuntiantē. de uīa i colo
 mitate q̄ glā. de pace y p̄sp̄itate ecclie decu
 rre statu. florete q̄ ualete. **P**ostremo de grā q̄

*Alia a
 epla.*

beniuolencie que nob ap uos p̄seuerat bene.
sua m̄ia d̄s dignat̄ ē face nob cū facti sum̄ lera
tes. Verū qd uob demittendis ad uos scrib̄ pla
cer difficile adimplebit̄. p̄sertim cū n̄ sit copu
opsonariū q̄ ēē solebat. Si qdē p̄ illol q̄ b̄m
aut t̄m ad diuisa destinati s̄t loca ta ex eis
noua monastia ex q̄ a uob discessim̄ i regre
ordinata s̄t. y adhuc restant alia p̄xime
ordinanda. Curam̄ t̄n̄ ūcū q; euocare q̄s
uob mittant̄ cupientes pōia ul̄i obedire man

12

Quā magna multitudo dulcedinis datus;
tue dñe ac dilectiois circa nos sit frequit̄ ex
pti sum̄. y n̄c sup̄ ē ut ex p̄iam̄ adhuc in
t̄p̄e oportuno. Absit aū ut aliqd̄ pet̄e au
deam̄ qd̄ uoluntati d̄i qd̄ honor̄ tuo sen
ciam̄ eē p̄t̄rū. Ca ḡ cor̄ n̄m̄ n̄ rep̄hendit
nos demur̄ i rationabili t̄i honesta peti
cione fiducia habem̄. q̄ n̄ reit̄ent̄ ad no
uacue p̄ces n̄r̄e. p̄sertim̄ q̄ pat̄r̄e i nomine

12

filij p[re]sulum. Qu[m] fidelit[er] & deuote t[er]re[n]s[is] arch
 aplice sedis honor[em] acq[ui]r[er]e romane eccl[esi]e abado
 lesencia sua dilererit q[ui]n i[m]mobil[em] & solicite
 i[m]p[er]i t[ri]bulatio[n]i ei ad heserit & alijs in umbra
 sedentib[us] pond[us] die & rest[us] cu[m] ea portauit. q[ui] stant[ur]
 & intrepid[em] ubi u[er]itatis p[re]testimoniu[m] est i[n] spec
 tu regu[m] locut[us] sit p[ro]s[er]u[er]ib[us] suis. n[on] necesse habet[ur]
 sc[ri]be[re] uob[is]. ipse eni[m] scit[is]. **D**ecet[ur] aut[em] sciri loq[ui] q[ui]d
 n[on] & q[ui] iudiciu[m] testam[en]ti. si t[ame]n test[im]oniu[m] n[ost]r[um] ac
 cipitis. q[ui] prudent[er] hec & p[ro]uide[re] res possessiones
 eccl[esi]e sue eripuerit demanu filio[rum] alieno[rum].
 q[ui] libent[er] & benigne bona sua semp[er] in omne
 deduxerit maxime aut[em] ec[cl]e ad domesticos fidei. q[ui] di
 ligen[ter] & circumspecte i[n] te[m]p[er]ate fame sue custodierit
 atq[ue] u[er]is i[n]q[ui]s & alingua dolosa. **Q**uod q[ui] in eo displicuit
 pat[er]nitati tue. **N**u[m]q[ui]d q[ui]d eccl[esi]am illa beati maximi
 de regia potestate ext[er]it ut sacerdotali subic[er]et[ur].
Nu[m]q[ui]d q[ui]d homine[m] illu[m] q[ui] ut auit p[ro]p[ri]us dux[er]it q[ui] mile[us]
 p[ro]p[ri]us abbas q[ui]n monachus e[st] uoluit. n[on] suscept[us].

Sig hoc talud aliqd in eo displicuit dignitatem
erat. ut ap pui patre in uerata dilectio facile n
poret. s opuer gra culpa y boine in paucis resphe
sibile laudabile i plurib multoy benefactoroy re
cordatio excusaret. **N**e aut dne altast dextam de
p menciū eū letificasti oī inimicos ei. Quabile sig
de ē in oculis multoy q̄ute merito. q̄ opinione
boni posit' sit i regimine aīay. ho q̄ accep i uano
aīm suā. qm nūq̄ potit rage. q̄ reg n̄ potuit. qm
audebit p̄ eē q̄ subeē n̄ didicit. t̄ obedienciā sub
iectis impare. q̄ p̄lati exhibē n̄ nouit. **S**ig do
mni sue p̄ eē nescit dic magist' gentiū. qm ecclie
di diligentia habebit. **V**eniq; q̄l' pat. tales filij.
q̄ matre suā crudelit' eius ceterauerit. ut habent
unde fouent scismata y dissensionel. **D**e quoy tam
morib' e' y iustatione neq; hoc ipsū dixim' ut iudi
cent' de alienis seruis q̄ suo dno stant. aut eadē
s; q̄ scim' sūstoy uoluntas p̄ualuert. q̄ dissolu
ti in uenel' excurrunt i uigū discipline aceruicib;

suis in ad similitudinē istoz possit curuere tū.
 et pambulare eī q̄b̄ enā si affectū ad affectū n̄ p
 tingat. hoc ipsū erit ad glām qd̄ repugnare po
 tuit p̄lati suis. **H**eu q̄t̄oz q̄m̄ q̄ desuis m̄ctis
 ap̄ urām m̄m̄ et fidunt spes et fiducia moue
 bit de loco suo. si filiū olim tā dilectū in gremio
 ur̄o. et ab uberi b̄ solatio il̄ ur̄e t̄bo repentiny
 excusserit. **S**iq̄l̄ q̄ p̄cib̄ n̄r̄is loc̄ ē ap̄ excellen
 tiā tuā beate pat̄ supplicet̄ petim̄ nosq̄ te poti
 q̄ tua diligim̄. ut indie bonoz ne repellasate
 hoīnē q̄ p̄mansit tecū in t̄o p̄tationib̄ tuis nec
 aliqd̄ ap̄ te de iure illi debeat. q̄ ate credē poti
 q̄m̄ minui expectabat. **A**lioq̄n̄ si p̄t̄ spē om̄iū
 et p̄t̄ r̄ictū hoīnis etigerit. ut diripiant alie
 ni labores et ū ponant ad ūsus eū mali p̄bo
 ni et odiū p̄ dilectioē ipse q̄dē a q̄ n̄ timebat
 uuln̄ excipiet solus. s̄ multi in p̄cussione ei
 dolebit. **S**p̄c̄ ūtat̄ q̄ apat̄ p̄cedit docet te
 diuide luce atenebit̄ i oī ope tuo. ut sep̄ et tuo ope
Siletet̄ cor q̄rentu d̄m;

14 **U**ob. audeo loq̄ q̄cqd̄ in buccā uenit. Nā si
oportuerit sustineri modicū qd̄ i sapientie
mee geret n̄ p̄culdubio morē beniuolentie
uīā que sapientib⁹ & insipientib⁹ debet̄ est.
Et hoc dico. n̄ q̄ cogit̄ precipitare ūbū q̄ ad
rem n̄ p̄tinet. aut leuitate uti itendā. aut
nugar̄ delectet. p̄serti ap̄ uos q̄uidem
colūpne ecclē. s̄ ex habundantia cordis os loq̄
tur. & ūtals dolore urgente it̄ in seco taci
tudinatis ip̄tens. p̄cipit in mediū. Mei
enī dico uob̄ pene moti s̄ pedes pene estu
si s̄ ḡl̄ mei. q̄ ex̄cranda ut uider̄ cō
ūsiōne. tā frequent̄ sapia uincit malicia.
Addunt̄ ūq; caecia impiū & exarmat̄
iusticie zelus. & n̄ ē q̄ facē bonū n̄ dico
uelit. s̄ possit. Supbi inq; agunt̄ usq; quaq;
et nemo audet mutare q̄ta. Et utinā t̄ino
centa tuta eēt & iusticia ipsa sui met̄ sufficēt
defensionū. Qd̄ peccauit abbas latinianensis.

And bon' monachus y melior abbas. qd boneopi
 monus & melioris e' utte. Anqa monastio p'et. cui
 & decorau' religionē. y bonis tēpalib' ampliau' &
 bonoy fir'm numio cumuluū. En sanguis iste de
 manu ei exq'rit. Sicim e' acceptū eē dō y hoib'.
 tollat y crucifigat. Hegari eni n' pot' hoc illū eē
 celo y t'ia testib'. Sicim e' esse hospitale. benignū.
 sobruū castū humilē. decidat inco ab inimicū su-
 is manus. Reuera nāq; y in his excusari n' pot'
 q'ppe y uincenib' se utte p'p'e. scētate y fame glā.
 At i'ponit ei noluisse suscepe nuntū dñi me' lrs'
 g'us offensa si ita e'. Non abbas hominē q' m'atrelat
 mang'ia cū eēt honorifice suscept' in hospicio quē
 loq' cū eo. S; paranti exire int' uent' h' i'posit' di-
 cent' se poe' extituri. y hoī uice sui satisfacturi.
 Si quo min' q' oportuit actū fuit cū uiro. cui cul-
 pa hoc fuit uob' relinq'm' iudicandū. Accusat'
 idē. qd p' f'ato. H. l'ras dñi pape uolent' abstulerit
 & dirpuert' s; extant l'it'e integre & bullate.

na eas sic inuicem admittit s; sponte dimittit. os illud utiq;
comitatus. T. & uero. Si q; qd qsdam monachos i cap
tionē posuerit atq; quidē falsū s; si qsdam t̄bato
res & spuatores in diuisa claustra dispersit ne simul
positi plus nocerit q̄ hoc recte iudicans reprehē
dat. **S**am de t̄ris t̄boms ecclie q̄si distractis & a
lienatis. & datus ab eo cognatis suis corā uenabi
lib' ep̄i s; uenonensi & uittisiodorensi. comiteq; T
tē aduocto utiq; monastii factis responsū ē. ad
huc respondet sic illū dedisse suis q̄m alienus. ide
adeundē celsū. t̄suetudinē. Porro autē a celo
n̄ ē audiat qd monachus rebellis. sup̄ ambi
tiosus. p̄uilegiū. p̄p̄e libertatis exaptāca auctori
tate inuenit. atq; iude scariotis n̄ ē inuentus
simil' illi. q̄ sic insurgēt in magistrū. & dederet
sanguinē iustū. **F**elix magist' cui cū magistro
omniū in unis p̄phetica illa uox est. Homo pacis
mee inq; spabā & q̄ edet pa. meo. in. ad usū
me sup. n̄ qd hoc posterior iudas porē uicisse

Attinet hic albe. ub' d̄ est. albaq; spue.

uerficia & fraude uidet qd cu illi facit & disci-
 puli uniuersi horruerit iste callidior potuit ad
 gmmuendū immo ad fauendū sue malicie
 nōq̄s liber. s; ipsos ap̄tōy p̄ncipes curū uenire.
 Non i puto dño meo cui tāq̄m hōi subripi
 potuit. hoc oro ne d̄s i putet. Absit aut̄
 ubi ueritate agnouerit ut p̄ualet tam
 execrabilis maligni hui' sac̄leḡq; conatus.
 Et ego de hac re ad ipsū q̄q; solito ausu
 sc̄psisse. si uisensisse ipsū quicqd̄ sc̄bim' mi-
 nus solito acceptare. q̄so q̄ monachestis
 dolete uicē magistri ur̄i beati bened̄ cui
 iā ut uidetis ipe ē ut uicūq; r̄tūcat̄ &
 peat uigor om̄is monachice discipline si
 huc n̄ fuit totis uirib' contradictum.

Quantū malū sc̄isma sit in ecclia qm̄
 sit detestandū & om̄imodis deuttandū.
 euident̄ qndā ostendit famoli & horren-
 da mors uirōy illoy dātan & abiron. q̄s

obisti modi peste terra degluciens uiuos trahit
sic ad inferos. Ostendit & persecutio gubtrina si
ue burdina temeritas q̄s nra iā tempa expta
f̄t int̄ regnū & sac̄docū diuidentes plagape
ne ieuabili reastigatione crudeli. Ostendit
illa que nup̄ adhuc p̄ multā & multitarum
ecclē uexationē & uastacionē tandē dō miseran
te finē accep̄ rabies leonina. Verito p̄inde sal
uator in euanglō. Ve inq̄t hōi illi p̄que scan
dalū uen̄. Ve nob̄ q̄ uiuim̄ plangē que p̄tu
lim̄ dolere que sentim̄. tremē que expectam̄.
P̄ qd̄ peruis ē ad tā malū habitū humane res
deuener̄ ut nec rei humiliari uelint. nec
iudices miserari. Dicim̄ inq̄s nolite iniq̄
agere & delinq̄tib̄ nolite exaltare. c. P̄ n̄ au
diunt nos q̄ dom̄ exaspant ē. Supplicam̄
his quoy ē peccata arguē. peccantes serua
re ne calamū q̄ statū oterant. & linū su
migant n̄ extinguant. & maḡ in spū con

terē nanes t̄ar̄sif. Si denunciam' filii cū aplō
 ut obediat parentib' q̄si aerē ūberam̄is. Si patib'
 loq̄m̄ ne ad indignacionē puocet filio' suos
 poel' eoy' indignationē puocant'. Nec delinq̄
 tes satisfacc. nec rectores seu correctores q̄des
 cendē p̄ent' acq̄seunt. Om̄i' suū stomachū
 secunt' y totis uirib' funē indiu'la t̄hentes
 rūpunt. Heu nec di' recenti ecclē plage cicā
 trix occalluit y rursū scindē parant rurs'
 corp' x̄ affigē cruci. rursus fodē latus inor
 uū rursus uestim̄ta diuidē atq; ipsi q̄d in
 ipsis ē tunicā inofitilē. q̄m̄ uis frustra di
 rūpe sitagunt. Si q̄ in uob' f̄t uulceā pieta
 tis tantis uos opponite malis ne p̄cipue i'ra
 scissura fiat. in qua solent sic optime nostris
 scissure alie resecari. Hā si auctor scandali
 ore singularit̄ iudicis trem̄do addicit̄ ma
 ledictō. q̄b' putam' benedictionib' dignos hui'
 neq̄cie fugatores & ppugnatores. de duob'

n̄ excusam̄ regē. Hā y unauit illicite: y pseue
rat iniuste. Verū id q̄dē n̄ uoluntate s̄ inuere
cundia. Hā p̄bro ductō sic optime nostis apud
francigen̄ unauitū solue: q̄ multib; male pu
blice unauitū sit qm̄ uis nemo dubitet illici
ta n̄ eē ^{unauita} tenenda. Verū tam̄ ne in hoc q̄dem
excusari posse fatem̄. Hec; enī excusare nos.
s̄ ueniā postulare suscepim̄. Vos uidete an
excusare eū aliquis possit ualētias maiestas.
Potit sine dubio simiām sup̄ exaltandū
iudicio decernatis. quatin̄ uidelicet talis a
liqua cōsideratio in rege y puero habeat̄ ut hac
ei uice tali q̄dē tenore parcat̄ q̄ tale aliq̄d
deceitō n̄ p̄sumat. Hoc ipse rex humiliter
petit hoc n̄ā uniuersa eccl̄a montana uim
ū iam afflicta eccl̄a supplicet̄ deprec̄t̄. Alio
q̄n̄ man̄ dam̄ morti tabescentes y arescen
tes p̄ timore & expectacione que sup̄ uen
ent uniuerso orbi. Si q̄dē deprec̄tio mea sup̄

hoc ab anno p[ro]p[ter] peccatis meis exigentib[us]
 deprecatione[m] mea[m] n[on] exaudicio. s[ed] indignatio. in
 dignatione[m] aut[em] desolatio pene uniu[er]se t[er]re secu
 ta e[st]. Si q[ui]d zelo urgente erupit q[ui]d n[on] fuit aut se
 cul[us] q[ui]n dicend[um] fuit sit queso apud uos q[ui] n[on]
 dictu[m] u[er]o dixi q[ui]d oportuit dici. sit n[on] frus
 tra dictu[m] **P**utaba[m] me aliquando t[ame]n modicu[m] 1A
 aliq[ui]d e[ss]e. Nichil[um] id q[ui]d e[st] s[ed] n[on] ut scencio p[ro]p[ter]
 ad nichil[um] redact[us] su[m] du[m] nesciu[m]. Nec eni[m] me
 dixerum omi[n]o nichil[um] t[ame]n fuisse. cu[m] oculi d[omi]ni
 mei sup[er] pueru[m] suu[m] e[ss]ent. & aures ei[us] ad p[er]ces
 meas cu[m] om[n]e q[ui]d scribent obuiss[et] manib[us] acce
 pisset & uultu hilar[is] p[er]gisset benignissima
 atq[ue] p[er]missime ad om[n]ia postulata responderet.
Modo au[tem] merito n[on] modicu[m] dico s[ed] nichil[um] q[ui]n
 abberi & nud[us] t[er]rus a[ut]em facie[m] sua[m] ame.
Cur hoc q[ui]d peccaui. **M**ultu[m] fateor. si pecu
 ma cardinal[is] & uonis bone memorie meo
 arbitrio distributa fuit. & n[on] admittu[m] ipsi[us];

Quod utiq; ad aures dñi mei fuisse platum
m̄ est reuelatū. S; q̄ fido q̄ n̄c hui⁹ rei cognos
cent ūritatē. y ūritas libabit me. Non sū hebes
ut ignoret̄ ecclē illi⁹ eē q̄cqd̄ ille suarū verū n̄
dederit. Si iam audite simplicē ueritatē. Si fu
erit in ore meo inuentū m̄datū. ipsū os me
ū q̄ dēpnabit. ^{me} Qñ homo exiit hominē absens
erā imo y ualde remot⁹. Audiu autē ab his qui
affuerūt qd̄ ipse suū fecerit testamētū. y qd̄ fecit
fecit sc̄bi. q̄ dēreb⁹ suis que uoluit q̄b⁹ uoluit
ipse dimisit qd̄ residuū fuerit duob⁹ abbatib⁹
assistentib⁹ tē sibi ipsis. y m̄ partē diuidendū
ymisit. paupib⁹ sc̄oz y congregatiōib⁹ sic nob̄ in
dēt. Porro abbes illi domū uenientes y me n̄
inuenientes. detinebar enī t̄p̄ris ex uirō man
dato pacis querende negociis nichilomin⁹ pe
cuniā sic eis uisū est diuiserūt. me n̄ solū n̄
y ueniente. s; q̄ nesciente qd̄ fecerūt. Cedat iā
si placet ī dignatio ūritati. nec m̄ deinceps

frons ruget aut supciliū deponat. s; solitare
deat serenitas. blando e benigno uultu. ac suo
denuo sole leta facies induat. Hā qd tē⁹ peri
displicuisse. me in multis sēptacionib⁹ meis
hoc me iā metuē n̄ oportebit. qm̄ facile em̄da
bo. Scio scio. p̄sumps⁹ plus q̄ oportuit. parū
atendens. q̄s. cui. sēptitare p̄sumem. rad id
qd̄e audendū. uia me armarat benignitas.
n̄ negabit. **V**rgebat deinde kartas amboy
& enī ppauca p̄me sēpsi si bene memini. s; ne
qd̄ minus. Dabo si potero zelo meo decetō tēp
am̄tū. scienciā yponā digitū meū sup os meū.
Tolerabilē enī offenda aliq̄s amicoy. qm̄ mu-
tis p̄cib⁹ fatigē x̄ dñy. Et n̄e quoq; iū sū sc̄be
ausus uob. de imminentib⁹ ecclē p̄iculis &
q̄u sc̄is matre qd̄ timent. ac plurimum q̄ susti-
nem̄ ino modis. Sēpsi aut sc̄is ep̄is uro lat̄i
adherentib⁹. ab ipsis audire poteritis. si seure
placuerit que scripserim ego.

19 **R.** di grā illustri ⁊ glorioſo regi francoꝝ. S. cla
reuallit uocat' abbas ſat ⁊ māl q̄leſcūq; orati
ones. libt̄ q̄dē ipſe ſaceri dignamini etiā p̄a
ateſtante ⁊ ſcīa que ad honore ūm ⁊ regni
ūm utilitatē ſpectant ⁊ querim' ⁊ queremy
Cetūm q̄d n̄re hūilitati querimini ſup ana
themate mox in nouando i comitē radolſū.
⁊ uultis me dare opam oīmodis ut n̄ fiat
prius n̄ uideo q̄m implere id poſſim ⁊ man
dato obuiare apl̄i co. Qd ⁊ ſi poſſē. n̄ uideo q̄
rationabilē poſſē. **V**oleo q̄dē de malis ſi ū
p̄ueniant. ſ; n̄ idō tū debem' facē mala ut
ueniant bona. **S**ac̄ ⁊ tuel' hoc totū p̄fecto
om̄i potentis di iudicio ⁊ diſpoſicioni relin
quim'. ⁊ mala n̄ ueniant. aut certe meos ip
ſos poel' q̄ ea uolunt ⁊ querit ueniant. **V**al
de aut ⁊ ſtat me unū q̄d in lit̄is n̄re celli
tudinis ⁊ tinet' qd̄ uidet' debeat obuiare
reſ iſta paci ſacte ur̄ uol' ⁊ comitē teobal

dū Annesctis uos gūt offendisse. meo qd
 comes reobaldus uolentia guerre uie contē
 dū iusticie spūllus ē uiuare ū solū qua
 quēt s; etiā q; efficit ut p̄dict' comes. R. yē
 ia ei tā indebitē imo tā illicite absolueret.
 Qd tē uultis peccatū peccato addere. uiam
 di sup uos qd ab sit accumulare. Qd peccauit
 comes reobald' ut uā uiam rursū incurere
 in eā. q; y absolutionē comctis. R. licet iniustā
 sic scctis tanti emitt. & tēta ex y munitio
 nē qm uis iustā nec quesū nec querit. ut po
 te qd timore uro y ab uiuauit. Nolite qso
 nolite dñe mi rex regi uro imo oīumicatori
 tā euidētē ī suo regno
 & ī sua possessione audē resistē. y manū exten
 dere tā frequitā y temerario ausu ad ūsum
 tribilē & eū q; aufert spm p̄ncipiū tribilē
 ap̄ reges t̄re. Act' loqr. qā a cora uob' timeo.
 q̄ ita uehent' n̄ timere. n̄ uos uehent' diligem;

Ad eugenium be^hardus

Auditiū ē int̄a nā & celebri sermone uul-
 gatū ūbū hoc qđ factū ē de uob̄ ad nō. p̄sse
 nā filiū hacten̄? rē tactū? s̄daabā. Expec-
 tabā enī l̄ttas dñi mei. & p̄ueniri ab eo
 ī bñ dictionib̄ dulcedinis. Expectabā iurū
 fidelē q̄ ueniret alate tuo. q̄ dicet cuncta
 p̄ordine. qđ qñ. t̄ q̄lit̄ actū eēt. Expecta-
 bā si q̄s forte de filiis meis reuēteret̄ qui
 leniret dolore pat̄s. q̄ dicet ioseph fili' tuus
 uiuit & ipse ē dn̄ator in tota t̄ra egypt̄. h̄c q̄
 ē l̄tē iste n̄ f̄t uoluntatis. s̄ necessitatis.
 & amicoy extor̄te p̄cib̄. q̄b̄ negare n̄ possū
 modicū illuc q̄cqd̄ ^{idm} ē residuū
 uite mee. **h̄** enī derelīq̄ breuiss̄
 erunt dies mei. & solū in sup̄ sepulc̄. **h̄**
 ḡ semel cepi loqr̄ ad dñm. **h̄** enī filiū di-
 cē n̄ audeo. q̄a filius in pat̄rē. pat̄ mu

tatus ē in filiū. Amodo ū uocaberis fili⁹. & uoca-
 bit̄ tibi nom̄ nouū qđ os dñi nominauit. Hec est
 mutacio dext̄e excelsi. & multi in mutacione
 ista gaudeb̄t. Magnificauit dñs facē nob̄ eum.
 audiū & letata ē syon. Gaudet & exultat eccl̄a
 dī. & specialit̄ illa cui uisus te portauit. & uerba
 que siḡisti. Qđ ego. Nonne in licet gaudē eum
 gaudentib⁹. Nūqđ ū ero un⁹ de numero letan-
 cū. Exultauit fateror. & cū tremore. Exultauit.
 & in ipso exultacionis mee articulo. timor &
 tremor uenerūt sicut me. Ego enī & si nom̄ pat̄s
 deposui. & ū timore. & ū anxietate. p̄tremo
 nec affectū. nec uiscera pat̄s. Considero ḡdum.
 & casū ueror. Considero fastigiū dignitatis.
 & i tueor facie abyssū uacentis deorsū. Atten-
 do celsitudinē honoris. & euicino piculum
 reformido. pro qđ scriptū ē. ho cū i honore eet

n̄ intellexit. Quod de causatū dicitū eē arbitror
poci' qm̄ temporalit. In quā dicit. honoꝝ absorbit
intellectū. Hinc eē qd̄ idē p̄phā siue p̄se siue pa
lūl in alio sp̄almo dicit. A facie r̄e indignationis
tue. q̄ eleuans allisisti me. In alio loco po
situs est. sed non timor. In sublimior n̄
in securior. Noli q̄ altū sapere. s̄ time.
Elegeras abiectus eē in domo d̄i. r̄. Ne
cumbere in nouissimo loco in iuuuo xyla
cui' t̄ d̄re ei. Amice ascende sup̄.
Noli q̄ altū sapere. s̄ time. h̄p̄ eē inq̄ ti
mor. Terribil est loc' iste in quo po
situs est. Time q̄. loc' in quo stat t̄a
scā est. Loc' pet̄ est loc' inq̄ p̄ncipis
ap̄toꝝ. in quo steterūt pedes ei. Si
forte declinauit a iua d̄i. ibi se

pult' est ut sit ibi gra te in testimonio. Ve
 rito tali pastori. tali nut' tori & missa e' eccl'a cu
 adhuc tenent e' in unabilis. cui magist'io
 omnia t'rena calcaret q' excussisset man' suas
 ab omni mun'e. q' dicebat decore puro &
 osciencia Argentu' & auru' n'e m. Q's m' det
 ante q'm moriar ut uideat eccl'am di. sic
 fuit in dieb' antiq's. q'ndo apli laxabant
 recia' in captu' argenti & aur. s; in captu
 in p'mmaru'. Q's det ut audia ex ore tuo
 uoce illa. uoce uirtutis. pecunia tua teru'
 sit i' pdicione. Ad cui' t'ror'e & fundant' &
 reuerant' retrorsu' om' q' o' derit syon. hec
 expectat & expectat ate mat' tua hoc deside
 rant hoc suspuat filij mat' tue pusilli
 & magni. ut plantacio q'm n' plantauit

15

pat̄ celestis manib' tuis em dicit̄. Ad hoc em̄
9 struit̄ es sup gentes. & regna. ut destruas.
& disipas. euallas & plantes. Multi naq;
audito hoc uo. dixerit ap̄ se. In securis ad
radices arboru posita ē. Multi dixerunt
in corde suo flores apparuerit̄ uictia nra
temp' putacionis aduenit. in q' saruita
sterilia recidant̄. ut que p̄ualeat uberi
fructu ferant. Confortare q' & esto robus
tus. accinge gladio tuo man' tua sit in
uictis inimicoy tuoy imo inimicoy ma
tis tue. y p̄tis tui q' dedit t' singularit̄
erit̄ fr̄s tuos parte illa q' tulerat dema
nu amoueri in gladio y in arcu suo. Nom
nib' tui opib' tuis memento te homine ee.
memorare nouissima tua & timor ei sit
semp ante oculos tuos q' aufert spm̄ p̄ncipū
Reuerendo uentur lugdunen si uca
nonicoy. fr̄. B. clareuallis uocat' abbas

10

70

Salute in xpo. Int' eccl'as gallic' stat pfecto
 lugdunensē hacten' p̄minuisse. sic dignita
 te sedis. sic honestis studijs & laudabilib'
 in studijs. **V**bi & enī que uiguit discipline
 censura. mox gūtas. maturitas filioy aue
 toritatis pondus. antiq̄tatis insigne. Pre
 sertim in officijs eccl'asticis hant facile
 ūq̄m̄ repentinis uisā ē nouitatib' acq̄esce
 nec se aliq̄m̄ iuuenili passa ē decolorari
 leuitate. eccl'a plena iudicij. **U**nde mira
 m' scilicet qd̄ usū fuēt hoc t̄p̄e q̄bdam
 uirū uoluisse mutare colorem optimū
 nouā inducendo celebritatē qm̄ ut eccl'ie
 nesert. n̄ p̄bat ratio. n̄ m̄dat antiqua
 r̄dicio. **H**ūq̄d patib' doctiores aut deuoti
 ores sum'. **P**iculose p̄sumim' q̄cqd̄ ipsoy
 intalib' prudentia p̄tuit. **N**eq; ū id ta
 le est. qd̄ n̄ p̄t̄eundū fuerit patriū que
 ut omnino diligenciā p̄tisse. **A**t ualde

Ad. 10.

honoranda ē in q̄s mat̄ d̄i. Bene ammones.
S; honoz regne iudiciū diligit. Virgo regna
falso n̄ eget honore. ueris cumulata bonoy
titulis in filiis dignitatū. Honora sane uite
gritate carnis. uite sc̄itate. inuare secu-
ditatē in uigine. plē uenerare diuinā. **R.**
tolle nescientē uel incipiendo & cupiscen-
tiā. t̄ in pariendo dolore. p̄dici reuendam
angl̄is expectatā gentib; patriarchis p̄hisq; de-
sideratā electā ex oib; p̄latā omib;. Magnifica
grē inuentem. mediatē salutis. restaurat-
cem sc̄loy. Sc̄alta demiq; exaltatā sup̄cho-
ros angl̄oy ad celestia regna. hoc n̄ de illa can-
tat eccl̄ia & me eadē docuit decantare. Ego
ūqd̄ ab ea accepi secur̄ & teneo & t̄ilo. Quod n̄
scrupulosi fateor. Accepi sane ab ea illū diē
cū s̄l̄ma uenatione recolendū q̄ assūpta
descl̄o neq̄m. celo q̄; intulit celebrimoy
festa gaudioy. **S;** ortū uiginis didici nichil

omni in ecclesia & ab ecclesia indubitant hie festi-
 uum atq; sem firmissime cum ecclesia sentiens i-
 uito ei accepisse ut scilicet p daret & de ieremia
 si qd lego qd p us qui deuulua exiret scifi
 cat fuit & de iohis bapt. n scilicet scencio q exiit
 dnm in uito scilicet **Vn** in uito q ei q; natalis
 dies uniuersis exultant eccle uotua celeb-
 tate uolunt. **S** fortassis de semetipso & scilicet ad.
 sentiebat q dicebat do. **I**nter q firmat su
 exiit de uent. in t m pector. **I**nter de uent
 mat mee ds ms estu nedecesseris ame. **D**e-
 nuq; in iugitatib; n peccatis qceptu qd se fa-
 tet. **S** n n natu. **I**nnuens p inde qd uerue
 nec impiu utiq; qcept macula scificando
 p sepsisse natali. nec oit scitate pstrasse co-
 ceptu ut macula n habuerit. aqua tu qcep-
 tu ia hoine emundau. **H**inc scilicet iob ait **Q**s
 pot face mundu dein mundo qcep sem-
 ne. **H**onne tu q sol es. **I**eremie q; dictu e;

Prigim te formare in uita noua te. an quia ex
ues de v. scificau te. q manifeste apparet an
tea q de fuisse scificat qm nat u an qm a for
mat. qua uis p cogit ne su macula qd qm
nat pater y cept. **Qs g l** pauca mortalium
stat fuisse collati. ut uidel sc'i exirent
ex uita. fal n e suspicari tante uigini ee ne
gati p qm omis. mortalitas emisit ad uita
Ego puto qd y omis copiosior bndictio scifica
tionis in ea descendit. que ipsi n solu scifica
ret ortu. s y uita ab omi deinceps pecco
custodiret qd nemini alii mulieru edat
ee donatu. Decuit uimuru uigine singla
ris puilegio scitatis uita duce. a peccatis
imune. que du peccati mortisq; parer
pemptore. mun' uite y iusticie p oib' optinet.
Ses g ort' qm i msa pdiens ex uita scitatis.
sem fecit illu. **Qd ad huc addendu his pu**
tam honorib' ut honoret inqunt y cept

quia p̄cessit absq; sc̄itate ꝓceptꝰ oportuit in
mirū sc̄ificari ꝓceptā ut sc̄s iam sequer̄ party.
S; nec mutuata ē sc̄itatē a posteriore ꝓo potuit
sane illa quē iā ꝓcepta ē sc̄ificata ad ipsū qui
sequebat̄ t̄m̄ore natalē. redire ū retrorsum
ad ꝓceptū q̄ p̄cesserat om̄ino ū potuit. Vñ
q̄ ꝓceptionis sc̄ital. An dī sc̄ificatione ꝓuenta
quatenꝰ iā sc̄a ꝓcipet̄. ac ꝓ hoc sc̄s fuit ꝓceptꝰ.
quē admodū iā sc̄ificata iuncto dī ut sc̄s se
queret̄ ꝓortꝰ. S; ū uoluit sc̄a eē si qd ū erat aū
quā ꝓcipet̄. An forte ipsē se ꝓceptioni uitam
plēus uidelicet martialē sc̄ital immiscuit. ut
simul ꝓ sc̄ificata ūgo fuit ꝓceptā. Nec hoc
q̄dē admittit ratio. Quom̄ nāq; aut sc̄ital
absq; spū sc̄ificante. aut sc̄o spū societate cū
peccato fuit. aut ēte qm̄ peccatū ū fuit. ū
libido ū defuit. Nisi q̄ forte dicat de spū
sc̄o eā q̄ de iuro ꝓceptā fuisse. S; id hacteny
ī audiriū. lego deniq; spm̄ sc̄m̄ in eā ū cū ea

uenisse. dicente anglo sc̄s sp̄e sup ueniet. uite.
 & sicut loq̄ qd̄ ecclia sentit & uerū ipsa sentit
 dico glōsā sic̄ de sp̄u sc̄o accepisse n̄ aut̄ & accep
 tā fuisse. dico pepisse uirginē. n̄ tñ & partā aū
 gine. Alioqn̄ ut p̄rogatiua mat̄s dñi q̄ singu
 lart̄ credit̄ exultare & mutie. plus. itegrit̄
 te carnis sitantū de dederit & mat̄ ipsi. Non
 ē hoc uirgō honorare. s; honor de th̄ere. Sig
 aū & ceptū sui sc̄ificari. minime potuit qm̄ n̄
 erat. s; nec in ipso & ceptū p̄t̄ peccatū qd̄ ierat.
 restat ut p̄ & ceptū in uirgō id̄ existens sc̄ifica
 tionē accepisse credat̄. que excluso peccato.
 sc̄m fecit natiuitatē. n̄ tñ & & ceptionē. Veni
 obrē & si q̄b̄ t̄ paucis filioy hoīnū datū ē
 sine peccato nasei. n̄ tñ & cōcipi. ut unū sane
 seruaret̄ sc̄i p̄rogatiua & ceptū q̄ om̄s sc̄ificaret.
 solusq; absq; peccō ueniens purgationem
 faceret peccatorū. Solus itaq; dñs ih̄e de sp̄u sc̄o
 & ceptū q̄ solus & aū & ceptū sc̄s. Quo & cepto

Handwritten marginal notes in a smaller script, including the word "Sicut" and other illegible text.

decreto a dumilos respicit exacta nato q
un' humilit' de semetipso ac ueritat' q' fuit.
in q'ratib' in quent' q'cept' sū & in peccis cō
cep' me mat' mea. Cū hec itaq; sic se habe
at que iā nā erit testi sue ratio q'ceptionis.

*nā cōtra testim
q'ception' n' v'it
q'ception' q' n'c
sanctificat
post tē. vnde
aliq' cōtra cōm
sancti' sui d'
q'nt' n'q'*

Quo pacto inq' aut scs asseret q'cept' q'
despū scō n' ē. n' d'icā de peccō ē aut fest' ha
bebit' q' minime scs ē. Lib' t' glō sa carebit
hoc honore q' t' peccatū honorari. l' falsa
uidet' i' duci sc'ra. Alioq' nulla ei ratio ē
placebit' q' ecclē ritū p'sūpta nouitas
m'itatis. soror sup'ficionis. filia leuitatis.

Nā sic uidebat' q' silenda erat p'us aplice
sedis auctoritas. & n' ita p'cipitant' atq;
in sulte paucorū sequenda in p'itorū simp
licitas. & anq' ap' aliq's errore cōpetam. s;
dissimulabā parcent' deuocioni que de sim
plici corde & amore i'gnis ueniebat. Verū
ap' sapientes atq; i' famosa nobili ecclā et

*nō referend' ad
q'cept' error
cet' festiuat
sic. eo s'c
decl' d'. q'
ad ad sancti'
referent' d'*

cui specialit̄ fili sum sup̄sticione dephensa. nec
cio ansine ḡui offensa & n̄ri dissimulare
potuerim. **Q**ue aut̄ dixi absq; p̄iudicio sane
dicta sint. san̄ sapientis. **R**omane p̄sert̄ eccle
auctoritati atq; examini totū sic̄ & cetera que
huiusmodi s̄t uniuersa referuo. ipsi si q̄d alit̄ sa
pio paratus iudico emendare.

Ho omelo.

71

Cum a dhuc romę eē m̄ otigit illo ueni
re d̄m archiep̄m lugdunensē. uenerit cū
eo. **R.** decan̄ ecclēe lugdunensis. & d. canonic̄
quentes licē sibi capitulo lingonensi eligē
sibi ep̄m. **M**andatu si q̄dē ad n̄o papa accep
ant neq̄qm̄ p̄sumē hoc. n̄ ad s̄ filiū religiosoy
uiroy. **E**d dū p̄ me cupent & petent optine.
absit inq̄m n̄ scia & cert̄ sum qd̄ bonā ido
neāq; p̄sonā intendatis eligē. **R**esponder̄
p̄positū suū atq; intencione den̄ro pendē
arbitrio. nec aliud se facturos n̄ qd̄ ego
s̄sulēm. **R**esponder̄t. **V**erū me n̄ satis

fidē acōmodante accessit ad psuadendū ar-
chiepē. pollicens firmit̄ idipsū. Et addidit
qd si secus clerici agē moluerit̄ q̄cqd aliud
facē minime se 9firmaturū nec intū habi-
turū. Adduct̄ est 9 dñs cancellarī t̄testimo-
niū. Hec 9 tenti adiuuim̄ p̄senciā dñs pape
ut ei fauore 9 auctoritate qd int̄ nos 9 ue-
nerat firmaret̄. p̄us tñ habita int̄ nos col-
lacione mutua ac diut̄na supfacienda
electione 9 demutis p̄sonis quoy ibi int̄tio
facta ē duab' tandē nominatis aq̄b' null'
n̄m̄ penit' dissentiret quālibet illoy eligi
placuisse. Itaq; qd nob' 9 placuit dñs ip̄a
ē dubitant̄ obseruari p̄cepit. Et archiepc
qm̄ clerici firmit̄ p̄miserit̄. Illis abeun-
tib' ego p̄ eoy discessit̄ dies paucos i urbe
faciens ū adno meo i patre potius facul-
tate redeundi ad fr̄s iter arripim̄.
Et tñs alpinantes 9 p̄m̄ instare diē

qua foret sciend' ho mepm lignonense de quo
 utina meliora atq; honestiora audiuissim y.
Nolo aut dice. que inuit' audiu. Et plura.
A religiosi uiris n' paucis q' salutandi gra
 nob' occurrerant: psuasi sumi' dicit' plugdu
 mi' q'ten' si fieri poss; re nefaria phibem?
Nā q' habunde obue' p'pendiu' ue statu
 era' q' silem' ualitudin' y lassitudin' corp
 is p'sertim qd' i' liqdo fateor credeba' ru
 morib'. Es eni' ederet tm' uirū. tanta uti
 leuitate. ut p' posita tā recente pmissione
 sua insup' q' neglecto dñi sui mandato p
 sone notabili manū i' ponē n' timeret.
Itaq; q' filio religiosoy ac q'escens. lugdu
 mi' n' direxim'. y puenim'. omīno sic audi
 umi'. ita uidim' parabant' illa n' festa. s; in
 fausta sollempnia. Decan' tū y maxime th' fal
 lor pars lugdunensiū canonicoy q'stant
 apte q' dicebat. S; q' rumor pudendus

polendusq; passim crebrescens & inualefcens.
ciuitatē repleuerit. **Q**uid faciem. **C**onueni archi-
ep̄m reuertē q̄ de sup pacto qd fecit & sup man-
dato qd accepit & nichil horū negauit. **C**ausā
ū p̄uariationis referens in filiū ducis q̄a cō-
stituto resiliuerat. ne ille t̄bare in id se mu-
tacionis incidisse dicebat pacis uidelicet in-
tutu & intulit q̄ q̄q̄o haeten egerit. iā p̄nto
deinceps arbitrio se factū r̄i. **T**ū ego ḡral agens.
absit in quā t̄n n̄ n̄ā s; dei uoluntas fiat. **L**uc
foelstan ita cognosce. si res in consilio ponat̄ ep̄oy
aliarq; reliosay p̄sonarū que huc aduam
ipsi uocationē uenerit. t̄ ad huc uentē fē.
Quod si i uocato sp̄u sc̄o & sensus om̄iū uos ad p̄ce-
dendū incepto ope animauerit. p̄cedite ut
cepistis. **S**in aut̄ acq̄escendū apto dicendū
nemini cito manū inponas. uisū ē & silii pla-
cuisse. **H**ic t̄m h̄o ille uenisse nuntiat̄ s; in h̄ol
p̄ciū n̄ in palaciū. **V**espe vi fē. uen̄ sabbo

mane recessit. Non ē meū dicē eū neq; apatē uolu-
 rit incuria adqm̄ ei eūre fuit longo tēpore puen-
 re. Nisi uerecundia monachalis honorisq; ḡtēp-
 tus forsitan pittari posset si n̄ aliud. aliaque
 secuta s̄t indicarent. Et reuera q̄d aliud tē sus-
 picari debuim̄. qm̄ archiep̄e rediens ab illo
 testat̄ ē corā hoib⁹ nullorū eū uoluisse acq̄es-
 cere. s̄ q̄c̄d̄ de eo factū fuerat penit̄ refuta-
 re. Deniq; ⁊ mandatū mox electionē fieri.
 hoc p̄q̄sdā lingdnenses canonicos tē p̄sen-
 tes: hoc ⁊ p̄t̄t̄al̄ que adhuc extant. Quib⁹
 ī capitulo lingon̄ oblati & lecti. p̄ pudor
 īgnienti legunt̄ alie poīa ḡt̄re illis. Assē-
 rentes utiq; ⁊ sectionē dilata n̄ dimis̄. s̄ as-
 signantes diē ⁊ locū ad causā decide-
 da qm̄ latē p̄ores nuntia b̄. decisā litares
 illat̄ illis n̄ m̄ diūsal s̄ adūsal sibi loq̄
 p̄sonal̄ adūsu se inuicē ⁊tendentes. Nisi
 q̄d una eadēq; imago ī p̄ssa ceris. unū idēq;

nom̄ p̄signatū incedulis manifeste de uno fonte
dulce & amarū illud p̄cessisse inuariatib' declarau
bant Tenent̄ in manib' d' d'ictoris littere ut libet
obedire decreueris. inobediens necesse ē tinea
ris. Aut enī p̄orē te recipientē eplam posterior
o dēpnabit aut si posteriorē seq̄ eligas. p̄or mur
murabit. & utinā sedā eplā sic potuit eite
p̄mā ita posset sese & ipsa tueri. ad usus
teriam. **S;** ecce littere & litteras. mandatū ad
usq; mandatū ita ut n̄ iā quēadmo dū i
p̄p̄ba manda remanda. s; poci' manda de
manda inculcet. **I**nt̄im nēpe hō q̄ 70 sectio
nē fugiat & electionē refutaret. festinauit
ad regē. regalū inuestitū obtinuit q̄b;
intra. ipse uidet. **H**oc dicitur eplis &
locus q̄ assignat' fuit ē mutat' & dies am
cipat' ut loci tēp̄isq; oportunitate subiecta
& copia agendi parit' subthac' & tradicturis.
& sectionis dies subripit' appellat'. **C**etūm

n̄ ē silū q̄ silū dñy. cui prudencia factū
 ē ut nec q̄dictores defuerint nec appellatores.
 Appellatū ē a falcone. lugdunensi ecclē decano.
 Appellatū a pontio archidiacono lingonensi.
 Appellatū ē a fr̄ib' amico saēdote y canonico
 eque lingonensi. Appellatū ē a fr̄ib' n̄r̄is bru-
 none y gaufrido. ignorantib' q̄dē his om̄ib'
 p̄pationē cordis s; casu supuenientib' hant
 dubiū tñ qn̄ dī puida uoluntate. Tanta sigdē
 fuit buttal t̄m̄ny. ut uix ex q̄ reseruiū diem.
 spacio. uii. dierū nuntius n̄r̄ cū l̄t̄is. accurre-
 re potuit q̄ten' p̄ueniret qd̄ parabat̄ it̄am
 sacramtū qm̄ saēlegū. Et is quoq; nichilominus.
 otia dixit. q̄ tā q̄secrandū qm̄ q̄sectur̄ ad
 sedē ap̄licā appellauit. Et ipse erat canonicus
 lingonensis. Veritate dico q̄ n̄ m̄ciōr. nichil
 ame dictū hic p̄sone odio. s; solo uertitatis
 aū ore ueritatē om̄ia posita teste ip̄a iūrate;

Amantissimo pat̄ y dño. Innocencio sūmo

77 a

pontifici fr̄. S. clareuallis uocet̄ abbas modicū
id qd̄ ē. Hinc clamo terū pulso. Et n̄ lacrimosis
uocib⁹ certe lacrimosis gemitib⁹. Cogit̄ t̄are cla
mores. t̄ata in nos iniuria p̄fidoy yplonganti
um iniquitatē suā. Confortati fr̄ addentes p̄ua
rectionē. Apponunt iniquitatē sup̄ iniquitatem
Et supbia eoy ascendit semp̄. Inualuit furor
ypudoy euauit̄ et timor di. Quē 9t̄ tuā pat̄
cuntā iustāq; dispositionē n̄ timuerit elige.
Et p̄ appellationē tuū nominis ausi fr̄ exēre.
Et hoc p̄sūpsere lugdunensis eduenis man
tigonensis amici eluniacensis. In fraude et
reim̄tate istoy heu qm̄ ingens multitudo
scōy t̄batut̄ si angariati fuerint tale pau
tare iugū talēq; inpositū. Phnefas hoeta
accepti fr̄ ac si cogant̄ genua curuare baal
aut certe iuxta p̄pham pactū facē cū morte.
et cū in feruo fedul̄ inire. Rogo ū uis. ū lex.
ū sacroy auctoritas canonū ū deniq; reue

rentia maiestatis. Illa illa que nulli negat oppro-
 brio. soli in nō p̄fuit appellacio. ū nimirū impabat
 aurū. iudicabat argentū leges canonesq; sile-
 bant. locū ratio yęq̄tal n̄ habebat. Hic dē intel-
 lectib; qđ intolerabili ē. yare q; aptici culmi-
 nis oppugnare minant. Id ū ridicule funda-
 ta ē enī sup̄ firmā petm. S; qđ ago. Excessi fatior.
 Non ē meū acculare quęq̄m aut reprehendere.
 fufficit enī in ut plangā dolorē meū. Post
 longā morā multosq; labores q̄s p̄seruicio ro-
 mane ecclie ptuli cū tandē placuit seruituti
 uirē reditū annuere ad frat̄ meos. & si fractis ui-
 rib; corpis tāq̄m male opant. Let̄ tñ obmanpu-
 los pacis q̄s reportabā ad monasteriū cū p̄spi-
 tate pueni. Credidi me de labore euasisse ad re-
 que. licē in utiq; resarcire spūalia dāpna
 studior; ac scē q̄etis detrimta que foris incurre-
 rā. & ecce t̄bulatio y anḡtia iuenerūt me. En
 lectulo recubantē plus cordis q̄m corpis dolor

1778
exercuit. Nec enim ego ploro corporale incom-
modum ulli. Adia me in manibus. in sepe salutis
causa est. Placet uobis ut illi homini credam eam quae per-
dit suam. Scio quod non placet. Quam obrem dixi aie-
mer expedire magis inire fugam. In meo re-
sume residuum dierum meorum. Et nichilominus per-
iculum salutis incidere. Ad dii uobis potest ut speret
quod potest est reducere uidetur ad memoriam si dig-
num iudicatis quod uobis egerim. et ponere oculo
pietatis super puerum uirum. et liberare afflictum
de angustia. quoniam potest non obliuisci quanta deus
ipse fecerit uobis. et inquitula cumque uice reco-
pensationis ad ipsi gratiam quae tam parua factum est

73. **D**ominus ac patris reuerendis. **R**euocare.
omnibus quae sunt decuria episcopi. presbiteri. diaconi.
seruus dignationis eorum. B. clareuallus quod de-
ditus et patris et amicis karissimis. et al scitis
si dignum ducitis recordari quod inter uobis eum
ut tempe malo quod uer fat sum egrediens

e regrediens e pgenus ad impriū regis. psistens
 ac pmanens uobiscū in temptacionib' uis.
 ita ut q' sūptis pene uirib' corpis. uix p' reddi
 tā pacē celst' ecclē reputare potuerim. Et h
 recolo nū glaus. aut uipperans. s; puocans
 e efflagrans. monens. e reposeens debitu
 uis miseracionis affectū. H'iget necessitas
 in omīs repetē debitor es. Ego u' si feci qd
 face debui. hanc aliu d me ex eo qm seruu
 in uilem reputo. iuxta sermonem dñi. Ve
 xuntanū si feci qd oportuit. aut qd faciendū
 fuit. nūqō merui uapulare. Et ecce rediens
 auob' t'bulacionē e dolore inueniens. nom
 dñi in uocauis. s; n' p' fuit. In uocauis e uim y
 nualuit. Si q' de dñi fortel' t're uehēnter ele
 uati sūt. lugdunensis archiepe. e elumiacen
 sis abb. H' i' fidentes in itate sua e imutē
 diuiciariū suae glant. ad usum me appropin
 quert' ysteterit. e n' ad usū tñ. s; aduersū me

ps

magnā multitudinē seruoꝝ dī. ad ūsum uos q̄q;
ad ūsū se ipsos. cōt̄ dñm ꝛ omne equitatē ꝛ honesta
tē. Deniq; inposuerūt hominē sup̄ capita n̄ra. quē
p̄pudor ꝛ boni horrent ꝛ mali uident q̄ ordine
inmo qm̄ ext̄ ordinariē uideat d̄s ꝛ iudicet. Vi
deat ꝛ romana cura uideat ꝛ deleat miserat̄
ꝛ accingat̄ ad uindictā male factoy. laudē ū
bonoy. **U**o enī. Placet t̄ d̄na mundi unū sita
ti ꝛ situta iudex ī uam iudex unū iām. Placet
in qm̄ t̄ qd̄ sup̄bit imp̄iū t̄ cendit̄ paup̄. uille
paup̄ q̄ p̄ tuo seruiuo cū n̄ habet censū. quē
effundet̄ sanguinū n̄ pepercit̄. **D**ignū nē t̄ uideret̄
tua p̄firui pace. nec n̄ra n̄ curare. nec recipere in
sortē ꝛ solationis. q̄s habuisti. ꝛ sortēs laboris.
S; sinu ueni in oculis uis̄ gl̄am eripite in opem
de manu fortioꝝ ei egenū ꝛ paup̄em ad irpuen
tib;. **A**lio qm̄ ego qd̄ ē ut potero laborabo ī genu
meo. ꝛ erit̄ in lacime mee panes dieꝛ ac nocteꝛ. uob̄
aut̄ legā illū ū siculū. **Q**ui tollit ab amico mā

timore dny derelinqr. **P** illud. Om̄s necessarij
mei recesserūt ame. **I**llud q̄. Qui iuxta me erat
de longe steterit. Quum faciebāt q̄ q̄rebāt aiām. m.

Dñs & amico km̄o magistro. v. di gr̄a aplice se- 79
dis cardinali diacono. fr̄ B. clareuallis uocat̄
abbas esurire & sitire iusticiā. Si uere diligis
nos dilige n̄ ūbo & lingua s; ope & uirtute. Imo
siamator iusticie es. sic̄ hacten̄ te eē pbasti
aut simulasti. dole uice x̄ q̄ in lingonensi
ecclā indigne ab imp̄is hodie tētat̄ clamat
ad te dicens. Umbalde miq̄ p̄secuta s̄ me
n̄ adiuua me. Ibi siḡ dē deuuo pat̄r̄ & p̄mit̄
t̄. in m̄bris suis. q̄ h̄o in ep̄m dat̄ ē n̄ uice &
a. ordinate. s; fraude & us. & h̄o ille q̄ nec uita
& dignus. nec fama honest̄. nec utilitate idone
us. nec canonicē elect̄. nec licite & seēt̄. Itaq;
siḡd potes adiuua nos misertus nostri.
Ludowico di gr̄a illustrissimo regi francoꝝ
& duci eq̄tanie. fr̄ B. clareuallis uocat̄ abb.

79

79

si qđ potest peccatoris oīo. Sitot' orbis adūsū me
quuaret ut qđpiā moluer' adūsū regnā ma
restatē. ego tñ dñm timere & ordinatū ab eo re-
gē offēdere n̄ audeŕē. Nec enī ignoro ū legentī
qui potestati resistit di ordinatōni resistit. S;
nec me latet quā omī xpīano qm̄ mee p̄cipue
p̄fessionī m̄turī ino grūū sit. Veritatē dico n̄
m̄ciōz qđ lingonūs de p̄ore h̄rō factū ē p̄et
spem. p̄t̄ intencione & ep̄oy & meā factū est.
S; d̄s ē qđ nolencū qđā modo extorquet as-
sensū & suo arbitrio & adūsas hōinū uolun-
tates p̄ut uult subseruire & pellit. Quē enī det
ego piculū qđ intrinū illi eque n̄ metue-
rem. quē diligo tāqm̄ me ipsū. Quē ego il. s.
loy & forenū n̄ horrem. qđ alligant onera
ḡua & importabilia. & inport hōinū hu-
manis digito aut suo uolunt ea mouē.
factū ē qđ uol nichil qđ me plurimū.
Michi baculus inbecillitatis mee sublat

ē in lūm̄ oculoy meoy ereptū ē. in abscisū ē dex
 trū brachiū meū. Om̄ia excelsa ista & fluct' p̄st
 sup me t̄nsier̄. In me t̄nsier̄ ire. Unde onera
 fugio. inde sub eo inattus & in gr̄us. Durū in
 seneci dōt̄ stimulū calcitrare. Tolerabil' fortassis
 spontanea. qm̄ uolenti & remittenti fuerat. Nā
 si qd̄ uirū in me ē n̄ ne id facili' meis qm̄ alie
 nus humis exerce'm. S; ac q̄seco alit' disponenti
 cū quo utiq; aut iudicio aut uirib' ostendē. nec
 cautū in oīo nec possibile ē. S; nec regi. Si q̄de
 t̄n bilis ē & ap̄ reges t̄re. horrendū ē icidē
 in manu dī. Et orex. O qm̄ molestus audiem' au
 rib' oīra tā bonis p̄ncipib' uirū. O quā ama
 rior eccle' meroy p̄ tanta p̄libata gaudia si
 frustrari qd̄ absit ostigerit tā iocunda spe
 sua singularis clipei sui uirē set' sic hacten'
 ē erepta. Heu corruit uirgo remissis ecclesia n̄ ē qui
 subleuet eā. corruit lingonensis n̄ ē q̄ porri
 gat manū. Auertat diuina clemēcia a corde

consilio uro sup dolore uim adice cinnulare ta
mea sup tificia. Quis in tibat mori ne uideat
regē bone opinionis s; spei melioris conare di
gilio obuiare. uritare ad usus semetipsum.
frem uā iudicis. pedes patris orphanoy male
ce lacrimis afflictoy. pulsare celos clamorib;
paupū seoy p̄tib; iustis q̄rimonijs k̄ne spon
se x̄ que ē ecclā di uiuentis. Absit absit me
liora speram. expectam iocundiora. Non ob
liuiscet misereri di. n̄ ḡtnebit inua suamā
sua. Non ḡtstabit de illo p̄ illū ecclā suā p̄
que y de quo urtantis iā letificauit. Quē suo
munie ḡtulit. sua longanimitate seruabit.
& si q̄d alit̄ sapit. y hoc ipsū nob̄ reuelabit
y erudiet cor de in sapientia. hoc optamus.
hoc oram̄ die ac nocte. hoc sentite de nob̄.
hoc deuīs. Non infringet hoc uitas uno
bis. s; inminuet honoz regis. regni utilitas
p̄ nos. Grās aut̄ ago clemēcie ur̄e p̄ benigno

107. 91.
responsio. qd aucta dignatione meruim. Veritatem
dilatio tunc nos. qui uidentur tunc data pde &
dureptioni. Terra uia e & in hoc plane cognosci
mus & doleni dadece regni uiri qd uos iure abhor
reire mandastis. si nifiueit q defendat. Namq
alio regia dignitas recte in eo qd factu e imi
nuta dicat. Electio vire celebrata e electi fi
delis. Non eet aut fidelis. si uia q n puos habe
ueller. Hec du ad uia manu extendit. nec du
ciuitate uiam i gressu e. nec du prsus se in
tromisit de aliquo qing. inuitacio cleri &
ppli & obpsioy afflicto. uota bonoy id ab
eo uehentissime flagitarunt. Que cu ita sint.
op e ut uideatis matacione silij nimmu
uio honori qm nre necessi. tari. ymry p
pntes nuntios ex. pectanti pto q
ur e seren. tas uia puoto respondit
multoy religio soy ad usum nos
qd n expedat deuota uob ne corda t babilis

et regalibus uiribus ipsis que ad ecclesiam pertinent non parum
ut ueremur incommodum acquirere.

16

Amantissimo patris et domino in christo summo pontifici
fratris B. clareuallensis uocatus abbas in diebus id quod est.
Quoniam malicia uincit sapientiam. Hosti predictae
nostri treuensis archiepiscopi. Scio quod nostri. Hosti
illius. maximum non secundum abbatem. Puto quod nostri.
Quis dignior honore illo potest. Sic nemo digni
or et fusione isto sequitur. et tamen iste honoratus est.
ille opprobrio dicitur. Quod peccauit archiepiscopus. Pre
da ecclesie sue recuperauit captiuam ecclesiam de
manu laica liberauit. Huiusmodi redditus pro bono ma
liti et odium pro dilectione. Hic queso. hic uigi
let oculus pietatis et semotis pauli pro occu
pationibus. Siderare quantum subreptum
sit ei ut talis qualem ~~pu~~ pudet dicere.
talibus qualem tu ipse nostri fa ~~ciat~~ ob
probrium uicinis suis inimicus tuus.
Pissime patris affectus filialis loquitur.

huc usq; q̄dē doluim̄ misero ⁊ miserabili arch-
ep̄o. Verū ex hoc id si n̄ fuerit em̄datū dolor cor-
dis nr̄i ⁊ passio ex int̄imp̄s medullis tota
t̄n̄sibit ad illū p̄quē poterit em̄dari. Et q̄
alie lesiones p̄fati uiri. q̄s cū ei alleuiaūtis
uob̄ p̄culdubio laborabrat. Cō q̄d dulcissi-
mi dñi mei nom̄ decoloraūt. cor meū exornat. 7A

Amantissimo pat̄ in noc̄ di gr̄a sūmo pon-
tifici fr̄. B. clareu. uis abb. modicū id q̄d
ē. Si ego in test̄i. monio q̄d p̄hibus lugdu-
nensi archi. ep̄o n̄t̄t̄ sū dño meo. absit
ut scient̄ id fecer̄. Q̄d si decept̄ fui qm̄ mul-
ti aut mecū fr̄ aut me decipiunt. Q̄d q̄t̄ decepti
maxime me excusabile reddat. ipsi q̄ uici-
ni religiosi q̄b̄ hō eo notior q̄ familiarior
ē nichilomin̄ aut decipiunt aut decepti
fr̄. Abat hoc demq; electo et ab uniūsō clero
⁊ p̄p̄to tā unanim̄ ⁊ s̄ctio appuincialib̄
ep̄is tā sollempn̄ ⁊ absq; ulla p̄sus calūnia

celebrata. ut ne hostis qd os apure uisus sit ad se
dicendū. Vñ g̃ isti nē p̃deunt tā tardi g̃d̃ictores.
Si ext̃er̃i sunt hominē meli' ipsi ueniunt cognos
cere n̄ potuerūt. Si ueniunt g̃d̃icē potuerūt. Sollep
nit̃ q̃ppe ut dictū ē euocata i homine g̃pleta s̃t
q̃ in occulto factū nichil. Sed si credibil' ē pau
cos calūpniares et uirū de homine que o
derunt qm̄ uniuersos q̃ eū elegerūt inno qm̄ sp̄m
sc̄m q̃ tot fidelū m̄tes unū efficiēt i elugen
do hōe uoluntatis. uidit q̃ q̃tra nos frust
p̃suade' conat' ē. unū illa pb̄. Nos p̃fecto eū
defecerit hant alud de illo sentire potūms.
n̄ q̃ mal' hō demalo thesuro p̃fert mala. Vi
deat aū ne se tangat illud. Qui n̄ collig̃ me
cū disp̃git. S̄ ofido de p̃mi successore pasto
ris q̃ n̄ potit ulō recipe disp̃forem qm̄ t̄m
Symmo pontifici dilig̃ collectore.
pusill' grex de claranallo. deuotissimā
debet subiectionis obedientiā. si qd̃ potest

peccatorum oratio. Quia illi uos gerere uice gratulamini
 quod sua dicebat in infancia cottidianam sollicitudinem
 omnium ecclesiarum apud aures pietatis uirum maiorum
 licet maioribus occupata negotiis. repulsa tamen
 non meruit nostra pusillitas. uel magna oppellit
 necessitas. Neque enim primum audire potest.
 de quibus auditur estis. quod unum ex minimis meis
 fecistis non fecistis causa autem hec non nostra tantum. sed
 totius est ordinis nostri. ob quam etiam ipse filius uirum om-
 nium fidelium patris dominus sufficiens sic hec date fratri
 domini fuisset. forte enim irigerat eum tamen ab eis.
 Quod ad huius rei ad huc ignarum esse. aut uirum prope
 ipsum molestatis presentiam adisset. aut certe
 ex suo nomine scriptam miserabilem hanc lacrimabilemque
 delegasset querimoniam. Si ne diu sol-
 licite caritatis uirum uiscera suspendam unum
 ex fratribus nostris abbatibus. quod dicebat demorimun-
 do. ipsum cui perierat insulte satis deserens
 monasterium. spiritu leuitatis impulsus petere

ierosolimā p̄us q̄dē ut auit circūsp̄ctionis
uīe prudenciā tēptaturus. si q̄m̄ auob̄ suo
possit errorē extorqueri licenciā. Qua in re si
quē ei q̄d absit assensū p̄buerit ipse p̄pen
dite q̄rite possit n̄ro ordini eē destructiois
ocasio cū exemplo hui⁹ q̄cūq; abbas pastoralis
sarcina se senciēt q̄uatū max illā abiciat.
ut pote q̄m̄ se licite abicē posse arbitret̄ p̄ser
tim ap̄ nos ū nec ḡndis honoz. & ḡue uidetur
on̄. Deinde ad maiore dom̄ sibi ḡmisse desola
tionē. meliores q̄sq; ac p̄fectiores q̄ sub ipso
degebant. sue socios uagationis assūpsit.
Int̄ q̄s etiā nobile puerū illū quē & antea
decolonia q̄d nec nos latuisse credim̄. n̄ sine
scandala tulerat. imā nē scandalū abducē
secū p̄sūpsit. Qd̄ si ut nob̄ relatū ē diē se illa
tra n̄ri ordinis uelle seminare obseruauit.
& idō fr̄m̄ secū ducē multitudinē. q̄ n̄ ui
deat plus illic milites pugnantes q̄m̄ mona

chos cantantes & plorantes necessarios ee.
 S; & nra religio plurimū ex hoc capiet det
 niti cū facile sit cuiq; uagari gestienti. illū
 tāqñ absq; disēmine psumere pgnari. ū illo
 scilicet idē qđ pfectus ē inuenturus ē ppositū
 obseruari. Nam ūqđ sup hoc uob placeat qđ
 ue urām decernere deceat auctoritate. n̄ ē
 nre p̄sūptionis iudicare. E nre discretois era

79

O nō abb. arnolfo. B. spm. *Imitare. Valere.*
 opunctionis & silij. Primo scire uos uolo dñm
 abben nec dū qñ uē munit' ad nos uenit de
 flandria q paulo añ p nos tñsierat remans
 se. & ob hoc nec littas accepisse q̄s ei iussitis
 p̄sentari. & ad huc uir hui' tā noui facti igna
 ri ē. Felix interim cui tā t̄tes rumores ut
 ad temp' liceat ignorare. Deinde qđ de uir
 despando nos reuocatioē int̄dixit ne qđ
 q̄si unguisse ap uos fixū ē frustra uob lit
 teras dirigendo conare n̄ dissuade. i hoc uob

obedire fortasse qđe n̄ debui p̄ratione. reſia autē
fateor p̄dolore n̄ potui. cū & ſp̄certo ſerē ū uoſo
portune inueniſſe ipſe poer̄ ueniſſe qm̄ haſ mi
ſiſſem. effectur̄ fortasse p̄memetiſſū qđ nullis
lātis poſſū. **R**idetur forſitan meā huī in di tāq̄
caſſā fiducia in poteſtate p̄tinacie & ſer̄ ad qua
utiq; ſelectendā nullā uim. nullā p̄ce. nullā ſpa
tis p̄uale industriā at ū ego de illī potencia n̄
diſſident. qđ dix̄ oīa poſſibilia ſē credenti. ſident
uſurpanti & in illā ſentenciā. omīa poſſū in eo q̄ me
& fortat̄ qm̄ uis in magna parte l̄p̄ide cordis
uī obſtinationē & ipſe n̄ ignore utinā n̄ tñ
ſiue fructuoſe ſiue fruſtrali uī ad hererem.
Quanta que me & mouent ad uſū uoſ fruſtra
neſcio an fructuoſe iacerē uoſ in faciē. n̄ ſolum
ūb. ſ. & uultu & oculis. **V**riſ deinde me p̄ uol
uerē ueſtigij tenem pedes. amplecterer genua to
tuſq; a collo pendens. illud in dulciſſimū caput
de oſcularer qđ ſub uno mecum poſito ſuaui

121
iugo & iam pluribus annis catum ē. Fletū quoq; q̄ntū
ualeat rogare & obsecrare p̄dum ih̄m quaten̄ parce
retis p̄mo q̄dem ei cruci qua utiq; redemit q̄s uos
q̄ntū in uob̄ ē p̄mittis. collegit q̄s uos disp̄gitis.

Permittis in quā & disp̄gitis siue q̄s uob̄cū ducte.
siue q̄s huc desertis q̄b̄ utiq; & si uerū n̄ dispa
rū utiq; metum̄ p̄culū. Deinde q̄ parētis
& nob̄ amicit̄ uir̄ q̄b̄ licet in meritis n̄ n̄ fletū
& lac̄mas relinq̄tis. ^{di} Si hoc n̄ licuiss; flexissem
forsitan affectione quē ratione n̄ possū p̄ct̄ q;
illud ferreū q̄d nec a timore in hac re dū taxat
cedē acq̄sēt̄ si n̄a forte p̄retal̄ emolliret. S; heu
& hanc nob̄ cop̄iā subtraxistis. O magna uir̄ ordi
nis colūpnā. Pacient̄ queso audite amicit̄ t̄ absen
tē uir̄e pent̄ discretionis impatientē uir̄o medul
lat̄ & labori & p̄culo & patientē. O in q̄m magnā
nir̄ ordinis colūpnā n̄ metuis ruente te magnā
max̄ p̄culdubio ruinā secuturā. At ego inq̄ens
n̄ ruo. scio q̄d facio bonā & scienciā habeo. P̄to;

Crechm' uob' de uob' S; niqd' de nob' q' iā gna
uō ex discessu genitēs sustinem' scandala
quora pauentes ex pectam' picula. An et uo
q' n' ignoratis ista. s; dissimulatis. Qua rai
one g' multoz faciendo rurnā uos n' rurnē
psumitis. qui i hoc m' dī. posit' eratis. ut n'
q' uob' ē utile s; mag' q' alijs. nec q' uia sed
que ihu xpi se querē debeat. Quo m' in qua se
curus abitis. q' gregi uob' g' misso omnē dese se
curitatē in perpetuū auferetis. Quis occurrer
lupis incurstantib'. quis g' solabit' in tribulatio
nib'. q' p'uidebit temptacionib'. q' deniq; leoni
resistet rugenti & quēti quē deuoret. Patre
bunt sine dubio morsib' malignantiū qui
deuorant plebē xpi sic escā panis. Heu quid
facient nouelle plantaciones que p' manus
uāsal' w' sit. fuerant diuisis in locis. & locis hor
roris y uaste solitudinis. Quis circūsdiet. q's
inpinguabit. q's sepē circūdabit q's succrescen

finis

res solict' erit rescindē surculos. Aut stan-
 te pfecto temptationū uento. tenerime ad huc
 heu facile eradicaunt' aut ut fructecta cer-
 te simul exorigencia cū n̄ erit q̄ purget suf-
 focate nullū afferent fructū. Que cū ita sint
 iudicate uos q̄le hoc uīm bonū erit. aut
 si tēē potit cū tantis malis. Quantūlibet
 dignos fructus uos facturū penitencie con-
 fidatis. n̄ne huicemodi spūs necesse erit suf-
 focari. Nonne deniq; si recte offeratis. & recte ū
 diuidatis peccatis. Q̄s enī rectene forte diui-
 dere eē dicitis. soli aīe uīe & filiis uīos
 q̄s orphanos relinquit' & filio pat̄no destruit.
 Omiserō & miserabiles. & eō miserabiles q̄ uiuo
 se & spiciunt orbati patre. Quāq̄m dubitare
 uos q̄; oportuerit aut uob recte & sulatis. in
 eo uidet' qd absq; & filio fr̄m & coabbim uīoy.
 absq; pat̄s & magistri uīi licencia rē tā nouā
 p̄sumtis. Illud q̄ multo p̄maxime mouet

qd inbecilles & delicatos iuuenes uobcu du
eritis. Alioqñ si boni & robusti sñ desolate do
mũ fuerant necessarii. Si delicati ut dixi &
inbecilles dure ac laboriose pagnationi n̄
erunt ydonei. S; & regendis animab' eorũ ne
q̄qñ ut credim' uelle p̄ eẽ. q̄ppe cui' cogno
uim' eẽ p̄positũ pastorale sarcinã abiac. &
peccatorũ dũ tarat uoũ ex hoc iã intendẽ
penitencie. Valde enĩ in q̄gruũ eẽt ut alibi
p̄sũptuos n̄ uocat' resum̄eris. qd alibi in cõ
sulte phibet' relinq̄tis. S; iã ne oĩa scien
ti multa supfluo ingerã in fide & sine
uob' polliceor' si oportunitatẽ loquendi uo
bcũ in dederitis. daturũ me opam q̄tenus
id ipsũ qd inordinate & piculose aggress'
estis. licite & ob hoc secure pagatis. **Valere**

Karissimo fr̄i arnoldo fr̄i Bernã declarauit
abb' dict' sp̄m' silij. Tua in sacis & p̄ta humili
tal. istantis piculi necessitas p̄bet in fiduci

am ueniendi te acri? y arguendi liberi? O
 insensete q̄s te fascino tã cito recedere
 ab illo saluberrimo consilio in q̄ dudũ t̄ pari
 ter & in dō solo teste uentũ ẽ. Cogita insi
 pientias tuas. & sũte pedes tuos testi
 monia dñi. Non recordaris qđ p̄mo i maio
 ri monasterio tue consensionis inuicia dedica
 tise dō ap̄ foris in acũ nre te q̄licũq; pui
 dencie considaſti. t̄cio i morimundo tuã ſta
 bilitate firmasti. q̄to. rursus in ito meũ
 consilio ſuggerate t̄ ab abbe arnulfo p̄gnatio
 ni in mo uagationi ingenue abrenuntiaſti.
 ipſi q̄; t̄ consoreũ si n̄ licite poſſet ab uer. illi
 citũ iudicaſti. Qđ enĩ. ſic tene diceſ illũ re
 cede. qđ s̄ consiſſis ouib; lacmabile ſcandalũ
 reliqđ. nec consiſſionis licentiã expectauit.
 S; quozũ inq̄s tendunt hec que ſic retrac
 tare uoluisti. Ut te manifeste leuitatis
 arguã ut ẽ. & n̄ ẽ ap̄ te euidentẽ ostendã

sicq; errore tuū iā tandem agnoscent seru
bescent. t sero discas ab apto n̄ omī spūi crede.
discas a salomoue multos q̄dē amicos unū autē
habe q̄ sitariū demille: discas p̄cursori diu
exēplo. n̄ solū mollib⁹ n̄ uestri. s; nec i modū
uento agitate harundinis circūferri omī
uento doctrine: discas ex euanglō domū tuā
sup̄ petm̄ fundare. discas & cū discipulis ser
pentis n̄ obliuisci prudentiā cū simplicita
te colūbe. & tā existis qm̄ ex alijs atq; alijs
sc̄pturarū testimonijs hanc colligē sūmā.
q̄ntū t̄ uidet usq; in mille formis ille se
ductor elusit. q̄cū te in boni incio n̄ ualu
it impedire. i uida p̄seuerantie: hoc n̄ uirū
sue posse sufficē malicie iudicans. si hanc
poss; auferre t̄. qm̄ solā nouat utitū coro
nari. **O**bscuro te puiscera mīe: & ut nullaten⁹
abeas. aut t̄ n̄ p̄us q̄ ad nos q̄dē oportuno
uenias loq; si qd̄ forte tantū mal⁹ q̄ n̄ nob̄ ex

uia discessione aut uenisse sentim? aut uen-
tura metum? queat remediū iueniri. **vat:**

31

S i maneres in karitate qm̄ olim uite noui
m̄ aut putauim? karitatis pfecto dāpna
sentures q̄ utiq; s̄t scandala pusilloy. **Hec enī**
karitas karitatē offendet aut 9 tēpnet. cum
sentiret offensā. **Dā** se ipsā n̄ pot̄ negare. nec
enī in se diuisa ē. **Nouit** pot̄ in se diuisa cō
iungē 9 iuncta diuide nescit. **Inde** ut dixi
si manēt uite. n̄ silēt. n̄ q̄escēt n̄ dissimula
ret gemens 9 estuans. 9 ut̄ pū pect̄ tuū
pculdubio subm̄mians illud. **Et** scanda
libat 9 ego n̄ uiuor. **Si** q̄dē benigna ē. pacem
diligit 9 gaudet unitati. **Sola** q̄ppe ē q̄ illā
genat. colligit. solidat. 9 9 seruat ubicūq;
seruari cognoscet. in uinculo pacis. **In** fensa
q̄ uob hac tā honorabili matre unitatis
9 pacis. q̄ pacto queso uim̄ qd̄ eūq; facti
cū dō fore acceptū p̄sumtis. cū absq;

As

illa nec martyriū qdē aliqd̄ p̄ter eē ap̄s.
Aut q̄ ratione uob̄ forte n̄ eē inferā? hidra.
cui castis uiscerib̄ cui caris pignerb̄ tā in
humane agendo n̄ pep̄cistis nec parctis san
dentel unitatē rūpentes unculū pacis.
Ponendū ē q̄ mun̄ qd̄ cūq; offerre paratū. q̄
p̄us habenti adūlū uos n̄ fr̄. s; fr̄m multi
tudini rēōciliandū. Ecce nimirū unūse
fr̄nitatē unitatē adūlū urām paucitatē
q̄dā ueluti ur̄i discessit gladio sauciata
querit q̄si q̄ plangens miserabilē dicat;
Filiū mat̄ mee pugnaui? et me y merito. Q̄
enī n̄ eē cū illa? ita illa ē. Putat sine gemitu
tā iustē filie gemitū pia mat̄ caritas possit au
dire. *Ps* Idō e ipsa n̄r̄ lacrimis iungens sualau
uob̄. filios enut̄i y exaltaui. ipsi autē sp̄uer̄
me. *Ps* caritas ipse d̄s ē. Pax mā̄ x̄pc̄ q̄ fecit
utq; unū. *Ps* Innitatē unitatē maxime y n̄dat.
Cui q̄ caritas pax q̄ unitatē uata cognoscit

qd h̄t in regno & a di. S. forsan dicit Abbas
 n̄r abduā nos & secū ire p̄cepit. Nūn obedi
 entel eē debum̄. Scis q̄dē n̄ oblit̄ sis q̄d q̄dā
 die & munito meciū iā & spūati scandali cō
 silio. ac diligentī mutua collatione discussa ī
 ter nos uenerit. In q̄ si p̄matissel & de te illud
 n̄ inogruē dicit. Beat̄ uir q̄ n̄ abūt ino silio
 ī pioy. S. esto. **De** uisit̄ obedire filiū pat̄ ma
 gistrū seq̄ discipli. dicuerit certe abbi mona
 chos suos ducē q̄libuerit. & docē q̄d uoluerit
 s̄ quā diu uixit. H̄c ū mortuo illo quē t̄ audi
 re doctore t̄ sequi ducē cogimur. q̄ adhuc tā
 ḡue scandalū n̄ em̄dare cunctemini. Q̄s uos
 iā p̄hibet n̄ dico me. s̄ d̄m̄ uir̄m. pos̄ ieremie
 Benigne uos reuocantē audire. At enī H̄ q̄d
 q̄ cecidit n̄ resurget. aut q̄ aūsus ē n̄ reuert̄.
 An & ille moriens int̄dixit ne t̄ p̄ casū tēpte
 ris resurge. p̄ aūsionē mutire audeatis de
 reuisione. Itane & defuncto necesse ē uos

obedire. & obedire omnia karitate. obedire in iure
ipsorum salutis periculum. **S**; arbitror quod nequaquam
firmiter tenaciter esse dices uinculum abbatum ad
Ab subditos. quoniam in iunguntur ad se ipsos. quoniam quippe deus
copulatus est non homo inuolabili ligauit sacramentum.
loquente saluatore quod deus in unum non homo non separaretur.
apostolo autem asserente soluta esse mulierem a lege
uirum mortuo illo. tu te abbas defuncti existimas
lege tenere. et hoc est legem que scilicet est.
legem uidet caritatis. Et hec dixi non quod putet
inueniri in hoc paruisse uos debuisse. aut di-
cenda esse obedientiam sic paruisse. Alioquin ge-
nerat de huiusmodi illa sententia. Declinantes
autem obligationes. a. d. d. c. o. i. de ne forte quod
abbas est in malo obedientiam ab hoc maledic-
to libam esse et tendat. audi alibi apertum. filius
non portabit iniquitatem patris. et pater non pro filio. Et
his quod liquido apparet. mala in partibus non esse
parendum. presentium dum prius obtulerunt ipsi

in q̄ hoī uidi obediens. dō plane q̄ oē q̄ppe
 in agit un̄ die. inobediens te exhibet. **Vald**
 aū p̄sū ē p̄fiteri te obediens i quo te noueris
 sup̄iore p̄t̄ inferiorē. id diuinā p̄t̄ humanā
 solue obediens. **Q̄d enī.** Q̄d iuber ho p̄bet
 d̄s. v̄go audia hoīem suū d̄o **Hon̄s cap̄ti.** **Cl**
 mant q̄ppe dicentes. **Heli** ē obedire dō q̄m ho
 minib. **Hinc d̄s** in euanglō phariseos in ep̄s.
 q̄re & uos in q̄d n̄s q̄d unū mandata d̄i p̄t̄ t̄li
 ciones ūas. **Et p̄ysau.** Sine causa aū ait colūt
 me mandata & doct̄nas hoīnū tenentes. n̄tē
 ad p̄thoplastū. **Pro q̄d** obedisti uoci uxoris tue
 plus q̄m mee. **m. t. i. o. tuo.** **Igit̄** face malū
 q̄libet & iubente. **stat n̄tē** obe
 diencia. s̄ pot̄ inobediencia. **Sane**
 hoc ad ītendū qd̄ queta s̄ pura bona.
 q̄dā pura mala. & in his nullā debent
 obediens hōib. q̄m illa omittenda s̄ etiā
 cū p̄hibent. nec ista t̄ cū iubent omittenda,

Ho

Porro ut hec sit media quedam q̄m loco. t̄p̄e
l̄p̄sona & mala possit eē & bona & i his lex po
sta ē obediencie tāquā in ligno sc̄ie boni &
^{et} mali q̄d erat in medio paradysi. In his p̄fecto
fal̄ n̄ ē nr̄m sensū sentencie p̄sc̄be magistroy.
In his oīmo p̄latoy nec iussio. nec p̄hibicio ē
ōtēpnenda. Videam̄ ne forte tale fuit q̄d ar
guim̄ in uob. & ob hoc forsitan argui n̄ debuerit
Ad euidenciā eluceb̄. si p̄misse di. uisionis exem
pla subiecerō. fides. spes. karitas. & cetera h̄mo
di pura s̄t bona q̄ male n̄ possit l̄uberi. ut
teneri. bñ n̄ possit. l̄p̄hiberi l̄ n̄ teni. Pura ma
la s̄t furtū. sacrilegiū. adultriū & cetera talia q̄
utiq; nec bñ l̄p̄cipi l̄ p̄fici possit nec male ut
p̄hiberi l̄ n̄ fieri adūsus h̄mōdy
n̄ lex. Nulli q̄ppe p̄hibicio ualet ob
uare p̄ceptis. nulli iussio p̄iudicare. p̄hi
bitis. S̄t deū media q̄q̄dē p̄se nec bona eē nos
cunt nec mala. possit tū indiffēnter & bene

n̄supeditat. clarū faciā breuit̄ etta clarū ut oīs
dubietatis ūbia disp̄est. qđ nec purū nec me-
diū bonū s; plane purū fuerit malū sic obedi-
se. sic monastiū ur̄m reliq̄sse. Iqđē taceo de
mortuo q̄siū & solū iā iudicē h̄t dīn. & uere
nē suo dño aut stat aut cadit ne forte idignas
& merito idignans dicat d̄s. Tulerit hō es ame
iudicū. Tam̄ ad correctionē iuueniū. n̄ qđē
qđ gessit s; qđ iussit discucio. utrū uidet illa
iussio uim h̄re debuit. q̄ten̄ in scandalū ma-
toy ei fuit obsequiū. & p̄mittendū qđ si
q̄ simplici nichilq; suspicantes mali. male hoc
p̄ficiēte secuti s̄t putantes illū ep̄i lingo-
nensis & abbas cisterciensis nā utq; debitor erat
cū licencia p̄ficiēti qđ utq; n̄ nullos de illo
comitatu sic credidisse i credibile n̄ ē. nū
h̄ illos n̄ tangit reprehensio dū in ū p̄perunt
sine mora reḡdiant. Igit̄ adūsus illos tm̄
imopillul sermo ē nob̄ q̄ scientes & pri-

dentes miserunt manū in ignē. q̄ scis p̄sūptio is
 secuti s̄ p̄sūptore n̄ audientes aplm̄ phiben
 te & denuntiantē. ut se ab oī fr̄e ambulau
 te i ordinare subtr̄herent r̄p̄nentes & ipse
 dñi uocē dicant. **Qui n̄ colligit meū disp̄git**
vos fr̄s uos inq̄m̄ apte & specialit̄ notat̄ ap̄ illud
 ieremiā qd̄ cū dolore qd̄ ē remissor̄ obp̄ri
 um. **Hec ē inq̄t gens que n̄ auduit uocē dñi**
di sui. Di enī ip̄e ē uox ista. hostē suū p̄rio
designans ex officio. & tāq̄m digito demon
strans ut simplex det̄reat ab eis in p̄io & sc̄latu.
Qui n̄ ē inq̄t meū disp̄git ac si dicat. In h̄ teiā
meū n̄ eē intelligat. si seq̄rit disp̄sore. Do inq̄
uos inuitante ad colligendū hōi pot̄ ad disp̄
gendū obseq̄ debeat. Magistros q̄ r̄p̄nebat.
subditos exponebat. socios q̄ r̄babat & uos ui
dentes fure currebat̄ cū eo. Sile de mortuo
statuerā s̄. & pulsus sū fater̄ aliquitū p̄ḡdi
dū n̄ potuit i p̄bari obediēcio. si n̄ rep̄ba mon
do q̄ clamante q̄ n̄ colligit meū disp̄git seq̄ uos o potuit
disp̄sorem.

straret & iussio. Porro iussio & actio hoīs cū diuisa
n̄ fuerint. ī possibile uisū ē unā sū alta. Cappba
ri l. respus. liquet tñ huiusmodi iussioni n̄ fuis
se obrepandū. dō q̄ppe impante strā. Itē maior
ī stratis minor n̄ eē īponenda aut omnib; p̄
uata n̄ p̄iudicare impia q̄s dubitat. Hāc ex re
gula scī benedicti hoc habem; posse q̄dē abbatē
efficentē ad medū deducē. q̄ utiq; superior il
lo. q̄ntū pat̄ filio. q̄ntū magist̄ discipulo. q̄ntū
deniq; abbas s̄ omissō monacho. into se auob;
p̄t̄ illū querit̄ fuisse orepitū. posse & ep̄m cui
nichilomin; q̄ n̄ fuit expectat; o sensus in excu
sabilis ē & o tempt; cū ad ipsos & de ipsi; dñs
dicat. Qui uos sp̄nt me sp̄nt. S; quō p̄sser
ambob; opponi & añ pom̄ romani pontificis
tāq̄m ḡuor̄ auctoritas. cui; q̄ppe uos aum̄
p̄muntō fuisse licentia que & ipsa licentia
suo q̄dē loco erit discutienda talis poti; p̄ferat̄
tur. cui; omnino fas n̄ sit auctoritati r̄dicere.

Cent hunc ille pontifex q̄ sanguine p̄u solus &
 semel introiit i scā redemptione iuena. Trifida
 voce denuntiat i euaglo neq̄s unū de pusillis ei
 audeat scandalizare. **V**ob aut̄ dicit unū scanda
 lū si n̄ alit̄ peccat̄ malū faciat̄ legē iuena culpa
 eoq̄ ḡue clāpnū n̄ om̄it̄. **H**ic i p̄uicis dubiū n̄ est
 scandalizant̄. q̄l̄ ante n̄ uideat̄ q̄m̄ in humane
 humana r̄ssione d̄uine p̄millerunt̄. **H**ic q̄d̄e au
 de q̄s n̄ amens d̄re audeat̄ bonū eē. aut̄ bonū
 t̄ bene fieri posse q̄m̄libet dignitat̄ hōe p̄i
 p̄ente. **H**ic aut̄ ut̄ bonū eē n̄a bene fieri pot̄ pu
 rū p̄caldit̄o malū ē. **V**nde o sequent̄ ad h̄m̄
 q̄d̄ t̄ ut̄m̄ un̄ multoꝝ uisurpatū scandalū. ac
 p̄ hoc q̄s d̄i mandātū n̄ purū bonū aut̄ medi
 um ē purū om̄ito fuerit malū quōd̄ de p̄ purū
 bonū semp̄ bonū ē & mediū b̄n̄ fieri pot̄. **Q**u
 ḡ t̄ ab̄bis iussio t̄ pape p̄missio licitū facē ua
 luit̄ q̄d̄ purū irrefutabil̄ p̄batū est malū
 fuit̄ cū sup̄ nichil om̄n̄ alligatū sit ea

¶¶¶

que huiusmodi sūt id' pura mala ut nūq̄m iuste u-
beat sic nec licite posse fieri. Ūides quā inanis
excusatio sit de humana obediencia ū in dī-
uincit' facta t̄nsgressio. Hec timendū in arbi-
trō qđ ad illud dñi responsū de s̄nuntiato
scandalo phariseoy refugias. ut qm̄ ille nichili
pendebat dicens. sinite illos ceci sūt duces cecoy.
ita & nra uob scandala n̄ eē tūda existimet. Vi-
des nempe qm̄ nil simile habeat ī hac parte ppo-
tio. Nā si paret psonas. illic pharisei supbi hic
paupes & scandali tant'. Si iudas hic leuitas. ibi
ūtas ī causa eē dinoscit'. Rursus qđ & sup' ppo-
sitū ē uos n̄ solū diuini humana s̄ & omnib'
p̄uata p̄tulisse impia. hoc solū ad p̄bationē suf-
ficiat qđ ur̄e illi nouitati insolite y insolenti
p̄sūptione. itantū ur̄i ordinis uniuersal. s̄
& omnium monastioy & s̄uetudo & iustitio re-
clamare uidet'. Qd & uos q; n̄ in merito t̄nentes.
nec satis de p̄a causa & fidentes remorsas ac

remordentes & sciential optica conati estis delinere
 licentia. **O** firuolū fatū remediū qđ n̄ ē aliud n̄
 more p̄thoplastoy cauteriatū & scientiis terere p̄
 rromata uidet aduelantū. n̄ admedicantū. **A**pos-
 tolicā inquirunt licentiā quesiunt & ipetiaunt.
Utinā n̄ licentiā quesiissetis. **S** n̄ silū id ē n̄ ut licēt
 s̄ anlicēt. **H**ū tñ querebatis licentiā. **U**t licēt qđ
 n̄ licebat. face itaq; uolebatis qđ n̄ licebat. **S**; qđ
 n̄ licebat malū erat. **M**ala ḡ erat intencio que in
 malū tendebat. **S**i forte tale hoc fuisse dicat qđ
 absq; licentia qđ n̄ licēt. licēt aut̄ sicū licentia
 fiet; **H**erū id iam sup̄ inuincibili exclusū ē
 iatione. **D**eceni d̄s uat nolite & tēpnē unū ex
 his pusillis qui in me credunt addidit qđ cū li-
 centia aut dicens qui scandalizauit unū depu-
 sillis meis adiecit sine licentia. s̄ absolute no-
 lite in qđ & tēpnē unū ex his pusillis. qđ in me cre-
 dunt & qui scandalizauit unū depusillis mei
 & cetera. **C**onstat itaq; ū uertal & uital necessaria

P incantia nescit. nec licite scandalū q̄olibet aq̄li-
bet posse 9 mitti. nec iuste p̄cipi. nec innoxie cō-
sentiri. **H**ui tñ patēdi mali querendā eē putat
tū licentiā. S; ad q̄d. an ut q̄nto licenti. tanto
securi. 9 q̄ securi. eo piculosi. peccaretis. **Q**uia
cautela 9 stupenda p̄uidencia. **M**alū qd iam
corde 9 cepant. ore 9 spuaueiat. ope tñ cauti
fuerit n̄ imple. n̄ cū licentiā. **C**oncepti dolorē.
s; n̄ peperi. iniquitatē. donec iniquo papa 9 cep-
tū p̄buisset assensū. **Q**uo lucro. **Q**uē saltem
9 pendio mali. **H**ū qd idō aut malū eē desist
aut t̄ minoratū eē q̄a papa 9 cessit. alioq̄n ma-
lū malo accedens auget pot̄ illud n̄ minu-
it. **Q**s ū malū eē neget assensū p̄bere malo.
Ed tñ summū pontificē fecisse n̄ crediderit.
n̄ aut circūuentū m̄dacio aut in portum-
tate uictū. **Q**uando 9 enī alt̄ hūcemo di-
uob licentiā indulgeret seminandi uidelicet
scandala. scismata suscitandi. amicos 9 stan-

aliē

di firmi et bandi pacē & confundendi unanimitate
spūq; in sup̄orēp̄nendi ep̄m. Et hoc q̄ necessitate
necesse n̄ habeo dire cū rei exit̄ satis indicet, et fector
plangim̄ p̄fectū n̄ cernim̄. His q̄ tali b̄ & tam
ḡuib̄ malis dare assensū exhibē obsequiū ip̄endere
adulatoriū tu in obedientiā nominali modestiā
municipalē appellat̄ ^{man} suetudinē. Tu in q̄m conaris
pessima uicia uirtutū palliare noīb̄. Ante putas
hoc sine iniuria facē dīm uirtutū qd̄ uirtutib̄ fa-
cis iniuriā. Vanissimā p̄sūptionē. t̄p̄issimā leuita-
tē crudelissimā discessionē obediencie modestie
mansuetudinul noīb̄ uelut uelut sordib̄ sacilla
uocabula maculas. Hanc ego nūq̄m emulex obe-
dientiā. in nūq̄m libeat modestiā t̄p̄oet̄ molestiā
imitari h̄cemodi mansuetudo semp̄ longe fiat
ame. Talis siq̄dē obediencia om̄i ē t̄p̄tu de-
terio. Talis q̄ molestia utt̄ omnē modū exten-
dit. Ut̄ dicā ancti. S; uer̄ forsitan. 7 utiq;
9 perencē dixerim extia. Qualis deniq; illa est

tate

mansuetudo que ipso etiā auditu & omniū aures
exaspat. **V**olo tū eā ipsā ut & in in exhibeas cū tā
paciens sis ut a quolibet etiā quo n̄ licet p̄ h̄ n̄ cō
tendas licet & me obsecro paulo n̄ fident̄ agere
textū. Alio q̄n male multū merui de te. si qd̄ memi
ni soles. soli in indignandū putaueris. Igit̄ tuā
uenio & scienciā. **V**olens an inuit̄ p̄fect̄ es. **S**i ex
uoluntate. iā n̄ ex obediencia. **S**i aut̄ mutus sus
pectū und̄is habuisse in p̄m cui obseq̄ ḡuabaris.
Vbi ū suspicio ibi discussio necessaria. **V**erū tu ut
tue paciencie daret̄ & capes exp̄m̄tū nichil discu
tens. **T**h̄ te passus es. n̄ solū p̄ uoluntate tuā s̄
& cont̄ scienciā. **O** paciencia om̄i digna ī paciētia.
Nō possū fatere n̄ uasce huic & tencio s̄ illine ī paci
entie. **V**idebas disp̄gentē & sequebaris. **S**canda
la dictante audiebas & sequebaris. **V**era paciencia
ē pati & agere & qd̄ libeat. s̄ n̄ p̄ quod licet. **A**
rū ū hominē audiebas furtiue susurrante. d̄m
n̄ audiebas apte reclamante. tali q̄si cedit̄ emissio

qd̄

211.
tonitruo. **V**e illi p que scandalū uenit. **I**n tñ aū dñs
s. & sanguis ipse clamare nichilomin' uehementi sur
dis terribilit' licet irrugebat. **C**lamor ei et effusio. **H**
Effusio q̄ppe p disp̄sis suis di ut eos ḡgaret i
unū iuste fremebat in disp̄sores. **O**dit nimi
rū disp̄sores. q̄ n̄ nouit n̄ colligē. **M**agni ei cla
mor & uehement' q̄ corpa de sepulcris. aīas ab
inferis suscitau'. **T**errā celosq; tuba illa & uoca
uit in unū. q̄ppe que in t̄ra & que in celis s̄t pa
cificans. **I**n omne t̄ra exiit son' ille. & uiam
n̄ ualuit rūpere surditate. **V**ox nempe illa
in uirtute uox illa i magnificētia. **I**gō cla
mat. **R**eurgat d̄s & dissipent' inimici ei. **P**i
teri. **D**isp̄ge illos in t̄ritate. **r. & d. e. p. m. d.**
Sanguis xpi ē sup adā. sanguis x̄ ē q̄ p̄ ip̄s
& gregari' ad usus impios disp̄sores quasi tu
ba exahat uocē suā. **O** inat' aūt se disp̄sores
disp̄ge. q̄ disp̄so colligit. & si uocē ei tu n̄ audis
audia eā decui' latere manauit. **Q**uom̄ nāq;

A **h**um n̄ audit q̄ abel sanguine audiēbat. Si q̄d
ad me inq̄s. Ille uidet cui ḡtūcē in fas n̄
erat. Non ē discip̄s sup̄ magistrū. Docendus
n̄ doctus ei lat̄i ad herēbā. Seq̄ debui n̄ p̄re
p̄ceptorē auditor. Oistoy tempoꝝ paulē sin
plex. Si n̄ & ille alterū ē exhibuisset antonū
ut q̄c̄q̄d. t̄ leuit̄ delabūl ei p̄cederet necesse n̄
haberet discitē. s; sine cunctacioē ad oīa m̄
chil hestans obediret. O monachū obediētissi
mū cui exeūlibet semoy iūbulis nec unū q̄dē
iota p̄t̄ uolat. Nō attendit q̄le sit qd̄ p̄cip̄t. hoc
solo ḡtem̄ q̄ p̄cip̄t. Et hec ē obediētia sine mo
ra. Si ita oportet sine causa legit̄ in ecclia. O m̄a
pbate qd̄ bonū ē tenere. Si ita oportet delea
m̄ iam de libro euaḡlū. etote prudentes. s; ser̄p.
sufficiente q̄ppe qd̄ legit̄ & simplices sic colūbe.
Nec dico subditis mandata ip̄ostoy eē diu
dicanda ū nil iuberi dephendit̄ diuinis
A contrū institutis. s; necessariā assero y pru

A **h**
obediētia

dencia q̄ ad litat̄ si q̄d aũs̄at̄ & libertatē qua i genue
 orep̄nat̄. **C**etum iste. Nichil inq̄t habeo t̄ter
 rogare. uidit ille q̄ iussert. **D**ic queso. sidato
 imanib̄ gladio suũ te armari in uigulũ iussisti
 acq̄eussit. **N**on ne q̄ ab his eũ phiberi n̄ possit. in
 eriment̄ reputat̄ homicidij. **A**ut site tuo uolu
 isset impulsu i igne t̄ inq̄uã p̄cipit̄ dari acq̄e
 uisset. age q̄ uide ne forte sub p̄textu obediencie
 inq̄ppia ei q̄uui i seruierit. **N**on ignorat̄ certe q̄
 dixert̄ nã in hinc fortasse n̄ crederet̄ expedire
 scandala facientib̄ demergi poel̄ in profundum
 maris. **C**ur hoc dix̄. n̄ q̄ significare uoluit tã
 q̄uia illos in posterũ manẽ t̄m̄ta ut eis op̄para
 ta mors. t̄p̄alis. n̄ penalis eẽ uideat̄. s̄ ymoda,
 qui q̄ eũ scandala faceũ iussit. iussit enĩ se
 quendo illũ. obsequendo illi n̄ ne utilius iur
 ta p̄missã uertitat̄ sententiã mola a sina
 riã collo ei suspendens. & sic eũ demgeret̄ i
 pfundũ maris. **Q**uod q̄. **T**u ille obedientissim̄

filij tu ille deuotissim' discipuls. illū patrē & p̄cep
torē tuū quē ne puneto q̄dē tēp̄is t̄muerſo ut
dī pedis. atē q̄ndū uirū passus es elongari ita
ut infouē q̄; p̄ eū n̄ q̄dē cecis s̄ ap̄t̄is more balaa
oculis eadē n̄ cunctat' h̄is tu nē in quā illū ita tuo
beandū putasti obsequo ut morte illi ḡuore echi
bueris obediencia. Reuera nō expior quā uera
sit illa sententia. Inimici hoīū domesticū. Sic itaq;
sentient sic oser ipse tibi n̄ne si sapiſ genus & si
n̄ desipis tremis q̄ppe cui obediencia n̄ in eo q̄dē
s̄ uitalis iudicio peior inuenta ē homicidio. Si
hoc n̄ ignoral qm̄ n̄ trepidal. Et si trepidal. q̄
m̄ n̄ em̄dare festinal. Alio q̄n q̄lem h̄ic ad illud
tribunal tr̄ficū oſciam portat. Vbi iudex
teste n̄ indiget. n̄ uitalis discunt in tencio
nel. n̄ in q̄ſicio culpax p̄tingit ad abdita
cordis. n̄ demq; secretissimos recess' m̄tū
diuini ille inuestigat in tuit' et ad subdi
tū illū sol' iusticie fulgore animax expan

Flo

si sin' cuncta siue bona siue mala euomit
 q̄ celant. **I**bi sic acti facientes & sentien
 tes pari pena punient. **I**bi fures & socij furū
 silense s̄t excepti sententiā. **I**bi pars sabru
 bit iudicū. & q̄ lactant & q̄ lactant' pecca
 tores. **E**ge ḡ iā d̄re qd̄ ame. **I**lle uiderit.
Tange pieē & dic n̄ sum in q̄nat' ab ea. **A**b
 sconde ignē in sinu tuo. & te uictato n̄ ad
 uri. **P**one demq; porcionē tuā cū adu'teris
 nichilq; tua intēe putato. **N** ita & esayas.
Redarguit enī se ipsū n̄ solū qz ip̄e in mund'
 s; qd̄ soci' sit in mundoy. qz inq̄ent' uir pollu
 tus labi' ego sū. & in medio ppli imunda la
 bia habent' ego habito. **R**edarguit autē se
 dixerim n̄ qz cū malis habitaret. s; qz mala n̄
 redarguerit. **S**ic nāq; ait. **V**e m̄ qz tacui. **Q**
 do ū ipse malū face' acq̄escet qd̄ se in aliis
 n̄ redarguisse redarguit. **Q**uo deīn q̄ d̄t. n̄ ne
 aliam & ragione peccati se senserat inq̄uari

posse eū dicēt cū hoīb' opantib' inq̄tate. & nō
municabo cū electis eorū. Deniq; & orat dicens.
aboocutis m. m. d. & a. p. s. tuo. Vñ & malox
quoy noluit participare malū. studuit declina
re & scēuī. At tērenī. N. sedi cū geilio uantra
tis. & cū i. g. n̄ int. Huc ū siculo geunt & sub
sequens. Odium inq̄t ecclām malignantiū.
e. i. n̄ s. Audi deniq; & sapientis & silū. filij
sire lactauerūt peccatores n̄ acq̄scas eis.
Tu ū adūsus hec atq; alia in hunc modū in
numera ueritatis testimonia putasti cupiā
obediendū. **Ō** diosa p̄sitas. Obediencie
uirt' que semp militat ueritati adūsus
ueritate accingit. **F**elicē ego dixerī fr̄s hen
rici inobedienciā cui cito resipiscenti aber
rore & reūtenti extēne talē n̄ igit exp̄ri
obedienciā. Cui potiore nē & dulciore sue
h̄modi i. obediencie caput iā iāq; degustat
fructū. bonā habens & sciām. q̄d certis colle

gl' suis f'ina corda g'ni scandalo & contentib' ip'e
 int' sig' i'posito & ordine suo sine querela & i' se
 tur. Cui ego si optio daret' pigra' poel' elegerim
 i'obediencia' cu' ipsi' o'scia. qua' hoy' studiosa' obe
 diencia' cu' scandalo. Etimo eni' q' meli' agit iste
 sic i'obediens abbi. Et n' karitati. seruando uni
 tate' in uinculo pacis. q'm illi q' ita optepant ho'i
 uni ut unu' p'seruat' unitati. Et dicit' & hoc ad
 diderit' expedire magis cuilibet sola' uni' ho'is
 pietati' obediencia' q'm reliq's omib' pieta
 tis boni' & uoti' ip'e p'fessionis. Sig'de' ut cetera
 taceat' duo p'cipua nob' i' monast'is quersan
 tib' obseruanda t'clur' subiectio abbi. & sta
 bilitas in loco. & ita obseruanda q'd neutru'
 i'pediat alt'ru'. nec alt'ru' sibi p'iudicent ut
 ubi gra' sic re stabile' in loco exhibeat. ut abbi
 subiecti n' o'tepnas. sic obedias subiect' abbi.
 ut stabilitate' n' amittas. Porro si detestaris
 i' loco licet p'seuerante' q' abbi' forte subdi

Ho' duo ordi'

strepit in p[ro]p[ri]is inanis si reprehendim[us] i[n] obedientia
que uob[is] u[ost]r[um] deserendi locu[m] & causa extitit & occasio.
p[ro]fessi e[st] in p[ro]fessione regulari sic p[ro]mittat stabi-
litas. ut de subiectione abbi exhibenda nulla pe-
nit[entia] fiat. S[ed] queris forsitan in q[ua]nt[um] in. Ad q[ua]nt[um]
tu facis de tua stabilitate q[ua]m apud cisterci[ens] firmasti.
& n[on] alibi habitas. Ad q[ua]nt[um] ego respondebo. Ego q[ua]nt[um]
cisterci[ens] monachus ibide[m] p[ro]fessus ab abbe meo
u[bi] n[on] habito missus su[m] s[ed] missus in pace. missus
sine scandalo. s[ed] in discordia. missus seruare m[an]u[m]
osuetudin[em] & mun[er]e i[n] stru[ct]ione. Unde q[ua]nt[um] in
eade[m] q[ua]nt[um] missus su[m] in pace & concordia p[ro]seuero. q[ua]nt[um] u[bi]
in unitate sto & in unib[us] p[ro]uata n[on] p[ro]fero. q[ua]nt[um] e[st] sub
iur[is] in q[ua]nt[um] post[er]i[us] su[m] p[ro]maneo. sec[un]da dico q[ua]nt[um] scia[m] q[ua]nt[um]
p[ro]misi firmit[er] teneo. Quo in e[st] stabilitatis p[ro]
uarior[um] uotu[m] q[ua]nt[um] unitatis n[on] i[n] u[ost]ro uinculu[m] pacis
firmam[us] n[on] deser[er]o. Et si corp[us] absentauit obe-
diencia s[ed] sp[iritu]m semp[er] ibide[m] p[re]sent[em] tenet & cor[por]is d[omi]ni
uocio. n[on] in nullo dissimul[is] & uer[us] facio. Qua die aut[em]

qd qdē d's aūtat alijs incipiā uulē legib' alijs
 morib' oūfari dūfisi deferrunt obseruancijs
 q̄ uenire noua extēas usurpare q̄suetudines
 tūg'lor p̄fessionis p̄missā stabilitatē iā n̄ me
 tenere q̄fido. Dico q̄ abbi p̄oia obteḗpandū h̄ sal
 ua p̄fessione. Verū tu p̄fessus scdm regulā sc̄i
 benedicti ū p̄missisti obedienciā p̄missisti stabi
 litatē. Qd si obediens qdē stabilis aū n̄ fuerit.
 dū offendit in unū fact' et omiū reus. Si omiū.
 q̄ ipsi' obediencie. Vides itaq; pond' h̄cemodi
 obediencie. Qm̄ neq̄e stabilitatis tūg'lorionem
 suffic̄ excusare que nec s̄ qdē ualet pat̄cinari
 h̄e. Notū ē sollepnit̄ ac regularit̄ p̄fiteri queq;
 imp̄sencia abbi. Imp̄sencia ḡ tm̄ n̄ q̄ ad nutū
 ipsi' fit cuiq; p̄fessio. Testis p̄inde adhibet̄ ab̄
 n̄ dictator p̄fessionis. adiutor n̄ fraudator
 ad i'plecionis. uindex n̄ auctor p̄uariationis.
 Qd ḡ. Ponā in manu abbi qd absq; ulla excep
 tione corā dō q̄ sc̄is et ip̄a manu exire firmauit.

De lro

audient ex regula siquido alit fecero adō me ēē dāp
nandū que urideo. **S**i abbs m̄s aut q̄ angl's dece
lo o'tra uisert libe recusabo h̄cemodi obediē
tiā que me m̄s q̄sore p̄i uoti y peierare faciat
nom̄ di mei. **S**cio enī me iuxta s̄pture ueritatē
ex ore meo t̄ iustificandū t̄ d̄ p̄nandū y q̄ os q̄d
m̄t̄ occidit aīam q̄ q̄d. d̄. ueracit̄ canit. p̄des os
q̄ locunt̄ m̄dacū y q̄ un' q̄sq; on' suū portabit
q̄ un' q̄sq; p̄se rationē reddet. **A**lioqn̄ qua fronte
psallā inciens ī s̄pectu di q̄ anglōy illud deplal
mo reddā t̄ uota mea q̄ distinxerit labia mea.

Viderit demq; abbas m̄s q̄d sibi faciendū putet
deeo q̄d ex regula ad ip̄m specialit̄ dirigit ut p̄sentē
reglam̄ in om̄ib; seruet q̄ t̄ q̄d uniuersalit̄ p̄cipit
y nemo excipit̄ ut om̄s s̄t p̄oīa magist̄m̄ seq̄nt̄ regu
lā. nec ab ea temē declinet̄ aq̄ q̄m̄. ego sic ip̄m seq̄ d̄
creu s̄p̄ yūq; magist̄rū ut neq̄ q̄m̄ argle q̄ t̄ste ip̄
so iurau y statui ētōdure de uie magisterio. **O**ccur
ram̄ h̄ut̄ questionē q̄ alac̄tē nob̄ siugē posse uidet̄

*Pro hoc
Solobit*

sic iam nimis longam finiam eplam. Videor nepe q̄tra
 loq̄ rei quā facio. Querit enim pot̄t ame. si hos dapno q̄
 abbati sui n̄ solū ofensu s̄ q̄ iussu suū monastii dese
 ruert̄ q̄ pacto illos q̄ recipiā q̄ retineā q̄ de aliis monas
 teriis fracto stabilitatis uoto. q̄ p̄cepto senoy ip̄io ad
 n̄m ordinē ueniunt. Ad q̄ de b̄uis responsio. s̄ picu
 losa. Veroy nāq; displicet q̄b̄dā qd̄ dicitur s̄u l̄ete
 rū maḡ m̄ uerendū p̄uto ne tacendo uitate illū
 uisiculi n̄ uacit̄ eantē. **I**usticiā tuā n̄ abscondi iē
 m. u. r. y. s. r. d. **H**ac ḡ illos rationē suscipim̄. quō n̄
 putam̄ eē malū si uota labi v̄p̄ suoy q̄ in locis suis
 potuerit q̄dē p̄mittē. s̄ neq̄q̄m̄ p̄soluē. dō q̄ uq; ē.
 uicūq; poterit reddant q̄ sol̄ rupte stabilitatis
 dapna reliquoy regulariū p̄ceptoy inteḡ observa
 tione p̄pensent. **S**icuti displicet h̄ q̄ m̄m̄urat adū
 sus hoī nē q̄rentē salutē suā respondeō p̄ eo salutē
 auctoy. Nonne oēs tui neḡ ē q̄ ille bon̄ ē. **D**iq̄s
 et q̄ salutē i iudeis aliene parento l̄tue. **A**n nescis q̄
 i iudia diaboli mors int̄it i orbē t̄ray attende

Ho mathe

magis: Si enim in inuidia ibi mors pfecto non potest simul
& uiuere. Et molestus est frater tuo quam sata-
gitur que admodum que pcesserit delictum suum non
faciat uirtutem. Si quare homo inquit pro soluat quod pol-
licitus est deo quod tu perdis. Fortassis si aliquando pecunie
tu cum debitore inuenis. cur uere cogeres mare &
arida donec usque ad nouissimum quod diantem debitum
redderet unum suum. Et quod male meruit de te deus tui.
quomodo non uis ut ipse a suo quod sum est debitore recipiat.
Immo unum inuidens duos tibi reddis in sensos. dum & dim
serui obsequio. & dum gratia seruum fraudare conaris. Tu
quod illi procul inimitaris. & ipse uidet pro soluendo quod
debet. Putas ne & tuum inuenietur debitum. an procul pro
hinc magis uirtutis ipse dominum. quod dicit in corde tuo non re-
quirit. Et inquit. Omnes ergo dampnas que similes non faciunt.
Non. Si audi quod & de ipsius sententia. noli frustra calump-
nari. Et me uis odio suum facere multum multum scorum
que sub nostra professione non in uisus tantum more tam
aut scilicet uiuunt. aut beate defuncti sunt. Non in igno-

ro qd reliquerit s̄ d̄s septē milia uiroy q̄ n̄ curua
 uerit genua sua an̄ baal. **A**usculta ḡ emule calūpn
 atoy. Dixi cur de alus monastis ad n̄a uementes re
 cipiendos censueri. Hū qd n̄ uementes dāpnauit. Excu
 so illos n̄ istos accuso. Soli s̄ inuidi q̄s excusare nec
 uolo nec ualeo. Quib' exceptis si q̄s cetoy ad regle
 cupiat t̄n̄sire puritate s̄ p̄t scandalū n̄ audeat
 aut certe etiā ob certā corp̄s infirmitatē. puto q̄
 n̄ peccat dū t̄n̄ in suo studeat loco sobrie iuste &
 pie uisari. Nā si q̄ ex more monasterij nisi forte
 districte quā reglā attulisse uidet obseruare
 o pellit excusabit hoc forsitan aut illa caritas
 q̄ cunctat migre ad meli p̄t scandalū iuxta
 illud caritas co opt̄ multitudinē p̄. aut illa hu
 militas q̄ o sel p̄e in firmitatis reputat se ip̄fectū.
 de Si q̄ d̄e & ipsa septū ē. **I**s humili b' dat grām Qui
 ta q̄ d̄e t̄ hūm̄ locut' sū cū mult' opul n̄ habeat
 q̄ p̄e cui sit n̄ genuū uelox ad itelligendū qd d̄r.
 n̄ uoluntas agilis ad eligendū qd utilit' suadet.

Ho. lxx

Ho. ualde

S; licet specialit̄ q̄ de adte. n̄ tñ tā multa p̄t̄ te
sēbenda h̄it itaq; q̄b̄ d̄s p̄uidit fore necessaria.
Te aut̄ ut meū iā olim familiarissimū. paucis et
cū omī fiducia moneo. ne iā diucl̄ animal deside-
rancū te intue q̄dē aūe horrendū piculū tu
expectacione suspensal. In tua eoyq; n̄ fallor q̄te-
cū f̄t̄ mors et uita in manu tua est. Arbitram̄
enī q̄c̄qd̄ feceris tu aut uolueris. illos eē factu uos.
Alioq̄n apte denuntra illis. q̄ iuxta omīū ab̄m
n̄oy n̄ o tēp̄nendā sentenciā que merito p̄cessit
in uos q̄ redierint uiuent morient̄ q̄ rennuerit;

37

Vnde uos iustatū **Vene gl̄gentia i corpe d̄m**
cognouim̄. iustatū q̄dē eē laudam̄. s; n̄ nimis.
Constat̄ estis n̄ fallor q̄m̄ aut apt̄s sedm̄ d̄m.
ner dubiū ē huiusmodi tristitia uiam q̄ndōq;
iuta in gaudiū. Itaq; dilectissime uascum̄
& nolite. p̄ peccabim̄ n̄ min̄ nimis uascendo.
qm̄ oīo n̄ uascendo. Si q̄dē n̄ uasci ū uascendū
sit. nolle em̄dare peccatū ē. pl̄ ū itasci quā

uascendū sit peccatū peccato addē ē. qđ si ma-
 lū ē peccatū n̄ em̄dare. quom̄ malū n̄ erit aug-
 m̄tare. Si ex rerū euentib' reatuū pendēt iudi-
 cū n̄ foret culpanda uia q̄ ingens t̄sticia u-
 nimirū q̄ statisset qđ ingens fuisset & culpa
 Tanto q̄ppe culpa q̄uor q̄nto res sacrior appareb'.
 Nē ū q̄ rerū causa n̄ mat̄ia nec erit actiū s; in-
 tencionis p̄positū culpas discernit & merita dice-
 re dño. si oculus tuus simplex fuētt totū corp'
 lē: si neq̄m̄ totū corp' tenebrōsū ē. i uirū q̄: exa-
 minatiōē q̄ missi n̄ tā ut arbitror sacroy atten-
 denda ē maiestas qm̄ p̄a intencio discutienda.
 Porro ego & p̄or n̄r multū re ipsā & int̄ nos pen-
 santes & int̄ nos q̄ferentes. uiam̄ ibi dep̄hen-
 dim' ignoranciā. ministrantū q̄: negligenciā
 s; plane nullā maliciā & certe obtime nostris nul-
 lū ēē bonū n̄ fuit spontaneū. Malū q̄ potit
 ēē malū qđ q̄ stat n̄ fuisse uoluntariū. alioq̄n
 si qđ sit a n̄ uolente. bonū qđ ē nullā grām malū

qđ ē

aut multā sequit̄ penā. h̄ ē si circa unā
eandēq; causā. ⁊ malū imputat̄. ⁊ bonū
n̄ suscipit̄. Quisq; ita sentit̄ assent̄ suū
⁊ qd̄ n̄ sapiēcia maliciā. si malicia unēt̄ sa
piēciā. ⁊ tū satis faciam̄ inq̄tiori ⁊ scien
cie uir̄. ⁊ ne forte malū hoc mali cui p̄iā ḡu
oris latentis adhuc in monast̄io fuit̄ ⁊ monico
penitencia uob̄ in unguim̄. vii. psalm̄ penit̄
cotti die usq; ad pascha septies p̄t̄nendo uos.
cantare. vii. disciplinas accipe. In hunc modū
satisfaciat̄ uille q̄ uob̄ ad illā missā inmit̄
uit̄. De illo q̄ s̄ apparuit̄ ante ⁊ oblit̄ ē mit̄
tere unū in calicē. cui ⁊ maiorē ī hoc est̄ ma
m̄ culpā. si tū ⁊ uos ita putatis. uir̄ arbit̄o
relinqui m̄. Sane si sermo exiit̄ int̄ fr̄s ⁊ ipsi
singli singlas accipiant̄ disciplinas. ut fiat q̄
legit̄. Alter alt̄. o. p. De in qd̄ opta sero licet
negligentia. unū fudit̄ in calicē sup̄ hostie
faciat̄ particulā laudam̄. nec sub tanto

articulo meli⁹ fieri potuisse putam⁹ arbitantes
 liquet & si n̄ ex consecratione ip̄a atq; sollempni sacri
 tū fuisse ex tactu corporis sac. Aunt tū nescio
 quē sensisse aliud scriptorē n̄ posse uidelicet absq;
 trib⁹ id pane uno & aq⁹ hoc sacrificiū eē. na ut si qd⁹
 libet decē tingerit. reliqua n̄ sc̄ificent. S; debino
 di un⁹ q̄sq; in suo sensu habundat. Ego aut⁹ p̄ meo
 fatuo sensu si in idē t̄ngiss; qd uob uelle adre
 mediū mali unū eduob⁹ egisse aut ipsū qd fecis
 tis aut certe ab illo loco ū di simili in p̄ea quā
 cenatiū ē ūba sc̄a itāsse & sic p̄lesse qd restabat
 de sacrificio. Neq; enī dubitauerim. de corpe
 iā consecratō. q̄ utiq; iuxta ritū ecclē didici ab
 ipsa qd ipsa accepit ad hoc. panē sc̄a ac unū.
 & si simul apponē n̄ simul tū ex his sac⁹ ficere
 cū q̄ tā de pane corp⁹ quā de uino sanguis
 ficiat ecclāstico more si populi uionē tardi⁹
 qd̄ p̄terit facendū ē apponatur n̄ uideo qd sacris
 p̄cedentib⁹ tarditas possit p̄ripersequentiū;

no in dō ?
ligt

q̄ tūc hodie

Puto enim quod si domino pro factum de pane suo corpus unum
separatione placuisset aliquid in unum mittere aut
certe penitus omittere nihilominus corpus mansisset
quod fecerat nec factis facienda iudicarent nec
nego panem & unum aqua quod est unum simul debet
apponi quoniam potest assero haud aliter debet fieri. Sed
aliud est culpam negligentiam aliud negare efficientiam.
Aliud inquam est quod causam non bene quippe fieri & aliud
quod unum nec fieri. Hec utrum de hac re dix-
erim & senserim absque iudicio & iure sententiae et
si quid melius sapientis & cuiuslibet sani sapientis. Sat.

33 **D**omino. H. viro illustri & dilecto suo. fr. B. abba-
diis declarata ualle sat. & si quod potest peccatoris ora-
tio. Ex quo dudum remissis nostris in uice utique gratiam
cepimus noticiam non puto uos nostrae penitus fuisse par-
uitatis oblitum. Et ob hoc non timide tamquam extra
neum sed fidentissime sebo ad uos quecumque uolo.
ut ad notum & familiare nostrum Arnoldi abbas mo-
ri mundensis in gratia uos nostrum ordinis scandalum

242
suum nup monastium satis inordinate deseruit
quippe quod nec abbatem suorum ultra scrupuloso facto ex-
pectavit et silium. nec ipsi cui precipua debebat sub-
iunctione abbas sancti cisterciensis licentiam et assensum.
Sed cum esset homo sub potestate habens sub se et ipse
militum potestatis in paciens superioris alienum quod de
iugum quippe a ceruice super abiecit suum autem in subdi-
tos superior rennuat. Si quod de demagna multitudine
monachorum quod curruens mare parida inantem
et gauderit non christo sed paucis admodum hisque
simplicioribus ac remissioribus relictis desolatis me-
liores quosque ac perfectiores sui socios erroris assump-
sit. Inter quos tres quorum maxime nos ablatio et
trahunt ausus est et seduce et secum ducere statuit.
Et uidet fratrem uirum et adam quem bene nostris nobileque
illum puerum comradum quem et pro de non sine scandalo
tulerat de colonia. Quos tamen si opam dare uo-
lueritis. uiam et fidem posse reuocari industria
Nunc de ipsi arnoldi reuocatione quam in pluribus

ei inflexibilis animi obstinationē pbam
m'icassum uos laborare nolim'. Audiuim'
nū p'ea. n̄ nullof eide s'orey. aliof fr̄es in
ur̄is partib' adhuc demorari. nec auobis
multū elongatos eē. Id si uerū ē oportet
uos eos p' uos in teri si dignamini uenire.
flectē p'cib' racione uincē. y colubini eoz
simplicitatē serpentina in struē prude
cia. ne putent obedientiā in obedienti
adherē. ne licet seq' se posse. fidant ua
gantē illicite. ne seducant' deserē p'fessū
ordinē p'p' in ordinatū hominē. cū ipm
q' ang'lm de celo si aliud eis euangelizauē
rit dubitare n̄ oporteat auctoritate apō
tolica anathema dirē. ab ipō doceant' ^{debe}
apō se ab oī fr̄e inq'ere ambulante sur'be.
Uos of q' doceat n̄ supbe sape in certo
diurtiatū. donec omib' abnuntiantē p'
batū s' xpe uendicet disciplin. **Valete.**

Dilectissimo suo R. forisnacensi abbi B. ei n̄ pat̄
 aut d̄ns s̄ s̄ seruus q̄d fr̄ karissimo & fidei
 seruo. Primo ne mueris s̄ r̄ar dignitatis n̄oib?
 cū me ipsis senciā reb' indignū. Eqdē decet ut
 facis s̄ m̄ assentire n̄ expedit. Nā si t̄ obseruan
 dū putas illud honore iuicē p̄uenientes. & sub
 iecti inuicē in timore & si n̄ frustra ut biq; posi
 tū ē in uicē intelligis & m̄ eque utrūq; & grūe.
 Qd si cogitas t̄ illā sententiā regule iuniores
 p̄ores suos honorent in eregione in m̄tē uent
 er reglā ueritatis. Erunt p̄mi nouissimi. & n. p.
 & q̄ maior ē uir̄ fiat sic iunior & q̄nto maior
 et tanto humilia te in oib'. & p̄ncipē te & stru
 tuerit esto ut illos q̄si un' ex ill'. & n̄ q̄ d̄nam
 fidei uir̄ s̄ adiutores sum' gaudij uir̄. & no
 lite uocari ab hōib' rabbi & patre nolite
 uob uocare sup̄ t̄ram. Q̄ntū itaq; tuis attol
 lor fauorib'. t̄n̄ his molib' p̄mor. Vñ merito
 i psalmo n̄ canto s̄ plango. Exaltat' autē

Ab J. abbi

humiliat. s. 707. & q̄a deuanſ alluſit me. S; ue
rius fortasse p̄ferre q̄d ſencio quid eſt q̄ me ex
altat humiliat & q̄ me humiliat exaltat Tu
me q̄ poſt exaltando decis. 7 extollendo p̄mis.
S; ne ita p̄mal ut opp̄mal 7 ſolant me hec & his
ſimilia ueritatis teſtimonia que miro m̄ dū re
p̄munt erigunt^{du} decidunt erudiunt ita ut un̄
puer̄ in puer̄. tota cū hilaritate decantant.
Bonū m̄ dñe q̄d humit m. u. d. 17 **Bonū** m̄ lex
oris. t. s. m. a. 7 ar. & hoc miracū agit ſermo
di uuius & efficac. hoc illud ūbū p̄q̄d facta ſt oīa
benigniffime 7 potentiffime opat hoc deniq;
fac̄ iugū x̄ ſuaue & on̄ leue. **Libet** admirari
q̄ leue ſit on̄ ueritatis. Nonne leue ē q̄d portan
tē n̄ ḡuat ſ; leuat. Q̄d eo leū on̄e q̄d n̄ ſolū
n̄ onerat ſ; & portat dñe cui portandū i ponit;
hoc on̄ uterū potuit ḡuidare ūḡneū ḡuare
n̄ potuit. hoc on̄ ipſa quib̄ ſe p̄buit ſuſtēman
dū ſenſ ſimeonis brachia ſuſtētabat hoc

etiā paulū in gūi licet & corruptibili corpe positū
 rapiebat usq; ad tēū celū. Quero in reb' si qd for-
 te huic exonerati ueri simile inueniā & occur *est oporale*
 rit in depennis auuū qd ut eūq; co apte que
 qdā uidet singlarī in & corpulentiorē reddunt
 substanciā y agiliore. Virū op' nature. Vnde
 grossescit materia in sarcina leuigat' & qntū
 crescit in massa tntū decrescit in pondē. Hoc
 plane in pennis & honoris exp'mt similitudi-
 nē qd & ipse fert aq'b' ferunt. Qd & de q'dir-
 ga dicā. Hec nimirū admota iunio maiore
 que ab ipsi quoueri n̄ potat. maiore q'de s' portabi-
 liore fācōn' oneri addit' & min' onerat. Sic & oneri
 gūssimo legis accedens quadriga euanglī. & aux
 pfectionē & difficultatē minuit. **V**elocit' aut cur-
 rit sermo ei' Sermo utiq; an' not' in uidea tīm.
 nec se p'sui qdē gūedine ualens utt' extendere.
 q'ppe qui & ipse moysi man' suo pondē p'gūatā
 dimittet. leuigatus p'gūam. & rotis euanglicis

supposit' uelocit' in omne t'ra exiit. Et fines
orbis t'ra celerrime puolauit. S; longe nimis
dignior Tu itaq; dilectissimi me cessa iam in debi-
tis me honorib' magis obrue qm attolle. alio-
qn cetui te inimicitu in amica licet uolun-
tate qmiscet. Ipsi fit deq' soleo soli do ita q' in
inorationib'. Et q' laudabant me ad usum. i.
Ad qm mea queri monia dm audio responden-
te max q attestante qd uerax sit. Vere inqd
q' te beatificant in errore te inattunt. ego.
Aitant inqt statim erubescetes qd dic me-
euge. Qd tm ne putet inq' scūq; ad uersario
ame q'idoq; i tota maledictio ti p'catio. ex-
pone debeo qlt' intelligā. Precor nimirū ut
q'cūq; estimant de me sup' id qd uident in
me aut audiunt aliqd ex me. aitant. i. alau-
dib' meis inq' signari nimie ferunt resiliant
q' pede rethant qm. Quandoq; uidet cog-
noscendo pleni que in moderat' laudabant

no & laude

& sequentē erubescens t' suū errorē t' amici
 dephensā inutilitatē. Et hoc m̄ utriūq; nocenti
 um gen̄. & illi scit q̄ uolunt in mala & me adula
 tone laudant t' omdant & hi q̄ licet innocēt tū
 nocent dū beniuole q̄dē s; p̄mie laudant aūtant
 retrorsū & erubescant hoc t̄a uilis eis & abiectus
 appareā. q̄tū p̄deat eos talē ita laudasse & sic
 desinant iā indiscrete laudare. Igit̄ adūsus
 utiq; laudatores illis me duob' munire ꝑsueui
 illi euilif. ꝑ maluolos q̄dē ꝑore. aūtant re
 torsū. ꝑ. q̄. u. m̄. mala. ꝑ beniuolos ꝑferens
 sequentē. aūtant statim. e. q̄. d. m̄. e. e. Cū q̄
 ut ad te reit̄ar exemplo apli tue reholnati
 n̄ d̄nari s; ꝑgtulari tū debeā & iuxta ūbum
 d̄ni un' sit pat̄ n̄r in celo. nos aut̄ om̄s fr̄s
 sim' n̄ in m̄to d̄ni pat̄sq; celsa nomina q̄b'
 me honorandū. s; n̄ onerandū putasti. scuto
 amie ueritat̄is repuli. ꝑgruenci ꝑ his fratre
 me nominans & ꝑ seruum. tū ꝑꝑ eandem

Ps

hereditate: tū p̄t equā & ditionē. & ne forte si
qd̄ di ē usurpauero in auidiā ab ipso. Si ego d̄m̄
ū ē timor m̄s. si pat̄. ū honor m̄s. Et pat̄ qd̄ ē
habē me gr̄e affectū n̄ nego s̄ auctoritatē ren
nuo. Nec enī te minore ut estimo qm̄ pat̄no
& p̄lector affectu. Hec ḡ p̄tuli causa. s̄ ū ut
ad reliqua eptē tue respondeā eandē quā tu
de mei posse & ego uicissim de tui absentia.
n̄ in merito face querimonia n̄ q̄ n̄r̄s qd̄ ipse
n̄ negas & affectib⁹ & p̄fectib⁹ dī ponenda ē uo
luntat. Alioqn̄ qm̄ ego te comitē in karissim⁹
ualdeq; necessariū q̄ppe obedientissimū in
agendis studiosissimū in q̄rendis in seren
dis utilissimū p̄ntissimū in rememorandis pa
terer longe fieri ame si n̄ eēt. & in causa. Bea
ti si sic p̄manserim⁹ usq; in fine semp̄ & ubiq;
querentes n̄ que n̄r̄a s̄. s̄ que ihu x̄. Valet.

39 **B**onū nob̄ de te km̄e. & bonū ualde rarū
ostendisti dū minoris te n̄ solū n̄ gr̄p̄seris

monita s. grās insup retuleris monitori prudentē
 utiq; n̄ aq; s. qd̄ moneris attendens. **G**rās ago ⁊
 ipse dō qd̄ mea p̄sūptio grām egit qm̄ indigna
 tionē meruerit. Tenentes itaq; tue tante humili
 tatis insigne ampliori iā fiducia monem̄ qd̄ a
 p̄sūptio monuim̄. **O**bscram̄ p̄ sanguinē illū q̄ p̄am
 mab̄ fūsus est ne tanti emptay parui pendat̄ pi
 culū qd̄ maxime exuuoꝝ ac feminay cohabita
 cione n̄ in merito timet̄ ab his q̄ in scola dī diu
 iā of̄ diaboli tēptantia luctati p̄p̄a experiēcia
 edocti dicē possit̄ cū aptō. **N**on enī ignoramus
 affucias ei. **D**eniq; qm̄ n̄ negligent̄ te oportet
 audire n̄ meū sed ipsi apti de hac re osiliū
 imo p̄ceptū apte clamantis fugite fornicatio
 nē isti n̄ tā turpit̄ lapsi sūt sup̄ quo quātam et
 dignat̄ s̄ sulare paruitatē te doceat expi
 m̄tū. **D**e q̄ qd̄ de muor̄ qd̄ t̄ usū fuerit me tā
 remotū expete ⁊ sultore cū p̄pe habeas iurū
 sapientē ur̄ ordinis ⁊ tue p̄cipue domys

amator. v. scilicet abbe[m] sc[i] theodori. S; & ap[ud]
p[ro]monstratū n[on] ambigo uir[us] e[ss]e q[ui] s[er]u[us] q[ui] res
dubis enodandis & prudentes sunt y fideles.
Veruntam[en] q[uo]d sic t[ibi] placuit uideri tu cur
ita placuerit ego labia mea n[on] phibebo. Si fi
casu suu[m] q[ui]cūlibet g[ra]ue q[ui]cūlibet t[em]p[or]e p[ro]
ipse confessus fuiss[et]. & curand[us] foret & n[on] effugan
dus. **N**ē aut[em] q[ui]m tantu[m] mali ali unde fetor e
mergit nichil omni[um] q[ui]dē ei si fieri pot[est] cura
tionu[m] opam dari necesse ē. s; alit[er] forsitan e
nī n[on] expedit ut ult[er]i[us] ap[ud] r[em]ouari sinat. ne
forte q[ui]d n[on] in merito q[ui]dē timē sepsisti pu
sillus & nouellus grex hui[us]modi t[em]p[or]e tami
net. **N**ec t[ame]n filio quantūlibet peccatori pat[er]na
o[ra]tio claudenda s[un]t uiscera. Arbitror enī y pat[er]
p[ro]u[is] & filio tutū e[ss]e q[ui] s[er]u[us] si querat ei q[ui]n[que] u[er]ba
in remotiorib[us] d[omi]ni nob[is] domib[us] recipiatur
ū sub districtiori disciplina mutato loco n[on] p[ro]
s[er]u[us] penitentiā agat donec q[ui]ndoq[ue] cū tibi

uisu fuerit ad locu ppriū reuocet. Nā admi n
ordine ut tñseat. uñ fortassis en exped it
lqde qd sepsisti illū sepe dixisse nā se pmissioe
teneri qā eū sicū licentia ueniret suscipem v
h i nā pñentia q ipē negauit Sane sit ū placet
usq eū illoꝝ que duri locoꝝ mitte ad habitandū.
aut te uolente iste forsitan nō sentit aut cū
utqꝝ q placet forte n̄ inueniat q eū recipe
uelit tē oportet ut aut urgente necessitatis
causa qeūqꝝ ad saluandā aiām suā ire uolu
erit eū licētis dimittat aut dispensante p̄ta
tis grā i suo loco retineat si tñ p̄sentur potu
erit qñ ibidē ei oīs occasio tñandi t̄ seminan
di hāc t̄pitudinē penit subth at. Et isto ista
sufficiat. Est aliud apud uos de q̄ ea p̄sumptione
q̄ soleo n̄ cunctabor dicē qd sentio. Delendino
illo dico. qd q̄ uñ custodiente t̄ feminay pa
ti cogunt frequē aiā suā credit unū et tribus
fiet. Aut uidet feminay accessus omī modis

Ab

Ab

amolendino phibeat. aut molendinū cuiusq;
extreos & n̄ 9 ūsſiſt cuſtodiendū 9 mittet. aut idē
molendinū omnino relinquet. **V**alete.

26 **O** dilectissimo ſuo. l. comiti S. abbas declara ual
le pacē & ſolp̄tate. Timeo uos ḡuari int̄ cre
bris ſēpt̄tacionib⁹ n̄r̄is. S; in h̄ac oportunita
tē urget me & caritas. & amicoꝝ neceſſitas.
H̄c itaq; & ſenē ut uidetis & de domo ut nō
ſem̄ religioſa ad uos miſſū. n̄ remitti uacū
ſupplicam⁹. & in ſup̄ ut ūr̄is lat̄is ad aũn
culū ūr̄m rogē turū munire dignemini roga
m⁹. Velle om̄s ſeruos d̄i ſi fieri poſſet ūr̄os fieri
debitores. q̄ p̄m̄a mona iniquitat̄ quōdoq; uos
recipent in eterna tabernacula. **V**alē.

30 **V**enerabili pat̄ ſuo & d̄no. Herimanno. di gr̄a
ep̄o oſtancienſi. S. clare uallentiſ uocat̄ abbas.
q̄d d̄no & pat̄. Si ſciet̄ pat̄ familiaſ q̄ hora ſur
ueniret uigilaret utiq; & n̄ ſineret p̄fo di do
mū ſua. Scitis q̄ ſur de nocte irrup̄t domū

n̄ uiam uob t̄n̄ ḡmissā. **S**; dubiū ēē pot̄ scire uos q̄
 ap̄d uos sit q̄ndo id usq; ad nos utiq; tā remotos
 potuit puenire. **H**ec mirū si n̄ horā p̄uidē aut
 nocturnū furt̄ in ḡssum q̄uisit̄ obseruare. mi
 rū aut̄ si de p̄hensum iā n̄ cognoscetis. n̄ phi
 betis exportare spolia uir̄a immo p̄ciosissimas
 & ceciusas. animas uidet̄ q̄s sua imagine īsig
 nant. suo cruore redemit. Ad huc forsitan he
 retis & miramini quē nā dicē uelut. Arnoldū
 loquor. debrissia. q̄ ut nā tā sane eēt doctrine
 quā districte ē uite. **E**t si uital̄ scire homo
 ē neq; manducans neq; bibens. solū cū di
 abolo esuriens & siciens sanguinē animarū.
 un̄ denumero illoꝝ q̄s aptica uigilantia ue
 tat habentes formā pietatis uirtutē aū ab
 negantes. **E**t ipse dñs. Venient in q̄nt̄ ad
 uos in uestim̄tis ouirū ut̄n̄ sec̄ aū s̄t̄ in p̄ra
 pacis. **I**s ḡ usq; in h̄c etatē. uicūq; ḡusat̄ ē
 tā feda p̄se reliq̄t uestigia. ut ū semel

fixerit pedes illuc ult' omnino redire n̄ audeat.
Deniq; ipsa inq̄ nat' e' t̄ia ualde atrocit' & mou'
& conturbat. Vñ & accusat ap̄ dñm ap̄licū sc̄is
mate pessimo' natali solo pulsus e'. & abiurare
& pulsus reuisione. n̄ ad ipsi' ap̄licū p̄missione.
R̄ simili demū causa a regno francie exibat'
e' sc̄ismaticus insignis. Excusat q̄ppe ap̄ petro ap̄lo
ad heseiat p̄t̄ barolardo. Cui om̄s errores
ab ecclia iā deprehensos atq; dāpnatos cū illo
& p̄ illo defendē acerr̄. & p̄tinacit' conabat'
in Et his om̄ib' n̄ aūsus fuor et s; ad huc man'
et extenta. Nā & tra uag' & p̄fug' sup̄ t̄iam
qd̄ iā n̄ licet int̄ suos. n̄ cessat ap̄ alienos. Tā
qm̄ leo curruens querens quē deuoret. Et
nē ap̄ uos sic accepim' opat' iniquitatē. & de
uorat plebē ur̄am sic escā panis. Cui os ma
ledictioe & amaritudine plenu' e' ueloces
pedes et ad effundendū sanguinē. Cōt̄cio
& in felicitat' inuis' et. & uia pacis n̄ cogno

ut Inimicus crucis & Seminatus discordie.
 fabricator scismatum. Turbator pacis unita-
 tis diuisor. Cui dentes arma & sagitte in lin-
 gua ei gladii accipiunt. Dalli sunt sermones ei
 super oleum & ipsi sunt iacula. Vnde solet sibi allicere
 blandis sermonibus diuites & potentes. & si-
 mulatione uirtutum iuxta illud. Sedet in in-
 sidissimum diuitibus in occultis ut interficiat
 innocentes. Demum cum fuerit de illorum capta
 benignolentia & familiaritate securus.
 iudebitis hominem apte insurgere in eorum.
 fretum tyranide militari insurgere in ipsos
 episcopos. & omnem passim ecclesiasticum ordinem de-
 seuerare. Hec scientes. nescio an melius salubrius-
 ue in tanto disemine rerum agere debeatis. quod
 iuxta apostoli uocem. Sufferte malum ex uobis. quia
 amicum sponsi sit ligare eum pro eo quia fugare
 curabat ne iam discurret & eo plus nocere possit.
 Hoc etenim & dominus papa dum adhuc apud nos esset

ob mala que de illo fieri audiebat scēben
do mandauit. s; n̄ fuit q̄ faceret bonū. Demq;
si uulpe capi pusillas demolientes uineam
scriptura monet. nū multo magis lup' magn'
& ferus religand' ē. ne x̄ urūpat ouilia 7 p
dat oues & mactet. *Valete.*

38 **D**ilectissimis frīb' canonicis castellionen
sib' fr' B. declaraualle solo noīe abbas. semp
om̄dauimeli. Non ignoratis fr̄s q̄ dixerit.
bati misericordes qm̄ ipsi miām 9 sequant'
& illud. beatus q̄ intelligit sup̄ en. p. Et rur
sū Si uidis nudū op̄i eū. 7 c. t. ne despecte
ris. & ap̄ se m̄ iob. uisitabis specie tuā q̄ n̄
peccabis. *Ut* hec uob' pauca demutis i h̄e
modū exscripturis retererē illa ē occasio
dignū ē ut in se ipsis expiant. *Qu*ntilibet
ent miser & despicabilis os uīm & caro
uīa s̄. Qd uos n̄ alit' de illis sentire iustū
ē ut sentiant. *S*enciant dico. & si n̄

verū uīay sate ū boy beneficio. ut uidet capella
 no p̄cipiatil q̄m oī studio ciuet exercare q̄ hor
 tari pplm tā publice q̄m p̄uatim ad benefacien
Bernard' abbas declara ualle. 13. Idū eis. Vat. 39
 cognato suo. q̄ h. de cluniacō amico suo salu-
 tē indho. feci qd uoluitis. q̄ qd ad me oīno
 n̄ p̄nebat n̄ quos uoluitis. Ad enī p̄ner
 ad nos de uīis t̄is. de uīis plaetis. de uīis cō
 uigū. Deinde etiā hominē illū p̄ q̄ me p̄
 cantis ducissim p̄cari o pulistis. ita semp cog
 nouim' auuentute sua malis fuisse inten
 tū. q̄ ab oī bono fuisse elongatū. q̄ten' hec
 ei mala n̄ tā ua t' cupiditate ducisse. q̄m
 dī iudicio credam' otingere. Hū quā ei
 ad aliquē scōy p̄grinationē cū peccator
 sit uidim'. nūquā ei' elemosinal cū diues
 sit audiuim'. nūquā ei' patemū qd pu
 pillo t' uidue ferret cū diu ip̄ost' eritū
 agnouim'. Et nē in sup n̄ cessat se sup

eū iuste inuectionis occasione i crepato ut oportebat & fortato i q̄b' nutabat redatū ei p̄suali m̄. Et p̄cedente rogant̄ dūlm̄ fr̄s eē uos uidet p̄stabilem sup̄ fr̄m penitentis p̄sūptione. s; p̄sūptione ut uidetis satis simpliei. 2 n̄ malicioſa. q̄ndo q̄dē nec ad dext̄ā nec ad sinist̄ā declinauit. s; directo ad nos t̄m̄te uenit q̄s utiq; p̄certo sciunt uir̄ eē sc̄ntat̄ seruos uir̄ religionis amatores sincerissimos & emulatores fidelissimos. Suscipite q̄ eū q̄cūq; int̄ uos sp̄ales in sp̄u lenitatis & firmet̄q; in eo caritas. & excuset malū factū utencio bona. Immo recup̄ate eū gaudio quē dolebatis amissū. q̄t̄āq; de fr̄is egressione ac t̄n̄sione t̄ficiā effugiet entissima dereḡsioe leticia. Confido aū de om̄pis di m̄ia. q̄a q̄cūq; exasp̄ant i ordinata discessio p̄modū deliniet emendata reuuerſo. Valere.

F r̄. d. d. lmo suo. fr̄. B. de claraualle salutem. Huntiū q̄ te diei fuisse t̄batū. fr̄. W. n̄ sua sed

li

tua necessitate putant ad te dirigendū. Si q̄dē
ipse suo more di grā fecit agit alienā a se nre
rim adhuc faciens illā sententiā. uir du plex
animo iō stans ē i oib⁹ uis. s. Vias q̄ppe dñi sim-
pliciter ac phoc ḡfidentē ambulans. n̄ sentit
illud uo de q̄ dicit. **V**e tñā in ḡdienti duabus
uis. Te autē audieram i discordia q̄ n̄ sari.
domū uiam n̄ s̄n scandalo abbas q̄ s̄m dese-
ruisse. solūq; habitare i nescio q̄ satis in cōue-
nienti loco. Quo rumore nob̄ p̄moti anxi-
eq; querentib⁹ si q̄m t̄ a nob̄ posset ḡsultū
uir. nichil parati occurte potuit quā ut te
uocato ad nos p̄te de te cerciores p̄us effici
cuarent. sicq; qd̄ in p̄ntu eet. p̄sentel p̄sen-
ti ḡsulerem⁹. **S**i iā tuo s̄c̄pto n̄roq; res̄c̄pto.
utroq; ab abb̄t̄uo false suspicionis timo-
re depulso partē q̄scam⁹. **V**erū hac remota
falsitate qm̄ uera sit ad nos inuicē dilec-
tio ḡpbatū ē qm̄ q̄dē dilectionē phanc

mutua nra sollicitudine. si in fructuose ne
renouata ee putauerim. Cui fructu te nos qd e
copiosu sparem accipe. si tu nob copia cre
bro daret cu oportunitate. Alioqn oportu
ni ducim nra nos gremos ee iopia qua i portu
na copia habundare. Valet.

Mozda cel lute qd more uio dudū nob misit
tis mesu uos pati cordis significat. Ha pmo
qd e cu nos putarem in eis n seruo loq. s nob ut
solent uoluisse iocari forte a partib uis ad
ueniens monac aliq inanus nre illi opinio is
nebula dissolut. Si qd e cu delictis illis in
chil an cognosceret. pa que de ore uio audi
ent ipsas alit s ueritat licet nesciens expo
sunt. ita ut ia minime dubitare sinam. ma
le uos reuera suspicari denob. qsi q indisti
butione elemosinarū comitis capanie amicis
nris absentib amici n extiterim. Et hoc uos
patimini q re in manu nra posita fuisse edidisti.

27

Verū q̄ p̄dictū comitē ut se l̄ sua mā putat
moderari q̄ silio. cert̄ sū q̄ aut me aut illū
n̄ satis nouit. Deniq; q̄ p̄batū est. Non nullus
nāq; monast̄iū s; q̄ ipsi specialit̄ ep̄o de quo
me ne deuob̄ apte loq̄remini tā aspē rectiḡ
tis. importune satis q̄ in prudent̄ supplicans
ut aliq̄d daret īpetare n̄ merui. Distribuit
itaq; h̄o de reb̄ ip̄e suis q̄ntū uoluit q̄ q̄b;̄
uoluit. partim q̄dē me uidente s; n̄ diuidente.
plurimū ū nec uidente n̄r̄i in uidente. Nam
q̄ nob̄ aliq̄d forsitan si uoluissē extorque
potuissē. Do aut̄ gr̄as quo inspirante nec ob
lata q̄tingē acq̄eum̄. H̄a si dignū ductis ī
poel̄ de me q̄m̄ fame eē credendū. nulla uob̄
ut arbitror occasio remanet cur uir̄s illis so
litis beneficiis que uob̄ imp̄anda putastis.
solito nos indigniores l̄ uos l̄ ep̄s iudicatis.
Secrete tam̄ paratos nos equanimit̄ casē quid
quid habere non meruimus. Valete.

Dilino fr̄ & coabb̄i suo. G. de trunco berengerij. **B**
 .S. declaraualle salute in dno. Vñ fr̄. D. nram simp
 plicitate ⁊ futū uenit tale anob ⁊ filū immo
 iudiciū reportauit. Cū nullā idoneā causā at
 tulerit cur locū ⁊ ordinē suū deserere uelut.
 nulla nob uisa ē ratio p̄mittē qd ad aliū tū
 sine ⁊ debeat. Nā uotū illud qd se p̄us fecisse
 dic̄. de q̄ maxime sui scrupuli occasione sūp
 sit cū sola cogitacione. aut plus q̄ ūbo so
 lo. factū fuisse ⁊ stet nequa q̄ huic p̄ponendū.
 cui utiq; p̄terit licet tū q̄ ūbo ⁊ delibatioē ⁊ ha
 bitū ⁊ p̄fessione sese astrixisse uideat. p̄serti cū
 illud qd uouerat. nec districti eē uideat isto
 nec recti. Qua p̄t̄ nec uob q̄ pel aīā ⁊ reddē ra
 tionē habetis. tutū eē credim̄. i hoc ei uiam i
 dulgere licentiā cū sēptū sit declinantes aū
 i obligationes ad ducet. d. c. o. i. q̄. Suscipite
 ḡ eū dulem̄ ut filiū. eustodite sollicite ut
 uob ⁊ missū. uis n̄ fallor ex h̄ iā obsecrū p̄cep
 - Tit ⁊ filij obtepatū. **vat**

99 **E**ximie ducisse burgundine fidelis et. B. abbas
de claravalle salute nris corporis. Vre digna
tiois specialis familiaritas qua erga nos paupes
homines habe uidemini. usq; eo p gna e ut quis
dignitate uram se habe sentit i fensa p nullu
facili qm p nos o fidat redire i gram. Hinc e qd
dudu diuioni cu eem. H. de busia multas me p
cib' ad placanda s' uram qm meruerat i dignatio
ne applicauit q ut o iugio defilio suo qd uob qde
n' placitu. s; s' ut putat o modu uretina et abilit
face studuerat amore di nro assensu pberens
rogauit. Cui rei causa ecce ne rursus ta sus qm
suo p cib' aures nras pulsare curauit. Et nos
qde ill' utilitates t'renal n' ualde curam. Verum
tam qa res ut ipse dic' tra in arto posita e uidet.
qten' n' cu ipsi' p uirio nequa q' possit obuiari
o iugio. Hoc uob intinmare ueniens durim'. q
gn' d' debet e' utilitas qm e' uir' hominis. x'ans
legalitati ipone debent. Heq; eni q' p uir' e' et

legalis simul et potest manere Quamquam etiam uobis in so-
 lum nullum lucrum, et multum uideam in grue p-
 uo. si quis deus fortassis iungere disposuit puos
 disturbare et tigrare. **Vat.** Sua gram adiciat
 dñs sup uos, et sup filios uros nobilissima inq;
 in xpo dilectissima dña Ecce nō temp' accep-
 tabile ecce nō dies salutis. erogare uerū frum
 tū paupib' xpi ut in etnū cū usura recipiatis,
Inocent' ep'e seruus seruoy d'i. Dilectis filius 29
 abbatib' cisterciensis ordinis ad q's ltrē iste p-
 uenerit salutē et aplice benedictionē. kar-
 tatis bonū ē ppū proximū tāqm se ipsu dilige.
 et qd sibi nō uult fieri alijs nō inferre. Ceterum sic
 beati benedicti reglā prestat' denoto alio mo-
 nasterio absq; abbis licencia seu omdaticijs
 ltrīs. frēm ad habitandū suscipere minime li-
 cet. Quo qd filioy nroy. E. abbas et frim hys lau-
 gensiū cenobij querelā accepim' qd frēs eoy a-
 bono pposito lapsos et p fugos ipsos in uitis yigno
 frantib'

H. h. m. x.

susceptis & cont^{ra} firmitatis uinculū retinetis. Man-
dam^{us} itaq; uob^{is} & mandando p̄cipim^{us}. q̄ten^{us} eos dē
fīs min^{us} ordinate susceptos abbi suo absq; cō-
tradictione reddatis & ne decetō inuicē reci-
pian^t locis puidere curetis. Datū latāni. v. k. oct^o

96 **O** yō & pat^{er} kmō uenerabili epō spurensi yu-
mūso clero & p̄pō. S. clareuallensis uocat^{ur} abbs
ī spū fortitudinis habundare. Sermo in ad
uos denegatio & in q̄ ē utiq; salus uīa. hec duo
ut excuset indignitatē p̄sone loquentis ancho-
ritas dīn^{is} excuset & consideracio p̄p̄e utilitatis.
Noctē q̄dē sū. s; n̄ modice cupio uos om̄s in-
uiscerib^{us} ih̄u x̄. Ea m̄ nē ratio sc̄bendi aduō.
ea causa. ut uniuersitatē ur̄am lit̄is audē
uenire. Agerē id libenti uina uoce. si ut
uoluntas n̄ deē sub peteret & facultas. Ec-
ce nē fr̄es acceptabile t̄ps. ecce nē dies copi-
ose salutis. Commota ē siḡdē & tremunt
t̄ra. quia cepit d̄s celi p̄dere terrā suam.

Sua in qua uisus e. & annis plus q̄. xxx. & hoc uo ho
 minib⁹ uisat e. Sua utiq; qm̄ illustrauit mia
 elic. q̄. dedicauit sanguine ip̄o. in qua p̄mi re
 surrectiois flores apparuerūt. Et nē peccis nris
 exigentib⁹ crucis adūsarij cap̄ extulerūt sacie
 gū depopulantes in ore gladij terrā benedictā.
 t̄iā p̄missionis. Prope e. si n̄ fuerit q̄ resistat ut
 ip̄s̄ di uuentis urruant ciuitatē. ut officinas
 nre redēptionis eūtant ut polluant loca sc̄a.
 agni immaculati purpurata cruore. Ad ipsū
 phdolor religionis x̄ane sacerariū inbiant
 ore sacilego. lectūq; ipsū inuadē. & oculare co
 nant. in quo p̄t nos utta nra obdormiuit in
 morte. Qd̄ factis uiri fortes. quid factis ser
 ui crucis. Frane debitis sc̄m canib⁹. & marga
 ritas porcis. Quā multi illic peccatores & sc̄m
 peccata sua. cū lacrimis. uenā obtinuerūt p̄ q̄
 patriū gladij eliminata e spurcia paganoy.
 Videt hoc malign⁹ & iudet. frigidet dentib⁹

& tabescent. Excitat uasa iniquitatis sue ne ulla
quod de in pietatis signa aut uestigia relicturus
si quoniam forte quod deus auertat. obtinere ualuerit scilicet
illa scilicet. Verum id quod de omnibus deinceps in solida
bilis dolor. quia irrecupabile dampnum. specialiter
autem huic generationi pessime infirmitas & infusio
& obprobrium sempiternum. Quod tamen arbitramur fieri.
Nullum quid ad breuata manus domini aut impotens
facta est ad saluandum. quod ad tuenda & resti-
tuenda sibi hereditate sua exiguos uer-
miculos uocat. Numquid non materere potest an-
gustorum plusquam XII. legiones aut certe tamen dicit
uero & libabitur terra. Ommino subest ac cum uo-
luerit posse. Sed dico uobis temptat uos dominus deus
uester. Respicit filios hominum. si forte sit qui
intelligat & requirat & doleat uicem eius. Hic
reuerentem enim dominus populum suum & lapsis grauitate per
uideret remedium salutare. Considerate quoniam
to artificio ad saluandos uos uult & ob

stupescite intuemini pietatis et abyssū & cō
 fidite peccatores. Non uult mortē uiam s; ut
 & uitam et uiuat. q; sic querit occasione
 n̄ adūsū uos s; puos. Qd̄ ē enī n̄ exq̄sita p̄sus
 & inuentibilis soli dō occasio. saluationis qd̄
 homicidas. raptores. adut̄os. puos. cet̄isq;
 obligatis criminib; q̄li gentē que iusticiam
 fecerit deseruicio suo sub monē dignat̄ om̄ps.
 Nolite diffidē peccatores. benign̄ ē dñs. si uel
 let punyre uos seruiciū uīm n̄ m̄ expectet.
 s; nec suscipet qd̄ oblatū. Iterū dico pensa
 te diuicias bonitatis dī atq̄simū & silū mi
 serationis attendite. necessitate se h̄re aut fac̄
 aut simulat dū uīs cupit necessitate b; sub
 uouire. Teneu uult debitor ut militanti
 b; sibi stipendia reddat. indulgenciā de
 licetoy & glam sempit̄nā. Beata q̄ dixerim
 generationē qm̄ apprehendit tā ūbis indul
 gencie t̄ps q̄ inuenit sup̄stare ann̄ iste

Ho

Ho

plabilis dño & uere iubileus. Diffundit enī
hec benedictio in uniuersū mundū & adlig
nū uite certatim uolant uniuersi. Quia q̄ se
cunda uiroy fortū t̄ia uia & robusta nosci
tur iuuentute referta. Sic laus ē uia in
uniuerso mundo & uirtutis uite fama repleuit
orbe accingimini & uos uirilit̄ & felicia
arma arripite. xpiani nominis zelo. cess
p̄tina illa n̄ milicia. s; plane malicia q̄
soletis in uicem sternere. in uicē pdē ut
ab in uicē n̄ consumamini. Que miseri
tā dura libido t̄is uerbat̄ qui p̄xi
corp̄ gladio cui fortassis & anima odio
p̄t. s; nec effugit qui gl̄at̄. & ipsē am
mā p̄transit gladi. & solū hostem gaude
at cecidisse. Huic sedare discrimini in
sanie est n̄ uirtutis. nec audacie. sed
amentie ē poel̄ ascribendū. habes nē
fortis miles. habes uir̄ bellicose ubi

petandi quā gladijs expectandi. Nunc aut
 cū in nos cepunt eē uolenti oportet uim ui
 repellere eos q̄ n̄ sine causa gladiū portant.
 Est aut xp̄iane pietatis ut debellare supbo.
 sic & parēe subiectis. his p̄sertim quoy ē
 legis latio & p̄missa quoy patres & q̄b̄ x̄
 scdm̄ carnem q̄ est benedict̄ in secl̄a. At tam̄
 exigendū ab eis iuxta tenore apl̄ici mandati
 om̄s q̄ crucis signū suscepunt ab om̄i usury
 exactione lib̄os omnino dimittant. **Illud** q̄
 admonitos uos eē necesse f̄it̄ mei d̄it̄ni ut si
 q̄ forte amans p̄matū gerē int̄ uos expedi
 cione sua regū uoluerit exercitū p̄uenire
 nullaten̄ audeat & si anob̄ missū se simulet
 qd̄ n̄ uerū ait ostendat l̄t̄as tāqm̄ anob̄
 missas. q̄s uolo ut n̄ anob̄ datas s; omnino
 falsas. nedicā furtiuas eē sciant. **Uros** bel
 licos & gnaros talū duces eligē ē & simul
 p̄f̄ic̄sei exercitū d̄ni ut ubiq; habeat robur

Ab d̄n̄o
 or̄ gētib;

& n̄ possit aq̄b̄ ubet uolentiā sustinere. Fu
 it enī in p̄ori expedicione añquā ierosolima
 caperet̄ uir q̄dā petrus nomine cui uos
 n̄ fallor sepe m̄tionē audistis. Si ū plin q̄
 sibi crederet habens. soluscū suis incedens.
 tantis eos piculis dedit ut aut nulli aut
 paucissimi eoy euaserunt q̄ n̄ corruer̄t aut
 fame aut gladio. P̄p̄tea omnino tm̄dū si
 similt̄ & uos feceritis. ne p̄tingat & uos si
 militt̄. **Q**uātat d̄s auob̄. q̄ ē sup̄ oīa b̄n̄ dicit̄

21

Venerandis d̄nis & dilectis fr̄ib̄. **I**n sc̄ta
 uniūsis abbatib̄. fr̄. **S.** clareuallensis uocat̄
 abbat̄ gr̄a d̄i habundare. **C**ū karitatis n̄re ar
 dor debite religionis ad q̄s̄ libet fideles exten
 dat̄ maḡ t̄n̄ erga ipsos n̄r̄m ē studiū q̄s̄ cō
 mune uite p̄positū pene fecit unū. **V**is itaq̄
 p̄p̄tatis gaudentes de ad̄ ūsis n̄ secul̄ ac
 n̄ris affligim̄. **M**urmurationes quorundam
 fr̄m̄ ūroy p̄t̄ uos multoȳ relatu nouim̄. **E**t

Part. 10

dimittet absq; piculo. u. q. uincet gl'a & mori lu
 cū **S**i prudens mercator et si cōq̄sitor hui' scli.
 magnas qualda tibi nundinas indico. uide
 n̄ p̄t̄ant **S**uscipe crucis signū & omniū pa
 rit̄ de q̄b' corde & t̄cto & fessione feceris indul
 gentiā delictorū. **M**ateria ipsa si emitt̄ parui
 & stat si de uote assurt̄ humero. ualeat si dubio
 regnū. **B**ene & fecerit qui celeste signaculū
 suscepunt. bene cet̄i faciunt nec ad insipien
 tiam sibi si festy nent & ipsi apphendē qd̄ et
 eis insalutē. **D**ecetō fr̄s. moneo uos. n̄ aut̄
 ego. s̄ ap̄t̄s d̄i mētū n̄ eē credendū. om̄i sp̄i.
Audiuim' & gaudem'. ut̄ in uob' ferueat
 zelus d̄i. s̄ omnino oportet **r**empantiam
 n̄ de eē sciencie. **N**on sunt p̄sequendi iu
 dei. n̄ sunt trucidandi. s̄ nec effugandi
 qd̄em. **I**nt̄rogate eos qui diuinas pagi
 nas norunt. quid in psalmo legerint p̄
 phetātū de iudeis. **D**s inquit eccl̄ia

P̄t̄

P̄t̄

ostendit in sup inimicos meos ne o. e. n. o. i. p. m.
¶ **S**icut qd de apices nob ff representantes iugiter
dineā passionē, **P**ro hoc dispersi sunt in omnes
regiones. ut dū iustas tanti facinoris penas
luunt testes sunt nre redemptionis. **U**nde et
addidit in eodē psalmo loquens ecclā. **D**isp
ge illos in iustitā tua. **Y**depone e. p. n. d. **I**ta
factū ē dispersi ff depositi ff dura sustinent
captiuitatem sub pncipib xpianis. **C**onitent
tū adūspam. & in tempe erit respect' eoy.
Demq; cū introierit gentiū multitudo tē
P omis isrl saluus fiet att aplos. **I**nterim sa
ne qui mort' manet in morte. **T**aceo quod
sicubi desunt. penus iudizare dolem xpian
anos feneratores. si tam xpianos & n magis
baptizatos iudeos conuenit appellare.
Si iudei penit' atterunt unde iam spera
bit' eoy in fine pmissa salus. in fine quer
P lio. **P**lane & gentiles si eent' similit' ex

iuxta uos n̄ tñ in clauelle s; in clementi prato
 Interim uigilate pigros exortate. n̄ uos rep̄mi
 te pusillanimes 9 solamini omib; om̄ia fact?
 omniū uirtutes uias facite. Valere.

H. b. u.

Bernhard⁹ abb. declarauelle dilectis suis. 9. 7
 uxori et sic se inuicē diligere. ut mutuo no
 runt & amore p̄ponē. Quod sup̄ t̄ia possidetis.
 certū ē uos q̄nq; amittere. n̄ in celū p̄manū pau
 pum curaueritis p̄mittē. h̄a km̄ thesauriza
 te uob̄ thesauros in celo ū tinea n̄ demoliat.
 ū fures n̄ effodiant nec furent ū deniq; dux
 ipse nichil possit uob̄ auferre. Si denuntio
 solliciti estis habetis cotidie ad hostiū ur̄m
 n̄ unū s; plures. qui fedelit̄ depotta b̄t̄ quecūq;
 illo t̄m̄ittere uolueritis. Ad hoc enī tempe
 p̄senti d̄s illoy erūpnal multiplicauit. ut
 occasionē habeatis thesauriandi i loco t̄ite
 felicitatis 7 securitatis. Id ipsū de n̄a parte in
 timare curetis. h̄. s̄i ūro. & q̄s alios fecerit q̄

u.

H. b. u. h̄

nr̄m de hac re tam salubre n̄ rempnam silū.

Et eos maxime qui in domo dei sunt. sentire
uolo ur̄e in pximo uisitacionis benedictione

41

Valete.

Dilectissimo fratri & co abbati sui.
R. Forismacensi fr̄. B. qd̄ qd̄ sibi. Non ignoro qd̄e
qd̄ in nr̄is ltr̄is ad uos missis & breuitat̄ & sicc̄
tal̄ soleat eē molesta. S; breuē me facit multa
occupatio & modica deuoc̄io siccū. In dulgete m̄
& n̄ urgente diei malicia pp̄are & p̄elloz ad id
qd̄ necesse ē. H̄c̄ adolescentē de ur̄is partib; illi
causa salutis sue ad nos. uob̄ nescio qua causa
p̄missis. cū pueniss; q̄ nos sic scitis eū recipere
n̄ possum; ad uos reūti p̄suasim; uob̄ n̄ falloz
n̄ inutilem futurū si recipere uoluerit. Qd̄ et
multū p̄cor ut faciat. Valete.

42

Abbas declaraualle. a. in clite ducisse lotbo-
ringie sat̄ & orationē. Gratias agim; dō p̄tam
deuota humilitate qm̄ erga ipsū & seruos ei; uos
sire cognouim;. Quociēs enī in corde diuicey

ipsi ex parte audiunt qui spreto & usatiois
 scilicet e pposito tumultuanti seto se inflige
 & tendunt. Et aliud e qd ab yron & datan
 murmurantes co moysen absorbti fr atia.
 n mtes talu desideru tironoy ee defollas.
 Quid t cum multitudine qui desingularita
 te censent. Qd mundi glam reqrit qui in
 domo di tui ab iect esse elegisti. Et ad te
 regionu circuit qui insolitudine utta du
 care p fessul es. Et cruce assul uestib qui
 hac corde tuo barolare n cessat si religone
 & serual. & boy itaq; p luxtate utantes n
 nia s aptica auctoritate generalit dicim si
 qd monachus t & usul in expedicionē iert de
 bte ex & municationis sentencie subiacebit. *vat.*

Dilectissimis s in x frīb duuonenlib canoni
 cis fr. B. declaraualle abbas diet pace & cari
 tate dilige. Hos duos adoloscetes bona qd e
 uoluntate habentes. s uirib corpis ad nr̄m

28

¶ *popnd*

ordine nequa q̄ sufficientes. idcirco uob̄
transmittere curauim⁹. q̄a si tales p̄seue
rant quales eos p̄bauimus n̄ in uiles uob̄
fore confidim⁹. Benig; suscipite eos & p̄ba
te uos ipse an uerū sit q̄d testam⁹. nec
eorū acceleret̄ suscipienda p̄fessio ut p̄us
eorū utilitas dinoscatur. **Valete.**

29

Omnino p̄or. **B.** deuotas orationes hunc
adoleſcentē q̄ uob̄ hac litt̄al portauit ex
pectantē me cathalannus inuenit. Qui ut
me uidit simplicit̄ satis euerexunde roga
uit se in n̄o ordine recipi & monachū fr̄i
narrans in q̄ cū thomas demarla cui ar
miger fuit. uellet eū militē facē. militia ſeli
militiā xp̄i p̄posuit. & ob hanc cauſā ad nos
o fugit. Sup̄ his alios de fr̄ib⁹ ſalute. & ſi lau
dauerunt uob̄q; etiā uisū fuerit recipite eū.
ac p̄bate. **Hotū** facio uob̄ extorſiſſe me. n̄ meis
ſ; dñe beaticū p̄cib⁹ ab ep̄o licentiā hiemandi

dehioso & tenus dignitatib' alto. ulla t'm
 nima scintilla celestis amoris accensa uide
 tur diuinu sine dubio e' mun' n' hois uirt'
 Et nos q' de largitat' u're in litteris u'is nob'
 oblata beneficia g'ant amplectim'. S; cogni
 ta illa subita & g'ndi satis occupatione qua
 uos n'c detine' necesse e' ueniens ducim' y
 uiam q'ntu' uob' placuerit expectare oport
 unitate. Remini & eni' q'ntu' in nob' e' uelle
 mus e' oneri p'sertim in his que ad d'm p
 tinent u' n' dati lucrū s; dandis fructū ma
 gis require debent'. Die itaq; nob' si placet
 atq; locū rescribendo p' hunc nuntiu' nomina
 te q' uiuante dō p'senti expedita in stancia
 n'ris partib' appropinquare debeatis. & frē
 widone' uob' obuiā facto si qd' in toto posse
 u'ro in uenerit qd' aptū sit uelini n'ro p
 missa u'ra expedit' atq; alaerius o'pleatis.
 Hilarem eni' datorem diligit deus. Aut

si forte n̄ placet uob̄ dilatio q̄ h̄i notificare qui
parati sum' in hac re p̄ om̄ia q̄ntū ratio pat̄t'
ob̄t̄pare ūs̄e uoluntati. **Vat.** De ūs̄o ducē sa
lutam' y tā ipsū qm̄ uos admonem' ut si castrū
p̄ quo uerā facturi estis ūs̄i iuris n̄ eē noue
rim' p̄ di amore relinq̄tis. **S̄c̄ptū** q̄ppe ē. Qd
p̄dat h̄ōi si mundū uniūsū lucret' se aut
p̄dat y det̄mentū sui faciat.

43

Venendo pat̄. a. eugendi monastij. **fr̄. B.**
declaraualle abbas dicit' deb̄t̄e dilationis
affectū. **S̄om̄** oꝝ ūs̄ariū que nob̄ uicine sunt
siē iam sepe^{no} auob̄ p̄ceptū retinem' curā ha
bentes suggerim' ūs̄e sollicitudini q̄ illa
defirmitate grande dāpnū pat̄t'. p̄ eo qd̄
uacua nimis sit maturis ac sapientibus
iuris. **S̄;** y de his ipsis q̄ in ea quales cūq; s̄t'
oquerit' fr̄ archigaud' p̄oz. qd̄ recedendi
leuitate impulsos uix eos possit retinere;
S̄inde p̄ eam ūs̄am pat̄ritate. q̄ten' hunc

adolescente que qa n̄ solū nob. s; 7 sibi inutile
ap̄ nos extitisse cognouim̄ remittere ad uos ne
cessariū duxim̄. pacifice retineatis. & tales nob
p̄ ipso remittere curetis in qb̄ & a qb̄ d̄s hono
rificet. & in q̄s p̄oz n̄ secure suū onus parcia
tur nos q̄q; p̄ hac re merito uob̄ gr̄as referam̄. Val

D nō & om̄i karitatis officio merito in semp̄ colen
do. s. abbi. s̄c̄i nicolai. fr̄. B. fr̄m̄ qui in claraualle
f̄ solo nomine abbas in d̄no salut̄. Unde ut ui
detur & n̄ frustra erronea ouacula uia q̄ t̄ more
n̄m̄ anob̄ n̄ uob̄ s; sibi & uob̄ detenta ē cū tali
cure uentione imo utili subuentione & fr̄ p̄
arcioris uite desiderio & p̄ fr̄s̄ reditu. uie tan
de nichilomin̄ uoluntati satis factū sit. **Itē**
aut̄ dico n̄ ut n̄a erga uos in hec uelim̄ ben
uolenciā 7 m̄dare. quā p̄ q̄c̄qd̄ facē possum
uix sufficē ostendē s; ut certū n̄c̄ habeatis. q̄d
7 añ uob̄ dixisse me memini. q̄ sepe in q̄e
tolanimos qb̄ sua in q̄ f̄ uita n̄ sufficet

distinctione ex pta cōpescit. Consiliū nr̄m
sup ipso fr̄e reconciliato uelle uos audire
sēp s̄stis. s̄ putauit n̄ necesse fore cū para
tus ueniat n̄ suā ut solet a uob̄ extorquere.
s̄ uir̄ ut decet uoluntati in oib̄ acquiescere.
Difficultatē inq̄ssus quā ualde timet. p̄p̄o
& cū ipso supplicam̄ pie tempari. & aliquāto
parens cū eo qm̄ cū certis fugitiuis solet agi.
Post hoc In similib̄ enī factis. causa dissimilis. si mi
le recusat iudiciū. Multū q̄ppe differunt
ase. is qui timore. aut odio religionis de
monastio fuḡ. & q̄ eisdē amore aut deside
rio transit ad aliud. *Var.*

44 **D** nō suo abb̄i. fr̄. B. & q̄ cū eo fr̄ in clara
ualle fr̄es & amici uir̄. n̄ solū glari in spe. s̄
& in tribulatione. Persecutionē quā p̄t̄ iusticiā
patimini p̄t̄tas uir̄al̄ n̄ sine 9 passionē cog
noscentes. licet & cōsolatio de p̄missione reg
ni uob̄ sufficiat. t̄n̄ nos q̄d nr̄m. 9 solatio

nem quā possum? et sicut quod intelligunt sanū
 fidelit̄ exhibem. **Q**s enī s̄ anxietate uide
 at petrū de medijs fluctib' brachia tenden
 tem sine dolore audiat colubā xp̄i n̄ cantan
 tē s; gementē tanquāq; dicentē qm̄ cantabi
 m̄ cantacū dñi int̄a aliena. **Q**s in qm̄ sine
 lacrimis. lacrimas ipsi? & delimo p̄fundi &
 nec leuantēs oculos suos in montes. unde
 ueniat auxiliū sibi respiciat. **V**eruntam̄
 nos ad q̄s p̄ humilitate uia respicē uos di
 citis. in montes n̄ sum? s; ipsi de gualle lacri
 may laboriosis conatib' ententes aduers'
 vententis inimici insidias. ac mundiales
 malicie uolentia uobē clamant. auxiliū
 nr̄m adno q̄ fecit e. & t. **O**m̄s q̄ppe qui pie
 uolunt uiuere in xp̄o. p̄secutionē paciunt.
 ita ut eū eis nūquā desit pie uelle. n̄ tam
 semp̄ assit & p̄ficere p̄ bona uoluntate. **S**ic
 enī impioꝝ ē. p̄s bonoꝝ p̄positis assidue

reluctari sic otia pietatē n̄ est p̄t̄ multitudine
aduersantū quā uis iusta & sc̄a desideria pau
corū plerūq; n̄ p̄fici. Sic aaron sceleratis tumul
tuantis p̄t̄ otia uoluntatē suā clamoribus
cessit. sic samuil̄ eidē p̄t̄o inordinate regē pe
tent. in ut̄ saulē unxit sic dā cū uellet cō
struere templū p̄t̄ infestantū bella inimi
corū. quia uir sanguinū erat p̄hibet̄ ē facere
qd̄ sc̄e p̄posuit. Simili forma uob̄ pat̄ uene
rande & silim̄ ut tam̄ sapientior & silio n̄ p̄
iudicem̄ quatin̄ ad temp̄ p̄positi uir̄ uob̄q;
& sciencium rigorem sic temperent̄ ut in fir
mox salutem n̄ negligant. In uitandi quippe
sunt auob̄ ad arciozem uitam n̄ cogendi q̄b̄s
utiq; semel in ordine diuacensi p̄ eē & sēn s̄stis
Nulli aut̄ qui alti uiuere desiderāt aut descen
dere inber illiorib̄ excurtate q̄m̄ sine p̄ccato
possit̄ suadendū ē aut ibide tenere qd̄ cupiunt
p̄mittendū. si absq; utriarūq; parciū scandalo

potest. aut certe a congregatione libos dimitti. fra-
 trib'q; alijs scdm ppositū eorū uiuentib' socia
Eximie ducisse lothoringe. *Si oportet. Vat. 45*
 S. abbas declaraualle salutē & orationē. Hęc
 muliercula uoluntatē habens & necessitatem
 q̄a peccatē ē agere penitentiā. s; necessarijs
 q̄b' in suo uoto p̄soluendo corpaltē susten-
 terē carens. n̄o q̄ silio & hortatu ad uitā
 q̄ fugit libalitatē munita si q̄d ē p̄cib' n̄r'
 & litteris. Sig' apud p̄stancā uiam ullā sic
 ista q̄ fidit grām inuenim'. & ipsa & cū ipsa.
 rogam' q̄tū' ei tā scō desiderio satis facere ac-
 tū. De uir' sumptib' domiciliū ei in quo ui-
 tā quā ei dictauim' tenere possit p̄paret'.
 simulq; uest' & uestitus nichilomin' eide
 auob' integerrime p̄uideat'. Cellula aut' si
 fieri potest iuxta monastiū aliquarū sc̄i-
 monialium construatui. **Valere.**

Abbas declaraualle dilecto suo. & de foris
 declinare amalo & facere bonū. Tu in argu
 endi te ubi necesse fuerit fiducia p̄buiſti.
 cū te uideſi n̄iſ orationib⁹ tā humiliter
 & mendasti. cū te n̄re ſiactitanti tā deuoty
 ſociasti. cū etiā me grandis dudū tuuery
 labore. & lobre quantū eſtimo in ſtructu
 oſo fatigare n̄ timuiſti. Quid t̄ n̄iſ p̄ceſ
 ualere putas q̄s tu tuſ cotidie p̄rauiſ ac
 tib⁹ impugnaſ. Tu enī ſic audiuſ p̄ter alia
 mal a innumera que committere n̄ ceſſaſ
 monaſterio qd̄ monachiſ lenientib⁹
 tua religioſa mater extruxit libertatem
 cont̄dicis. n̄ uidet p̄ uſ & ipſi aſe liberum
 relinquant. Quiſ tibi h̄ conſuluit. Hec lib
 taſ quā illi monaſterio queriſ peior eſt
 om̄i ſeruitute. Si in̄ crediſ. ſi noſtro ac
 queſciſ conſilio. ſi ſuſcepta a nob̄ orationū
 beneficia uſ dico tibi n̄ p̄deſſe. ſi n̄ etiā

grauit. obesse. hanc tua obstinatione ex
 iam omnino depones. & postposita omni occa
 sione & dilatione. liberu confirmabis donu
 sic amate tua scis fr̄ib' factu est. ita tam ut
 & ipsi pmittant tantu se numeru monachoy
 eidem monasterio semp deputatuos qui
 conuenient & urtege ualeant ordine tene.
 Tu aut & mater tua uictu es & uestitum
 unde in di seruiuo sustentent de ur̄is
 proprijs pcurate. Vale

Dilecto suo in xpo. T. comiti bellenf. S. 48
 abbas declaraualle sospitate & pacem
 hunc pbim. & nomine ur̄e eximietati ta
 qua nob fidelissum commendo. & cui tam
 qm̄ in in omib' que denia parte ad uos s' de uia parte
 ad nos denulerit sine dubitatione credere pote
 rit. Valete.

Dilmo suo in xpo fr̄i. W. B. abbas dict' 49
 declaraualle. salu. Quanto tu paratione

te exhibes ad obediendū tanto me necesse est
ad consulendū uel p̄cipiendū esse cautiorem
equidē dignū erat km̄e tam laudabile tue
conuersionis in eiuū digno te sine quanto ei
p̄ficere. ut qui tua uidet uirilit̄ cōtemplasti pa
gendo q̄d restat. te q̄q; ipsū relinquent. nec iā
tuo ex hoc uiueres arbitrio. ut pote uerus
sectator qui fact' est obediens patri usq; ad mor
tem. & cū om̄ia possit facit tū se ase n̄ posse fa
cere q̄equā. S; quō ut uerū testaris & p̄sent'
tempis necessitas et paupū miseratio & cum
suscepte dom' id tibi ad tempus int̄cedere
uideur nec ego quantū in me est p̄hibeo
q̄cqd̄ hinc karitas tibi dictauerit. tū ut
ultra p̄fixum ate terminū n̄ remoueris.
S; & hoc caueto ne hac interim tui tibi
libertate concessa. n̄ in dī rebus s; tuis ex
plendis uoluntatib' aut forte q̄d ab sit

secularib' exercendis negocijs licentia sius ab ita
Niuentiu comiti frs & amice et de **Fril' Vat**
 clauualle sal' & oratione. Vob' ut putam' abundat
 substantia hui' mundi & serui dei apud moli
 simu magna paciunt' penuria ita ut nec pa
 ne sic audiunt' habeant nec facile annonam
 p'su multitudine sufficientem ad emendu inueniat.
 Vob' aut' hoc ido p'uatim suggerere curauimus
 illis utiq; nescientib' & nichil omnino tale
 anob' sperantib'. ut si uob' cordi e' aliqua ele
 mosina facere. do nunc illo in monasterio mag
 nu opus esse sciat. Sin aut' absq; illoz offen
 sione negare sit liberu uob'. qd eis dare nolu aut
 certis aut n' potueritis. quando qd e' ignoret
 quid apud uos agamus perit. **Valete.**

Laudabili p'ncipi T. S. declaraualle
 salute & oratione. Timeo uob' e' tedio qd
 in ta crebris litteris meis multis occupatioib;

ur̄is me ingero. **S**i quia caritas que d̄s est ip̄a
est que me ad hoc compellit ips̄a me plus ti
mare necesse ē si ei n̄ obediero. **S**uillā itaq; gra
tiam in oculis ur̄is dignitatis inuenim̄. si uere
in uob̄ est illa iusticia illa benignitas quā
huc usq; excludim̄ obsecro uos p̄ d̄m̄ ih̄m̄ & p̄
frat̄nitatem illā quā in capitulo ur̄o suscepistis
obsecro aut̄ toto corde ur̄is gemb̄ puolutus
quatin̄ miām faciatis cū anserico parato se p̄
om̄ia ur̄o domino submittere. salua siq; dem
sua fide & legalitate. bonū aut̄ qd̄ ei feceritis.
nob̄ factū deputare. Qd̄ enī ei castellū in uia
manū uenit n̄r̄o cōsilio factū fuit. **H**ec t̄n̄
me ad huc penitet t̄n̄ uidelicet deūa ue
ritate confido. **V**alete.

67 **A**mico suo. **B.** abbas de claraualle salutem
in d̄no. **R**ogo te dilige ut & ego p̄ peccatis tu
is licet peccator alacrius & fiducialius oia

tionē dō. quatin' comiti litteras has sigillatas
q̄ diligenter exponere q̄ fidelit̄ studeas
conm̄dare. esto. p̄ me ad dñm tuū ut rogo
sim prote ad dñm omnium. Valet.

63

Pio niuernensiu' comiti G. B. abbas de cla
uaualle salute q̄ orationē. Die q̄ loco auob
constituto uoluntas quide' m̄ est occurren-
di uob. s̄ certa est que impedit q̄ talis cau-
sa quā q̄ uos n̄ fallor cū cognoscent' iustā ac
rationabilem fuisse iudicabitis. Gaudeo autē
q̄ salubre consiliū ab exiguis licet uilib' uos
q; p̄sonis uob datū n̄ contēpnendū pu-
tastis nec obliuioni tradidistis. P̄ salutem
autē quā desideratis monem' uos q̄ obseca-
mus quatin' abbatē pontina cense' sapi-
entē utiq; uirū ac religiosū nob q; amicuū
fidelissimū nichilominus sic q̄ stitistis ad
eatis. Et tam p̄ eum quā p̄ alios consiliū uiros

quos ad hoc ipsū conuocare utile putabatis rem p
positā ad finē pducatis. Vos uero interim orabim
puos & confido in dño ihu qđ etiā absq; uobis
ipse & ad eē ur̄o & silio & suā uob deuob uolun
tate pseruos suos reuelare dignabitur. **Val.**

67 **F**ideli ut putam di ministro comiti. T. B. abbas
declaraualle. si qđ potest peccatoris oratio. Hinc
regulari p̄cor ut p̄beat̄is iurē ac feratis opem. Cui
peticioni p̄t̄ h̄ ego nr̄am quoq; curau iunge
p̄cem. quia noui necessitate. Si qđ abbas aquo
h̄. iste missus est. nr̄ amicus ē. & ualde familiaris
mi michi p̄ter religionē suā. Longū est uobis
audire de homine illo qđ sit. & unde & qua ne
cessitate ad locū illū in quo modo ē puenert.
S; hoc breuit̄ atq; ueracit̄ uob dico. qđ qđ ur̄e
libalitati transmittere placuerit. ut uere xp̄i
seruo. ac phoo ipsi. xpo uos t̄m̄ misisse & fidatis. **Val.**

69 **R**euertentissimo pat̄ & dño. R. remensiu di
gia archi ep̄o fr̄. B. declaraualle. sate. & si qđ pot̄

peccatoris oratio. **B**enedict' d's qui nos letit'arū
 u'arū dignat' est uisitacione letificare. Siquidē
 potuim' litteris letit'as utriūq; reddere. sed q'ndo
 huic gr'e sufficim' rependere uicē qua nos a
 uob' benedictionib' dulcedinib' tantē puen-
 tos fuisse merito gl'amur. **E**xertam' exhorta-
 cionib' salutacionib' honoram'. homines itaq;
 tā his omnib' in digni. quā uob' incogniti.
 s' certe eo magis n' ingratū. quo minus digni.
Verumtam' dum hoc factis. factis q'd debetis.
 q' sapientib' & insipientib' uos debitore' cognos-
 citis. Sane illa opinio cui' odore bono uir'
 dignitatis excellentiā in id dignationis ex-
 ga pusillanimitatē nrām dicitis fuisse
 p'motā piculosa quidē. s' in hac parte n' me-
 dioert' officiosa. qm' ex hoc p'currente uen-
 to fructus ille poptim' nob'q; gr'issim'. n' q'
 uel uento simile habeat. puenit. q'd atan-
 to uidelicet di' altissimi sacerdote p'us

suscipi in grām quā in noticiā meruerim. De
aduentu nr̄o. cur in n̄ uenerim. siue q̄ndo
uenire disposuerim. ut si qua s̄t alia que
de uob̄ uir̄ interim sc̄ntati sit sc̄scentari.
harū latoꝝ monachus quē ad hoc ipsum
p̄mittere curauim⁹ uobis fidelit̄ de omib⁹
satis facere poterit. **Valete.**

56 **O**nō ac uenerabili treuerensi dī grā ep̄o
fr̄. b. fr̄m qui in clauualle sunt in utilis
seruus. si quid pot̄ peccatoris oratio. Re-
uolentē nos frequent̄ uir̄m caritatē & nō
p̄carissimū fr̄m libent̄ suscepim⁹. in uantel
ep̄i & dignitatē in paupes. & deuocionē in
extraneos. **H**ouertis aut̄ uos hec aditare
& summe r̄tis. n̄ tam ingratil quā qm̄ n̄ a nob̄
grām s; ad o requiritis. qui ubi uos sapi-
entib⁹ & insipientib⁹ ibi se debitorē uobis
ostendit cū sibi uidelicet accipit factum
q̄cqd̄ suis. p̄ se fieri p̄cepit. **Decreto q̄ iuxta**

septuā fil' sapiens gta ē pat' optam' p'dictū
 filiū ur̄m. **S.** bene semp' deuā pat'itate me-
 veri q' utiq; fatalis ē intus qualis foris appa-
 ret uob' uos retinere credim' q' qd' ei bñferunt. **Sat. 6A**

D nō. s. abbati sc̄i uincētis distino suo. fr̄. B.
 declaraualle sat. **O** bsecro uos p' miām dī & p'
 niām in uicē dilectionē quatin' fr̄em ioh̄em
 erroris sui penitentē cū desidero reuertē. e-
 mōdationē p'mittentē benigne suscipiatis. **S.**
 & ipsa susceptione atq; reconciliatione elem̄
 tius intusq; cū eodē agat' quā cū ceteris so-
 let fugitiuis. sc̄iatq; sibi ualere. qd' p' nos
 se ap' uos g'm dare nūsq; p' eib' munire curauit. **Sat. 6B**

D vlcissimo amico suo & coabbi s. de sc̄o nicolao.
 fr̄. B. declaraualle sp̄m pietatis. hostis xp̄i dia-
 bolus fec' morē suū seducendo x̄ani. **H**ol q' ad
 qd' forte deuenit nichilomin' put' potuim' fe-
 cum' ur̄m corrigendo seductū. **R**estat utiq; ut
 & uos qd' ur̄m ē faciatis. suscipiendo correctū

Et sic om̄s in commune sperem̄ dñm etiã quãdoq;
quod suũ est facturũ. redditũrũ scilicet unũ
cuiq; iuxta opera sua. **V**alet.

Qui & ducisse lothoringie. **B.** abbas
declaru alle. sic suis ad inuicẽ caris accasti
delectari amplexib' ut solus amor xpi super
in ambob'. Ex quo cepim' mittere p̄ uia necessi
tate uitã uiam multã semp inuenim' in o-
culis ur̄e dignitatũ familiaritatẽ & grã. Be
nedictionẽ largitatũ ur̄e cũ necesse fuit uis ho
minib' liberalitẽ exhibuistis. Passagũ tñseun
tib'. & si qd est iuris uestri debitũ mereantib;
libertẽ dimisistis. De qb' om̄ib' sine dubio mer
ces ur̄a multa est in celis. si tñ uerũ eẽ credimus
qd dñs in euanglo p̄mittit. Quãdiu fecistis hec
un̄i de minimis meis. in fecistis. **S.** qd eẽ qd minis
tros ur̄os que uos donastis exigere p̄mittat.
Dignũ eẽ uobq; honorificũ ut qd nob' p̄ salute a-
nimay ur̄ay placuit donare. nemo ur̄oy aude.

at repetere. Si ^{vos} qd absit beneficioru uiroy n̄ peni
 ter donūq; qd in beneplacito ur̄o auob̄ sepe recepi
 m̄. eque adhuc ut habeam̄ utq; ur̄m q̄ placet.
 iubete ita firmat̄ & in cōcussu teneri q̄tin̄ ultra
 n̄r̄ homines a nullo ministroy uiroy tuncant
 p̄ hoc disturbari. Alioq̄n̄ n̄ rennuum̄ d̄ni n̄r̄ ex
 emplū qui p̄ se n̄ dedignatus ē soluerē censum.
 Parati & nos libent̄ que sunt cesaris cesari red
 dere. & uectigal̄ eui uectigal̄. & tributū cui tribu
 tum. Presertim q̄a iuxta ap̄t̄m n̄ tam debem̄
 requirere datū ur̄m quā lucrū ur̄m. **Valete.**

Venerabili fr̄. abbi sc̄i benigni diuionensi. d̄no
 & amico suo. fr̄. B. declaraualle abbas indignus.
 sp̄m pietatis. Sup̄ hac uia erant ouicula pie
 tatis ur̄e uiscera sup̄plect̄ pulsam̄. quatin̄ exem
 plo boni pastoris pie ei q̄ paciēdo miām facia
 tis. Et q̄dē n̄ ignoram̄ hominis leuitatē. & q̄d iā
 bis demonasterio egressus & recept̄ fr̄. Verumta
 men ut bene pat̄ntas uia nouit. miā sup̄ exatanda

est iudicio & p̄cipue beato benedicto obediē
dū qui fugientē monachū usq; tereio iuber
recipiendū. Hoc ipsū uenerabilis fr̄. auia be
nignitate flagitat. Sin ū uī consiliū n̄ ē in h̄
nos debere exaudiri hoc ut pett ipse fr̄. ut
ei litteras dimissiuas detis. q̄tinus uīa licen
tia in quocūq; alio monasterio animā suam
saluare possit. Decretō familiarit̄ notificam⁹
uīe dilectioni. q̄a castigant castigauit medius.
& morti non tradidit me. Val

Dilecto & p̄cordiali amico suo. H. abbi. s̄c̄i ste
phani diuonensis fr̄. H. de clauualle quocūq;
sibi. Sup ipsa uīa sollicitudine qua uos anx
iari p̄t̄t̄al uīas in sinuastis diu certū & ego
sollicit⁹. Nec enī ignorare poterā q̄d patremini
cū cogitare qualē me reliqueritis. S; nunciū
usq; in defuit oportunitas. p̄quē cū corpe
cepi dō miserante meliorari uos quoq; eē
aīo facere meliorari. Hā ḡ bono animo esto

te quia castigans castigavit me dñs. s; m.
 ñt in. Prima dominica aduert' dñi. p'mv'
 ad altare p'memetipsū. ac sine ammunicu
 lo alterius accessi ad accipiendū facram
 comunione. Itaq; litteras ipse distulit. Et
 duob' signis p'pendere potestis q'stū dñi
 na benignitate & corpe & animo q' ualuerū.
 Libenter uos uidere si oportune & sine
 distubatione fieri posset. Valete.

F r. G. H. B. declaraualle dicit abbas lat. A 7
 Explanationē illā quā nup una cū dño
 epō tecum q; conferendo. sup hystoria anglica
 tecum nolo ut scribas. ñ prius eandem
 meū ad huc contuleris. Quod si tam for
 te scripsisti. uemini legendam p'beas añ
 quā in. Recogitant enim p'quā dixim'.
 deprehendi nos dum moralib' ad in
 ueniendis sensibus nimis intentos esse
 mus. ñ nullis in locis. auertate littere

peritorem exhortasse. Sed & te q̄q; iam aiſſe
exiſtimo. Si q̄d eſt anatiuitate dñi uſq; ad
purificationē beate marie. n̄. l. ū^{it}putauimus.
ſ; tñ. xl. dies inueniunt. Deinde q̄d dixim⁹
maria & ioseph. p̄gere tē ierolima cū in
uia nat⁹ eſt in fanſ. & hoc uerū non fuit. S;
& illos octo dies quos de circūciſione morali
ſenſu contritati ſum⁹ ſi p̄t illū diē quo q̄ſi
natus ē in fanſ. l. quo p̄poſitū in corde fixū
eſt annueriam⁹ n̄ octauo ſ; in decimo die
circūciſio facta fuiſſe inuenit. Cetera q̄ntū
arbitror recte ſc̄. & iſta facile corrigi poſſunt.
Decretō nouerit uos mutū contriſtatoſ quod
ita ano b̄ abſq; cōductu q̄ uob̄ p̄miſſuſ fuerat
diſceſſiſtiſ quā q̄m hoc nulli alij n̄ uob̄ recte
imputari poſſit. **Sal.**

A3

Venerabili. W. abbi ſc̄i martini. ſc̄. B. abbs
de clarianalle ſal. Sup̄ ſc̄e turbato & turban
te ſc̄eſ & 9 tempente magiſtrū breue uobis

s; fidele dam' consiliū. Diaboli studiū ē circū
 ue indomo di. & querē quē denoret. Vire econt'
 ē iuglantie inq̄ntū potestas nūq̄m locū dare
 diabolo. Quanto ḡ ille acruis insitit q̄m agrege
 infirmā separet ouiculā q̄ntū eo licenti rapiat.
 quo iam n̄ fuerit q̄ erpiat. tanto emxius uob
 q̄ntū inuob ē resistendū ē ne demanu uīa pos
 sit eā eruere. neq̄ndo dicat inimic' p̄ualui ad
 uers' eū. Itaq; aggdumini frēm oī officio cari
 tatis uidet' b̄nificiū. salutarib' montis. secre
 tis increpationib'. publicis adhortacionib'.
 duris etiā ūboy & liberū correptionib'. q̄d q̄ ef
 ficatus ē solet uīis ad d̄m p̄o firm q; p̄sora
 tionib' fuis' int̄cedite. Qd si n̄ hec oīa fecistis
 nec p̄ficiat. ad apli' cōsiliū fugiendū ē di
 centis. Auferre malū de uob. Auferat' ḡ
 malus ne malos generet. Neq; enī pot' arbor
 mala fruct' n̄ malos facē. Auferat' au' dico
 s; n̄ q̄m ipse uult ut uidet' tāq' ex uīa licentia

cū male secura conscientia. extra congregatiōe
vra p̄fessionē deuitans subiectionē. suū iuris
ē sua p̄mittat uiuere lege. S; abscedat ut om̄s
morbida aḡge. ut putidum m̄brū a corp̄e. q̄
iā exinde se peccato nouerit auob̄ haberi tā
quā ethnicū & publicanū. & ne timetis eē

fo *mirabile* of caritate si unū scandalū multoy recōpensa
uertis pacē. q̄ppe qui sua forte malicia fr̄m
cohabitancū. turbare poterat unitatē. & so
letur uos illa salomonis sententia. Quē d̄s ne
gligit. nemo pot̄ corrigere. & illa saluatoris.
Om̄is plantacio quā n̄ plantauit pat̄ celestis
eradicabit̄. & beati ioh̄is eugl̄ste de seismati
cis auob̄ exierunt s; n̄ eiant ex nob̄. & rursus
ap̄ apl̄m. Infidelis si discedit discedat. Alio
qū n̄ est relinquenda iūga peccatoroy sup̄ sorte
iustoy. u. n̄. e. i. a. m. s. Melius ē enī ut peat
unus quam unitas. *vat.*

ag **M**agnū m̄ ē gaudiū qd̄ te aduerū p̄fec

tū gaudiū uelle tendere conperit. **N**ō est de tū
 s̄ de celo. id ē n̄ de hac ualle plouationis. s̄ de
 illa qua fluminis impet' letificat ciuitatē dī.
 ⁊ reuera illud uerū ⁊ solū est gaudiū. qđ n̄ de
 tūa creatura s̄ de creatore concepit ⁊ qđ cū possed- Hic
 rit nemo tolleret. **C**ui ⁊ parata omīs aliuunde io
 cunditas meorū ē omīs suauitas. dolor ē omīe
 dulce amarū. omīe decoy fedū. omne p̄tremo
 qđ cūq; aliud possit delectari molestū. Deniq;
 tu in testis es in hac re. **T**e ipsā ut rōga tu t' p̄ fa-
 miliar' credes. **H**ū qđ n̄ hoc ipsū clamat in
 corde tuo sp̄s sc̄s. **A**n n̄ tibi iam ab ipso p̄ul' q̄
 ame. hui' rei uertal' p̄suasa est. **Q**uando enī
 tu femina ⁊ iuuenula formosa ⁊ ingenua.
 sic fragilē ⁊ sexū ⁊ etatē uinceres. sic spectabi-
 lem formā ⁊ generositatē contēpneres n̄ cuncta
 que sensib' corpis subiacent in illoꝝ iam t'
 ⁊ paratione uiluisent que te interius ⁊ cōfor-
 tant. ut uincas. ⁊ delectant ut p̄feras. **H**ec

in merito. Modica tñistoria. terrena s̄t quedel
picul. Maxima et̄na celestia s̄t que appetit.
Plus dicā q̄ uerū dicam. Tenebras deseris. &
lucē ingrediens dep̄fundo fluctuū emergens.
ad portū demulera seruitute infelicē libta
tem respual. de morte deniq; transis aductā.
Si q̄dem usq; in tua n̄ di uoluntate. tua ui
uens n̄ di lege. uiuens mortua eias. **U**uens
mundo mortua dō. siue ut uerius loquar
nec mundo uiuens nec dō. **V**olens q̄ppe sub
habitu & nomine religionis instar unī de
seto conūlar. sola uoluntate d̄m ate repu
leat. Non aut̄ ualens quod fuitte uolebas.
n̄ tu q̄dem mundū sed mund⁹ te repuleat
Dīn q̄ repellens. & a seto repulsa interdus
ut di sedes corrueris. **N**ec dō itaq; uiue
bas ex hoc q̄a uolebas. nec seto. quia n̄ pot̄
al. **A**lteri quidē uolens. al̄tī in uita s̄t tñ
utq; mortua. **S**ic debet contingere his

qui uouent & n̄ soluiunt qui aliud foris ostendē. Hō dicit
 & aliud foris appetunt. At ū nē p̄ di m̄iam in
 cipis reuulscere n̄ peccato. s̄ iusticie. n̄ seto s̄
 xpo. sciens q̄ & seto uiuē moris ē. & in xpo
 etiā mori uita ē. **B**eti nempe mortui q̄i dño
 m̄. Ex hoc iā nec uoti tui irritū. nec p̄ fessione
 cassam causabim̄. Ex hoc nec corpis integritas
 animi corruptione infirmabit̄. nec morū
 q̄uitate uirginitate titulus obseuabit̄.
 Ex iā nec falsū nom̄ nec uacūū uelam̄ por
 tabis. **E**t q̄d enī haecten̄ nonna & sc̄i moni
 ah̄s uocata es que sub sc̄itatis nom̄inib̄ tam̄
 n̄ sc̄e conūlata es. **E**ur uelū incapite m̄ie
 bat̄ reuerentiā. & sub uelo petulant̄ ocl̄s ex
 hibebat̄ ipudenciā. **C**ap̄ si q̄dē gerebas ue
 latū s̄; elatū. Sub signo uerecundie sermo
 resonabat̄ inuerecund̄. **R**isus in moderati
 or̄. icessus lasciuior. uestit̄ ornatior. ma
 gis uim platee quā elate q̄ gnerent. **S**i

Hō

iam uetera xpo auctore tñsierunt. Quo
 ua fieri incipiunt omia. dñ cultū extero
 rem interiore conmutat. & magis uitam
 quā uestē appetit ornata. facis qđ debes
 inmo qđ iam olim fecisse dubueras. nā
 olim iā noueras. S; sp̄e qđ sic ubi uult. ita
 qđ qñ uult spuat nec dñ spua uerit. & id
 circo fortan quod huc usq; egisti excusa
 tionē habet. Ceterū si flammante sp̄m
 quo nunc uoluit sine dubio cor tuū
 uita te. & in meditationib⁹ tuis exardet
 centem ignē. iam siue hīs intingui. qđ res
 tat n̄ ut te seruandā illi noueris igni
 qui n̄ possit extinguī. S; extinguat po
 tius in te idem sp̄e concupiscentias
 carnales ne forte ab hīs p̄focato qđ
 absit nup̄ concepto seō deliderio in
 flammā contingat icidē gehennales.

14 **E**ximie francoꝝ regine. D. abbas

de clauualle salute & oratione. Non de aliqua
 noticia uel familiaritate qua ap̄ uiam dig
 nitate habeat nra pusillitas. s; de uia notissi
 ma liberalitate atq; benignitate confidens. p̄ces
 ad uos deferim. **V**icarius homo uir eo querit
 de uob qd̄ accusat ap̄ uos. unde tam culpa
 bilem se n̄ sciat. in iuste a uob suis omib; que
 habebat ablati ex hilio plexus sit. Que qm̄
 bona uoluntate habet. solum uidelicet deserendi
 & cōmittendi ad d̄m cognouim;. n̄ ueniens
 eē arbitram̄ ut uob ad petendū. t̄ uob ad
 annuendū ut ei grām uiam restituendo
 simul sua aut omnia. aut t̄ aliqua redda
 tis. Commendam̄ aut̄ uob si tam̄ & nos aliq̄
 in oculis uir̄ inuenim; grām. H̄c religio
 sū uirū abbatē scilicet belli loci q̄ hui; rei
 grā de longe ad uos cū his litteris uir̄ sese
 fatigare curauit. **V**idete q̄ ne frustra sit
 fatigatus. **S** a l e t e

Tibi dico. & pastor corpū que inspuant. spē
pigrini di cū ascenderit ad costā tetragoni
sedentis etni. & tetragonoy sedentiū etnoy
tunc apient tibi porte ciuitatis. S. quā pmi
sit filius matris tue uisitare & n̄ uisitaunt.
& pones uexilla tua rosea ad extremos labo
res herculis. quia erexit te xp̄e in artemonē
naus incipite cui est uelum triangulatum.
Iuu g. l. uertetur in. c. q̄ diuisit aquas flu
minis ut t̄siret peal. g. c. xl. vii. indicho
ne. x. facta est hec expedicio regnante cō
rado francoy nobilissimo rege. A m e N.

